Prèkè

Sit(r)ekkerij om nieuw bestuur

Amigoe

101STE JAARGANG — NO.: 225

VRIJDAG 28 SEPTEMBER 1984

VANDAAG

- Amerikaanse rente omlaag p.1
- CDM niet gebaat bij uitblijven subsidie p.3
- Lacle bedankt voor Staten en MEP p.5
- PSV eerste plaats weer kwijt p.12
- Doorlichting financieel beleid PDB- BC

CLYVE LACLE ...gedreigd...

Nieuws in vogelvlucht

NEW YORK — SU-Buitenland-minister Gromyko die vandaag met VS-president Reagen een onderhoud heeft, viel gisteren de VS fel aan in de VN. De VS moeten hun daden in overeenstemming brengen met hun woorden. Achter alles van de VS steekt slechts de bedoeling ten koste van de SU te winnen. Hij zei dat zijn land van serieuze gesprekken houdt. De VS-collega Shultz vond de anti-VS-toespraak van Gromyko «triest, teleurstellend en een onjuiste voorstelling van zaken». Reagan had eerder gezegd dat hij hoopte dat het gesprek met Gromyko het begin van een dialoog zou worden.

*****

ISLAMABAD — Bij een explosie in het Pakistaanse Tori-Mangal zijn vanmorgen zeker 80 doden gevallen. De bom ontplofte in een winkelwijk van de plaats aan de grens met Afghanistan. Er werd gezegd dat Afghanistan de plaats 3 maal had gebombardeerd.

*****

LISSABON — De Unita-guerrilla in Algola zegt bijna 100 soldaten, onder wie Cubanen te hebben gedood en gevangen genomen. Ook werd een Mig-straaljager neërgehaald met een Cubaan als piloot. Zelf verloor men 9 doden en 27 gewonden.

*****

WASHINGTON — Wereldbank (WB)-directeur Clausen heeft de kritiek op zijn bank en op hemzelf als zou men te laat in actie zijn gekomen bij de schuldencrisis en niet genoeg doen om geld voor de WB te krijgen van de hand. Als een land (VS) onwillig is geld te steken in de Internationale ontwikkelings associatie (IDA) is dat moeilijk te wijten aan het management der bank. IDA krijgt slechts 9 miljard dollar voor 3 jaar; dat was 12 miljard. IDA leent tegen zachte voorwaarden aan de Derde wereld zonder op ideologie te letten. Dat zit de VS niet goed.

*****

MADRID — Bij een bomaanslag, vermoedelijk van de ETA zijn 7 doden gevallen. Er was gebeld dat bij een spoorlijn een bom lag. Toen politie en explosievendienst ter plaatse kwamen ontplofte de bom. Het Spaanse parlement gaf zijn fiat aan de wet op terreurbestrijding. De Baskische partijen, de linkse Catalaanse partij en de communisten stemden tegen. Een der bepalingen is dat verdachten zonder aanklacht 10 dagen aangehouden kunnen blijven enz.

*****

WENEN — Israel belooft geen kerncentrales voor niet-militair gebruik aan te vallen en houdt zich aan alle internationale afspraken, zo is het Internationaal bureau voor kernenergie IAEA verzekerd tijdens de jaarvergadering. Dit gebeurde als verdediging van de Israelische aanval op een Iraakse kerncentrale in 81.

*****

DHAKA — Tijdens rellen rond de algemene staking tegen het militaire bewind van Bangladesh zijn in de hoofdstad Dhaka en daarbuiten zeker 4 doden en honderden gewonden gevallen. Er werden ruim 400 arrestaties verricht. In zeker 60 plaatsen waren er rellen tussen voor- en tegenstanders van het Ershad-bewind. De regering waarschuwde dat oproerkraaiers de staking misbruikten.

*****

JOHANNESBURG — Aan Allan Hendrickse is door zijn Congregationele kerk gevraagd als dominee af te treden nu hij minister is geworden. Hij is de 1e niet-blanke minister van Zuid Afrika en leidt de Arbeiderspartij der kleurlingen. Zijn kerk spreekt over «schandalige collaborratie». In zwarte voorsteden van Johannesburg kwam het vannacht weer tot hevige rellen. Gisteren weigerden tienduizenden scholieren naar school te gaan waarbij schoolbussen met stenen werden bekogeld.

*****

AMSTERDAM — De dollardaling ging gistermiddag door in West Europa. In Amsterdam eindigde hij ruim 7 ct lager dan woensdagnamiddag.

*****

N'DJAMENA — Ook Libie is begonnen met zijn terugtrekking uit Tsjaad. Volgens Parijs gaat alles volgens plan.

******

BEIROET — Een Sji'itische groep zegt een Israelische spionage-officier te hebben gedood als vergelding voor het bloedbad verleden week in Sohmor in zuid Libanon waarbij Palestijnen gedood werden. In noord Libanon kwamen 3 Libanese soldaten om in een hinderlaag.

*****

MOSKOU — De 3 SU-kosmonauten die al 234 dagen in de ruimte verblijven maken zich gereed voor terugkeer naar de aarde, aldus Tass. Zij ronden hun proeven af.

*****

BELFAST — In de strengbewaakte Maze-gevangenis in Belfast zijn cipiers en gevangenen slaags geraakt. Er vielen 14 gewonden, van wie 8 cipiers.

Ñapa

Deze week

- 30 Jaar Mater Dei huishoudschool
- Schaars hormoon in sportwereld ontdekt
- Michael Jackson:hert in brandend bos
- Vaticaan tegen Marxistische analyse
- Irak snakt naar einde oorlog
- Hernia:spuitje of operatie

NAAR LETTER EN DE GEEST DOOR AMERIKA AANGETAST

Amerikaanse wetten en regels aan Panamezen opgedrongen

Panama: VS schenden Kanaalverdrag van 77

NEW YORK — Door het schenden naar de letter en de geest van het Panamakanaal-verdrag door de Verenidge Staten is een «ernstige situatie» ontstaan. Daarom ook doet Panama een beroep op de internationale solidariteit zodat men nauwgezetter de ontwikkelignen gaat volgen rond dit verdrag om de VS te verplichten zich er nauwgezetter aan te houden. Deze felle aanval werd door Panama gedaan bij monde van zijn minister van Buitenlandse zaken Oyden Ortega Duran en het forum daarvoor vormde de Algemene vergadering van de Verenigde Naties.

Volgens Panama baseert Amerika zich bij deze overtredingen op de zogenaamde Murphy-wet. Deze wet, aldus de Panamese bewindsman voor de VN, is eenzijdig aanvaard door het Amerikaanse congres op 27 september 1979 als een intern stuk wetgeving met als doel het gedrag van de Amerikaanse regering te reguleren in het proces van de uitvoering van de Kanaal- verdragen. Volgens Panama is dit een typisch voorbeeld van tegen het recht ingaan. Het Kanaal-verdrag is een akkoord geweest tussen twee regeringen. Bepalingen welke de uitvoering van een dergelijk verdrag regelen moeten dan ook door beide contracterende landen aanvaard worden, willen zij van kracht verklaard kunnen worden, zo stelt Panama zich op het standpunt. De meest flagrante schending van het Panamakanaal- verdrag welke het meeste schade veroorzaakt is het Amerikaanse standpunt, op basis van genoemde wet, dat de uit twee landen samengestelde Panamakanaal-commissie gezien wordt als een uitvoerend orgaan van Amerikaanse kant. Daarbij wordt het bestuur in handen gelegd van de minister van Defensie van de VS en wordt de commissie gereduceerd tot slechts een toezichthoudend orgaan, voorgezeten door een vertegenwoordiger van de Amerikaanse minister. Voor Panama is dit een onhoudbare situatie en een meer dan flagrante schending van het ter goeder trouw in 1977 ondertekende Panamakanaalakkoord.

De Panamese minister maakte de VN duidelijk dat het zijn land erg hoog zit dat Amerika op deze manier het binationale karakter van het kanaal-bedrijf en zijn administratie negeert. Weliswaar kreeg Amerika een kleine meerderheid in de commissie, namelijk met vijf van de negen leden, maar de Murphy-wet maakte het later erger door te pretenderen dat er slechts geldige besluiten kunnen worden genomen als de meerderheid van de Amerikaanse delegatie aanwezig is. Dan pas is er sprake van een quorum. Daarmee wordt geen rekening gehouden met de Panamese vertegenwoordiging in de commissie want hun aanwezigheid wordt niet van belang geacht bij het vormen van een quorum. In feite, aldus minister Ortega Duran, geeft men daarmee aan dat de Panamese vertegenwoordigers van minderwaardig allooi zijn. Deze Amerikaanse delegatie in de Kanaalcommissie heeft nu een zogenaamde gedragscode ontwikkeld voor alle werknemers van de Kanaal-maatschappij, inclusief de Panamese vertegenwoordigers in het bestuur over de Kanaal-onderneming. En dit ondanks het feit dat de vier Panamese leden daartegen gestemd hebben. Ook de Panamese adjunct-administrateur van de Kanaal-maatschappij heeft er zich tegen uitgesproken, aldus de bewindsman. Met die regels werden de adjunct-administrateur en de Panamese vertegenwoordigers in de Kanaal-commissie als Amerikaanse onderdanen onderworpen aan de federale **wetten van de VS, terwijl het verdrag hen erkent als Panamezen.** Daarmee ook handelt men volkomen in strijd met wat het Kanaal-verdrag met evenzoveel woorden zegt: namelijk dat alle functionarissen van het Panamakanaal zich dienen te houden aan de Panamese arbeidswetten.

Voor Panama is het niet te accepteren dat met een dergelijke gedragscode op Panamees grondgebied Amerikaanse wetten en organismen hun wetgeving opdringen, zelfs over burgers en organen zoals Panamese vakbonden. Daarbij handelt men alsof er geen Panamakanaal-verdrag bestaat. En alsof dit alles niet voldoende is worden er nieuwe conflictsituaties gecreeerd welke de goede relaties van begrip en samenwerking waarop de verdragen gebaseerd moeten zijn aantasten. De Panamese minister wees daarbij op de voorwaarden voor de bescherming en veiligheid binnen het kanaal, waarbij Panama van het standpunt uitgaat dat een en ander gebaseerd moet zijn op de erkenning dat het een tere kwestie is waarvan de beste verdediging bestaat uit zijn neutraliteit en de universaliteit van zijn dienstverlening. Volgens de verdragen welke indertijd gesloten zijn moeten per 1 oktober de militaire installaties en opstallen van Fort Gullick en de Militaire school van de Amerika's aan Panama worden overgedragen terwijl met ingang van 1 januari **1990 de administratie wordt overgedragen aan Panama. Panama** wil de VS onverkort aan deze afspraken houden. De VS zullen zich punctueel aan de fase-gewijze overgang in Panamese handen moeten houden. Daarom blijft Panama fel protesteren tegen de huidige Amerikaanse houding waarbij men van de Panamakanaalzone en Panamees grondgebied gebruik maakt voor militaire en en andere Amerikaanse doeleinden. Panama aldus minister Ortega Duran streeft goede en optimale relaties na met de VS en betreurt het daarom dat deze zaken voor het internationale forum gebracht moeten worden. Maar de situatie verergert zodanig dat Panama wel stappen moet ondernemen.

Daarbij wees hij op de gevaarlijk wordende situatie in Midden Amerika, waartoe Panama behoort. Ook ten aanzien hiervan spreekt Panama zich uit voor een aanpak met dialoog en overleg.

IMF versoepelt eisen aan Brazilië

RIO DE JANEIRO — Het Internationaal Monetair Fonds (IMF) heeft zijn eisen ten aanzien van het begrotingstekort versoepeld wat Brazilie betreft. Dit land is het ondertussen eens geworden met het IMF over de nieuwe doelstellingen voor het economisch beleid tot het einde van 1984. Het maximum voor het overheidstekort is verhoogd van 62,2 biljoen tot 67.8 biljoen cruzeiro (nog geen dertig miljard dollar). De inflatie moet volgens de nieuwe afspraak eind van het jaar zijn teruggedrongen tot 194 procent op jaarbasis.

Volgens Financien-minister Regan:

Amerikaanse rente gaat verder omlaag

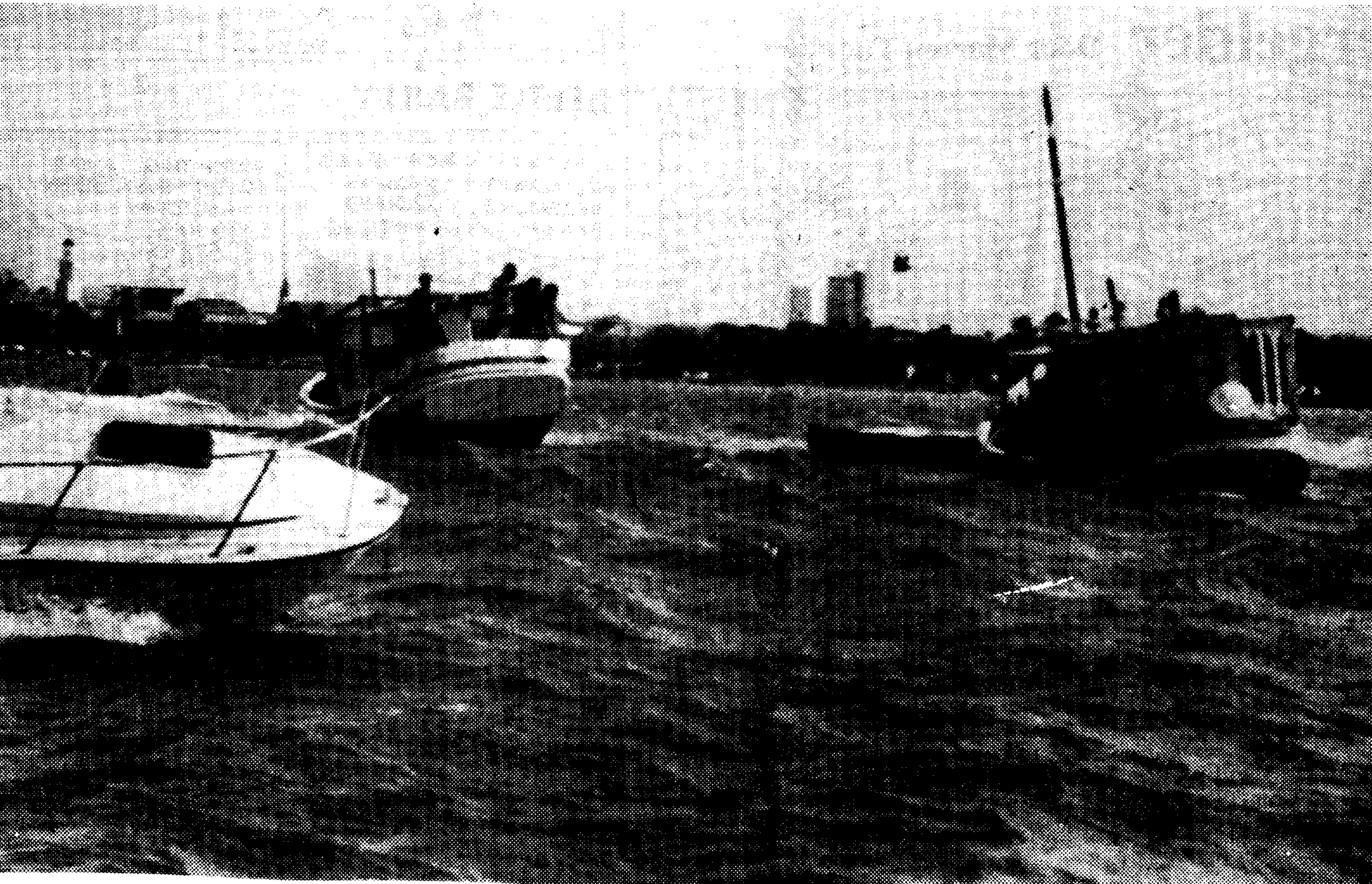
WASHINGTON — De Amerikaanse rente zal verder dalen en daardoor zal de hoge koers van de dollar onder druk kunnen komen. Dit heeft de Amerikaanse minister van Financien, Donald Regan, donderdag gezegd op een persconferentie na de afsluiting van de gezamenlijke jaarvergadering van het IMF en de Wereldbank.

De aanleiding van zijn opmerking ligt in de verlaging van de Amerikaanse prime rate van dertien naar 12,75 procent die donderdag door de meeste grote Amerikaanse banken werd afgekondigd. De prime rate is de rente die banken berekenen aan hun meest kredietwaardige cliënten. Vorige week vrijdag al had Morgan Guaranty bank haar prime rate verlaagd tot 12,75 procent. De betrekkelijk kleine Wells Fargo bank ging zelfs zo ver om de prime rate te verminderen tot 12,5 procent. Deze verlaging is volgens de Amerikaanse minister een leuk afscheidscadeau voor de ministers van Financien die vrijdag naar huis terugkeren.

Regan is van mening dat de rente zal blijven dalen omdat er aanwijzingen zijn dat de zeer snelle groei van de Amerikaanse economie aan het afnemen is. De gedachte hierachter is dat door een afneming van de economische groei ook de vraag naar krediet voor investeringen en beleggingen kleiner wordt. Te verwachten valt dat als de Amerikaanse rente daalt ook de hoge koers van de dollar zal zakken. Maar Regan wees er anderzijds op dat andere factoren, zoals de stabiliteit van de Amerikaanse regering en de dynamische economie, de dollar ondersteunen.

Een vermindering van de prime rate is goed nieuws voor ontwikkelingslanden die bij buitenlandse handelsbanken in het krijt staan. De rente die zij moeten betalen over hun schulden is namelijk veelal verkoppeld aan de prime rate. Ook is een lagere prime rate positief voor particulieren die geld lenen en voor hypotheeknemers.

Deskundigen zijn van mening dat de verlaging van de prime rate het gevolg is van een dalende tendentie in de „Federal funds rate", het rentepercentage dat de Amerikaanse banken elkaar onderling in rekening brengen als zij voor korte tijd geld bij elkaar lenen. Dit percentage is de laatste tijd gedaald van rond de twaalf tot 10,875.



ORANJESTAD — Zoals reeds bericht liep woensdagavond en donderdagochtend twee Venezolaanse fruit- barkjes vóór het rif in de haven van Oranjestad in het ondiepe water aan de grond. Dat kwam volgens de bemanning doordat het rode licht op een van de boeien niet brandde. Gisteren slaagde de sleepboot Cudarebo erin de Union Margarita los te trekken, waarna deze door de politie- boot naar de haven gesleept werd. De Eddy zat gistermiddag nog vast. Op de foto, die de Amigoe dankzij een "lift" aan boord van een van de boten van de Bosch Salvage Company van Toni Bosch kon leveren, is links de politie- boot te zien, de Eddy in het midden en de Union Margarita uiterst rechts.

Na betogingen in Manilla zes doden gevonden

MANILLA — De Filippijnse politie heeft zes stoffelijke overschotten gevonden van mensen die door steken en slagen om het leven zijn gekomen. Dit gebeurde een dag na heftige botsingen tussen politie en betogers in Manilla. De oppositie stelt de politie verantwoordelijk voor de doden en zegt dat er elf doden gevonden moeten zijn. De betoging was gericht tegen het bewind van president Ferdinand Marcos.

Kersten in Suriname dicht na acties

PARAMARIBO — Ruim zestienhonderd personeelsleden van het Surinaamse Kerstenbedrijf zijn getroffen door de directie-maatregel om het bedrijf met onmiddellijke ingang te sluiten. Dit gebeurde nadat het personeel een langzaamaan- actie had gehouden.

In het bedrijf bestond al geruime tijd onrust in verband met de betaling van de zogenaamde najaarsbonus. De vakbond had de directie van het grootwinkel- en **handelsbedrijf tot 17 september de tijd gegeven de bonus** alsnog te betalen. Toen die termijn verstreken was begon men met de langzaam- aan-actie.

Een andere zaak welke het personeel niet neemt is dat de directie laatst bij het Wereldkampioenschap basketbal voor militaire ploegen een grote receptie aanbood. Dit gebeurde terwijl dezelfde directie het personeel probeert uit te leggen dat men de bonus niet kan uitbetalen omdat de financiele situatie zo slecht is. Het personeel zag overigens af van zijn dreiging om massaal naar de receptie te gaan. Kersten is in de problemen gekomen als gevolg van de krapte aan deviezen in Suriname en de daaruit voortvloeiende invoering van importvergunningen.

Het besluit van de directie betekent dat het personeel niet tot de terreinen van het bedrijf wordt toegelaten. Het conflict is inmiddels aan de bemiddelingsraad voorgelegd.

Koerswijziging in regeringsbeleid

Pretoria geeft zwarten in de Kaap meer rechten

JOHANNESBURG — De Zuidafrikaanse regering heeft deze week besloten meer rechten te verlenen aan zwarte Zuidafrikanen in de westelijke Kaapprovincie. Ze kunnen voortaan een pachtovereenkomst voor hun huis sluiten met een looptijd van 99 jaar. De uit 1955 daterende regeling waarbij werkgevers verplicht waren bij voorkeur kleurlingen (mensen van gemengd ras) in dienst te nemen, wordt opgeheven, zo berichtte donderdag de staatsradio.

President P.W. Botha kreeg voor deze maatregelen dinsdag de zegen van een congres van zijn Nasionale party in Kaapstad. Waarnemers zien in de maatregelen een belangrijke koerswijziging in het regeringsbeleid ten aanzien van de vestiging van zwarte Zuidafrikanen in de westelijke Kaapprovincie. Volgens het radiocommentaar was de regeling die voorrang gaf aan kleurling-werknemers een belemmering voor de economische ontwikkeling. Maar deze regeling maakte ook "de toepassing onmogelijk van de recente strategie voor de oplossing van het urbanisatieprobleem".

De gevolgen van de nieuwe maatregelen zijn nog niet direct duidelijk. Een pachtovereenkomst voor 99 jaar, die bijvoorbeeld ook voor delen van Soweto geldt, geeft de zwarte bewoners meer rechtszekerheid en daardoor ook meer stimulansen om goede huizen te bouwen of hun huizen op te knappen. Vorig jaar nog zei minister Koornhof, verantwoordelijk voor de zwarte Zuidafrikanen, dat dit systeem niet zou worden uitgebreid tot de westelijke Kaap, omdat daar voorrang aan kleurlingen werd gegeven. Maar het is niet duidelijk of die pachtregeling van toepassing zal worden op bestaande zwarte wijken bij Kaapstad, of mogelijk alleen op een groot nieuw woongebied, Khayelitsha. Regerings- functionarissen hebben in het verleden gezegd dat mensen uit de bestaande wijken geconcentreerd zouden worden in een groot nieuw woongebied, Khayelitsha, omringd met strenge veiligheidsmaatregelen. Bij die massale verhuizings- operatie zouden tevens de "illegalen" zonder verblijfs- vergunning gescheiden kunnen worden van de "legalen", en worden gedeporteerd naar hun thuislanden. Veel zwarte bewoners verzetten zich tegen die voorgenomen verhuizing.

De regering zou mogelijk een vrijwillige verhuizing kunnen stimuleren door de pachtcontracten alleen van toepassing te verklaren op Khayelitsha. In deze nieuwe stad in aanbouw moeten volgens de huidige plannen tegen het eind van de eeuw rond 300.000 zwarte Zuidafrikanen wonen.

MENSEN





De nieuwe voorzitter van de raad van bestuur van de Koninklijke Nedlloyd Groep NV J. GROENENDIJK heeft in gezelschap van zijn echtgenote B.C. Groenendijk- van der Linde een bezoek gebracht aan Curacao. Het bezoek heeft plaats gevonden op 26 en 27 september.Op 26 september werd door de "Nedlloyd" een cocktailbuffet aangeboden voor genodigden uit de overheid, scheepvaart en commerciële kringen, om kennis te maken of te hernieuwen met de Heer Groenendijk en zijn echtgenote. De "Nedlloyd" kwam tot stand in de zeventiger jaren door de fusie van de volgende Nederlandse rederijen: Koninklijke Rotterdamse Lloyd; Koninklijke Maatschappij Nederland; Verenigde Nederlandse Scheepvaartmij. (VNS) en de Royal Interocean Lines (RIL). In 1981 trad ook de Koninklijke Nederlandse Stoomboot Maatschappij (KNSM) toe tot het Nedlloyd concern en werden de lokale vestigingen van de KNSM op Curacao en Aruba, bekend bij het publiek als Kroonvlag NV omgedoopt in Nedlloyd. De Nedlloyd Groep behoort met haar vele dochterondernemingen tot de grootste transportbedrijven ter wereld. Eind 1983 werd in het kader van de herstructurering van Nedlloyd Lijnen besloten de lokale vestigingen op Curacao en Aruba af te stoten, hetgeen per 15 juni 1984 werd gerealiseerd toen de scheepvaartagentschappen en reisbureau-activiteiten werden overgenomen door Antilliaanse eigenaren. Om deze overgang voor de handel en publiek zo ongecompliceerd mogelijk te maken werd door de nieuwe eigenaren besloten genoemde aktiviteiten voort te zetten onder de bekende naam van Kroonvlag (Curacao) NV en Kroonvlag (Aruba) NV. Het gedeelte van de staf en het personeel van de Nedlloydvestigingen werd in dienst genomen door de nieuwe eigenaren ter continuering van de know-how en routine. Het bezoek van Groenendijk is bedoeld om de banden te versterken tussen Nedlloyd Lijnen en de lokale handel.

Vlnr H.Roos, E.Quast, J.Groenendijk en echtgenote, J.R.Bruinsma en echtgenote.

* * * * *

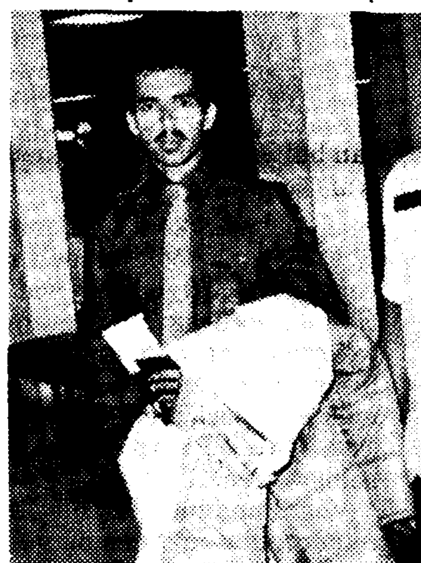
DIANA CARTY is in de bloemen gezet omdat ze 25 jaar werkzaam is in het Little Bay Hotel op Sint Maarten, dat het oudste hotel op dit eiland is. Tijdens een feestelijke bijeenkomst werd Diana gehuldigd en bood de directeur een geschenk aan.

* * * * *

WILLIAM SULTAN, die verbonden is aan de "Food Trades Park West High School New York", brengt begin oktober een bezoek aan de Antillen op verzoek van de Continental Milling Company. Sultan staat bekend om zijn vele boeken en artikelen over bakkunst. Hij is tevens adviseur van de Tarwe Associatie van de Verenigde Staten. Tijdens zijn bezoek aan de Antillen worden de lokale bakkers in de gelegenheid gesteld William Sultan in hun bakkerij te ontvangen voor een demonstratie. Ook kunnen zij speciale brood en banket produkten, problemen en vragen aan deze expert voorleggen. Tegelijkertijd met het bezoek van Sultan zal de Continental Milling Company van start gaan met een promotie campagne voor brood en meelprodukten. William Sultan verblijft een en twee oktober op Curaçao, op drie oktober is de bakker in Bonaire en op vier tot zes oktober reist hij door naar Aruba ter afsluiting van zijn bezoek.

* * * * *

Vanmorgen vertrok een delegatie van het Departement van Economische zaken naar Ierland, waar ze een cursus volgt voor het aantrekken van INVESTEERDERS. De delegatie bestaat uit vlnr Glenn Sulvaran, de chef van de afdeling Industriele Acquisitie van het departement en Clyde de los Santos. De cursus duurt in totaal acht weken; de delegatie reist via Amsterdam naar Ierland.





* * * * *

De 40jarige WALTER STREET was zo verliefd geraakt op de 24-jarige Julia Betts dat hij kostte wat kost met haar wilde trouwen en daar ging hij zover in, dat als zij zijn aanbod zou afslaan haar desnoods de benen zou breken. De vrouw raakte hierdoor zo buiten zichzelf, dat ze uit angst met haar "minnaar" huwde. Na het huwelijk was de vrouw een gevangene in haar eigen huis, totdat haar moeder ontdekte wat er aan de hand was. Zij heeft tenslotte haar dochter bevrijd van de tot over zijn oren verliefde "brekebeen". Het huwelijk is inmiddels door de rechter ongeldig verklaard.

* * * * *

Twee JURISTEN die verbonden zijn aan de Universiteit van Utrecht hebben een onderzoek gedaan naar geldend Nederlands recht met de betrekking tot de problemen met donorschap van sperma en diepvriesembryo's. Ze werden daartoe geïnspireerd door de berichten over een Franse vrouw die het ingevroren sperma van haar overleden man opeiste en over de vraag of diepvriesembryo's in Australië de toekomstige erfgenamen van een miljoen dollar zullen zijn.De beide juristen zijn van mening dat een kind dat geboren wordt uit het zaad van de overleden echtgenoot, in principe nooit diens wettige zoon of dochter zal zijn en ook niet van hem kan erven. Alleen als het zou lukken het kind binnen 307 dagen na de dood van de verwekker geboren te laten worden zal het zijn wettige afstammeling zijn en zijn achternaam krijgen. Ook in dit geval zal het kind echter niet van zijn of haar vader kunnen erven. De beide juristen zijn ook de mening toegedaan dat degene die eigenaar zijn geworden van ingevroren embryo's daarmee niet mogen doen wat ze willen. Het zal dus niet bij een vrouw geïmplanteerd mogen worden. Van een bloeiende industrie in de handel van diepvriesembryo's en sperma zal voorlopig nog geen sprake zijn. Contracten om voor geld een kind te krijgen van en of voor een ander zijn niet geldig en dus niet in rechte afdwingbaar.

Principes van oprichter niet nagekomen, niet met tijd meegegaan

Disney bijna ten prooi aan einde financiele demonen

HOLLYWOOD — Het enorme Walt Disney bedrijf met zijn studio's en pretparken in de Verenigde Staten loopt weliswaar geen kans te verdwijnen maar wel steken demonen hun kop op. Een der gevaren wordt gevormd door de aandeelhouders en hun bedoelingen en een ander is het feit dat na zestig jaar de magie van Disney aan het tanen is.

Er zijn ook zuiver financiele duiveltjes in het spel. Zo wordt de markt voor de Walt Disney-films kleiner, maar ook constateert men een daling in de publieke belangstelling in de nationale pretparken Disneyland en Disneywereld. Tien jaar lang hebben de films en de pretparken gefloreerd, de investeerders waren er enthousiast over en waren dus helemaal in de wolken over de mogelijkheden van een Disneyland bijvoorbeeld in Tokio. Maar op 19 september 1979 leek er een keer in te komen. De afgang van Disney zette zich in op die dag toen Don Bluth en tien andere figuren uit de Disney-studio vertrokken om hun eigen bedrijf op te richten waarbij zij als klacht hanteerden dat de nieuwe leiding zijn rug toekeerde aan de Walt Disney principes.

Waarnemers menen dat de huidige moeilijkheden inderdaad voorkomen hadden kunnen worden als de erfgenamen van het Disney-imperium de goede raad van hun oprichter hadden opgevolgd: we kunnen géén publiek trekken als we geen product hebben. Talrijke malen heeft Disney dit credo uitgesproken en het was het geheim dat hem deed overleven in het woud der filmreuzen. En soms overleefde hij het zelf nauwelijks. In de eerste dertig jaar van zijn aanwezigheid op filmgebied stonden zijn studio's soms op het punt bankroet te gaan. Zelfs heeft Disney eens een lening moeten afsluiten met als pand zijn eigen levensverzekering. Dat was nodig om Disneyland te kunnen bouwen.

Na zijn dood in 1966 waren de beide pretparken een goudmijn en de Walt Disney-films bleven uiterst populair als vermaak voor het hele gezin. De tijden veranderden echter in de Verenigde Staten. Het filmpubliek ging steeds meer uit volwassenen bestaan die deze «kinderfilms» minder konden waarderen. Maar de bedrijfsleiding zag de tekenen van de tijd niet en ging op de oude voet verder en paste zijn product niet aan de ti d en de nieuwe smaak aan. De oude geluksformule bleef men aanhouden. Een enkele poging om de jeugd te bereiken zoals met The black hole welke heel wat geld kostte was gewoon een imitatie van De oorlog van de Galaxies. Tron probeerde in te haken op de video-spelletjes die bij de jeugd populair waren maar deze keek er bijna niet naar om. En zo gebeurde het met andere producties ook.

De studio's werden altijd beheerd met dezelfde aanpak en er was alleen participatie mogelijk voor de mensen van het eigen kringetje. Dit systeem functioneerde goed ten tijde van Walt Disney maar de tijden zijn veranderd. Alle studio's zijn tegenwoordig geassocieerd met onafhankelijke regisseurs, die hun creativiteit komen aanbieden maar die ook delen in de eventuele winsten. Steven Spielberg, George Lucas en andere eugdige krachten toonden zich geboeid door en waren fans van de Disney films maar ironisch genoeg maakten zij zijn films op een andere manier en dus niet bij Disney. Pas in de laatste drie jaren heeft Disney zijn poorten geopend voor onafhankelijke regisseurs. Splash was het eerste resultaat van deze «liberale» opstelling en werd begin dit jaar gelanceerd volgens de nieuwe formule en was een filmtechnisch succes. Binnenkort komt Country, gemaakt door Touchstone Pictures, een dochter van Disney maar dan voor producties met meer volwassen thema's. Misschien is Disney dus toch nog te redden en is hij nog niet uitgeteld en uitgespeeld. Maar krijgt hij een ander gezicht. Wat de gevolgen daarvan zijn voor de Disney- pretparken is nog niet te overzien.



OLIMPIADA

Asina'ki mi ta bon.
Rans.
Ankrá
Bo sa kon?
Mi kurason
hinchá di landa
den pisina
di awa brak
di heroína
sambuyando angua frus
pa kibra mi mes rekòrt.

Muy pronto lo mi subi
podio di honor
pa risibí
mi medayon di lodo
i e bukèt di kakabû
fo'i patanan di oro
dje mula k'a entrenami.

OPI (36-84)
(Organisashon Planifikashon Independensha)

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Giro 440.000
Bankrek.: nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek.: nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie: F.H. Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.:
R.F. Snow

Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Toon van Dongen, Caroline Thode, Laureen Ravelli-Schenk, Hanneke van Kouwen, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf)

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30-16.00 uur;
Zaterdag 7.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren voor 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie):
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30-16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag voor 12 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE
(ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor: tel.: 2283 - 3040; huis, tel.: 3072.

SABA:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Ruth Hassell, Hell's Gate, tel.: 2265, 2266 (werk) en 2299 (thuis).

ST EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG
CORRESPONDENT
Frans Kok (tel.: 070-614911)

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT
Frans Croes (fotograaf).

WASHINGTON
Medewerker: Paul Comenencia (tel.: 202-4623933).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, de Haagsche Courant, de Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v., tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000, Maduro's Bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (Abonnementen en Incasso): mv. A. Wong - Loi - Sing, Noord Salinja.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAfl. 80,15 per maand (luchtpost) of NAfl. 24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Heer Bommel en de Vergelder Door Marten Toonder







01575 — Tom Poes merkte dat hij niet de enige was, die de heer Bigbus zocht. Een paar zwaargebouwde figuren hadden net vóór hem de hall van het restaurant betreden, en bewogen zich met schommelende tred in de richting van de eetzaal. Ze droegen geen das, en ook overigens zagen ze er niet naar uit dat ze het avondmaal hier wilden gebruiken. Tom Poes hield zich dan ook wat op de achtergrond, waar hij een goed uitzicht op de tafelende meester- verkoper had. Deze had net afgerekend, en hij maakte zich gereed waardig op te staan, toen er twee zware handen op zijn schouders werden gelegd.

"W-wat betekent dat?" stamelde hij, danig geschrokken. "Laat me onmiddellijk los, of ik roep de maître!"

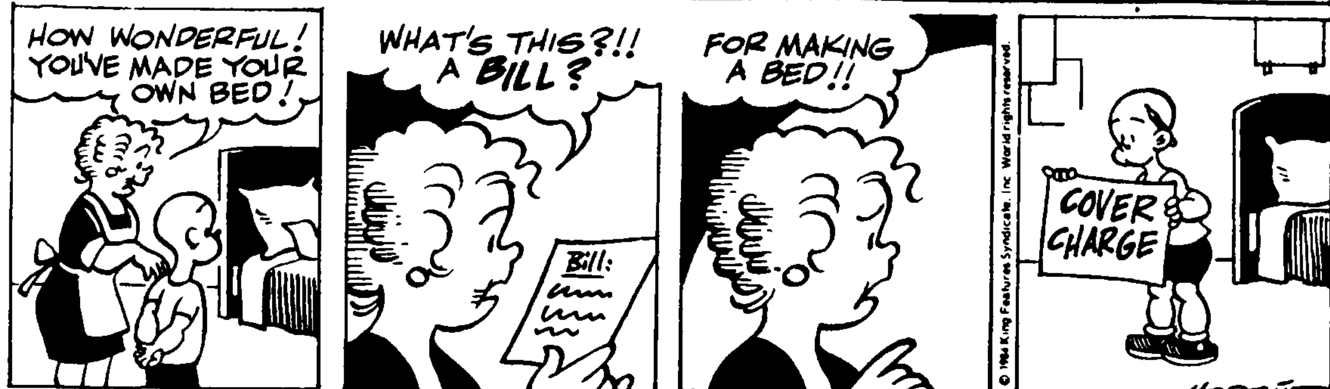
"Beter even rustig meegaan," raadde een van de vreemde bezoekers aan.

"Vergelder zoemt raar," verduidelijkte de ander. "Is leeg en werkt niet. Dat vindt baas niet prettig. Beter even meegaan en praatje maken."

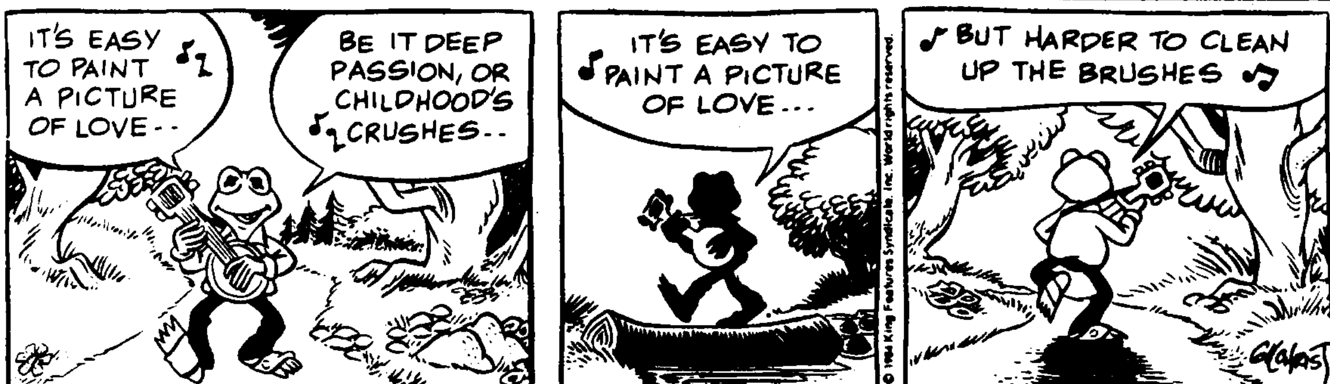
Zo sprekende had hij het koffertje opgeraapt, en nadat ze hun greep verstevigd hadden, geleidden ze de heer Bigbus naar buiten, zonder hem de gelegenheid te geven zijn fraaie, zwarte jas aan te trekken.

"Dat is brutaal," dacht Tom Poes. "Een ontvoering op klaarlichte dag. En het gaat om de Vergelder! Dat is precies, wat er met heer Ollie gebeurd is. Ik moet zorgen, dat ik ze niet uit het oog verlies."

HENRY ® By Dick Hodgins



Jim Henson's™ MUPPETS



BEETLE BAILEY ® By Mort Walker



QUINCY ® By Ted Shearer



GEBREK AAN VERTROUWEN KAN TOT AFTREDEN LEIDEN

Evertsz aan werknemers:

CDM-situatie niet gebaat bij uitblijven maatregelen

WILLEMSTAD— "Net zoals in 1983 het geval was, wordt er ook nu weer gewacht met het treffen van maatregelen en wordt hierdoor de situatie steeds kritischer", zo stelt CDM-directeur ir Mario Evertsz in een schrijven aan de werknemers van de Curaçaose Dok Maatschappij. Evertsz laat hierin tevens weten dat het Bestuurscollege inmiddels geantwoord heeft op een eind augustus verzonden brief waarin klaarheid werd gevraagd over de beschikbare subsidie. In het schrijven stelt hij voorts dat, indien mocht blijken dat het vertrouwen van de werknemers en de aandeelhouders in de directie is verdwenen, hij zich genoodzaakt ziet af te treden als directeur.

Zoals de Amigoe eerder uitgebreid berichtte werden de besprekingen tussen de CDM-directie en de metaalwerkersbond CADMU tijdelijk stilgelegd in afwachting van het antwoord van het Bestuurscollege. Dit college was verzocht om duidelijkheid te geven ten aanzien van de gevraagde subsidie. In een gesprek met de CDM-directie was gesteld dat door financiele omstandigheden van het Bestuurscollege de subsidie slechts 14 miljoen —inclusief de 6.5 miljoen uit Nederland— kon zijn, terwijl tijdens een gesprek van het college met de vakbond gezegd was dat de volledige financiele marge, te weten 21,5 miljoen gulden verstrekt kon worden.

CDM-directeur Evertsz wilde vanmorgen niet ingaan op de inhoud van de brief omdat "deze nog in beraad is bij de directie". Op korte termijn zal er weer een vergadering worden belegd met de landsbemiddelaar en de vakbond waarbij het BC-antwoord aan de orde komt. Van landsbemiddelaar drs Migda Schill-Maria vernam de Amigoe dat deze vergadering waarschijnlijk maandag plaats vindt. Hier kan echter nog verandering in komen aangezien de directie het Bestuurscollege nog voor toelichting op de brief wil benaderen.

In het zes pagina's tellende schrijven aan de Dok-werknemers gaat Evertsz uitgebreid in op de voorgeschiedenis van het reddingsplan dat eind vorig jaar werd ingevoerd, op de oorzaken van de slechte situatie van de maatschappij en de eventuele oplossingen. Hierbij noemt hij de 245 ontslagen die waarschijnlijk vallen indien er niet voldoende subsidie komt en ook een subsidie-garantie voor 1985 en 1986 uitblijft. Naar hij stelt, is de directie er goed van doordrongen dat dit een moeilijke en zware maatregel is. Toch kan men hier niet omheen, zo vervolgt het schrijven, indien de CDM en daarmee alle andere arbeidsplaatsen, gered willen worden, aldus Mario Evertsz. Indien gedwongen ontslagen onvermijdelijk blijken te zijn, hoopt de directie dat de besprekingen hieromtrent op een efficiente en serieuze manier zullen verlopen zonder dat er al te veel emoties bij komen kijken.

Evertsz stelt tevens dat de situatie bij de CDM zeer urgent is. Uit cijfers is gebleken dat het niet mogelijk is om de kosten van de maatschappij binnen een acceptabele termijn te drukken. Het is hierbij van groot belang exact te weten wat er aan subsidie voor 1984, maar ook voor de komende twee jaar verkregen kan worden. De CDM-directeur liet dan ook weten het ten zeerste te betreuren dat het antwoord van het Bestuurscollege zo lang uitbleef. Van gezagghebber Ronnie Casseres vernam de Amigoe reeds bij een eerdere gelegenheid, dat de afwezigheid van gedeputeerde George Hueck, die toen in verband met de formatiebesprekingen op Sint Maarten verbleef, de voornaamste factor was in de vertraging.

De CDM-directeur besluit zijn schrijven met de mededeling dat hij op 14 september precies een jaar in dienst was van de CDM. Evertsz, die naar voren bracht het als een bijzondere eer te beschouwen deze functie te hebben mogen vervullen, zegt tot slot het afgelopen jaar de maatschappij dankzij de steun en het vertrouwen van zowel de werknemers als de aandeelhouders te hebben kunnen leiden. Hoewel het niet zo is dat de directie altijd kan doen wat de aandeelhouders en de werknemers wensen, verwacht Evertsz toch dat het vertrouwen in de directie blijft bestaan omdat men weet dat het geen beslist wordt ten goede komt van de CDM.

Evertsz stelt er zeer verbaasd over te zijn dat hij uit verklaringen van zowel vertegenwoordigers van de regering als van de werknemers via de persmedia heeft vernomen dat dit vertrouwen niet meer volledig bestaat. Mocht blijken dat dit inderdaad het geval is, zo gaat het schrijven verder, dan zal hij zich genoodzaakt zien zijn ontslag in te dienen. Niet omdat hij de verantwoordelijkheid, die hij heeft als CDM-directeur, niet kan dragen, maar omdat hij van mening is dat hij niet kan functioneren zonder vertrouwen, aldus Mario Evertsz. Hij stelt verder dat het logisch is dat in een tijd als deze er verschil van mening kan ontstaan tussen de aandeelhouders, directie en werknemers. Dit moet dan echter op een redelijke manier opgelost worden. De directie blijft op haar standpunt staan dat indien mocht blijken dat er ontslagen moeten vallen, ze dit zullen doen, hoe onpopulair die maatregel ook kan zijn. Indien de maatregel niet wordt genomen gaan immmers alle 1012 directe arbeidsplaatsen en zeker 1500 indirecte arbeidsplaatsen verloren, aldus directeur Mario Evertsz in zijn schrijven aan de CDM-werknemers.

Discrepantie Land/Eiland blijft bestaan

WILLEMSTAD— Voorlopig blijft de discrepantie tussen de overheidswerknemers in Landsen eilandsdienst bestaan. Zo concludeert de ambtenarenbond ABVO naar aanleiding van een Hof-uitspraak in een door een ambtenaar aangespannen zaak tegen de regering.

In het radio-programma van donderdag legde bestuurslid Wilfrido Begina uit dat volgens de uitspraak van het Hof van Justitie de ambtenaren in Landsdienst geen recht hebben op indexering van het salaris.

Deze uitspraak ging kennelijk tegen alle verwachtingen in. Het betreft hier een rechtzaak aangespannen door de ambtenaar A. Begga. Zegsman Begina verklaarde dat contact opgenomen wordt met de Centrale regering teneinde tot een oplossing voor dit verschil tussen de ambtenaren in Lands- en eilandsdienst te kunnen komen.

Nieuwe reisgids verschenen

WILLEMSTAD — Er is een nieuwe gids uitgebracht onder de naam La Guia Aerea y Maritima. Het ligt in de bedoeling dat deze reisgids maandelijks zal verschijnen. De gids richt zich op de beroeps-krachten in de reiswereld, maar ook op de toeristenindustrie in onze omgeving. Zo kan men in de gids de laatste vertrek-tijden en informatie vinden die betrekking hebben op de vlieg- en schepen-organisaties die in onze regio opereren maar ook in ander wereld-delen. Ook wordt er informatie verstrekt over hotel-prijzen. De gids is uitgebracht in Venezuela in opdracht van het Venezolaanse ministerie van Openbare Werken.

Gelukwensen ABVO voor Liberia

WILLEMSTAD— De ABVO feliciteert mevrouw Maria Liberia-Peters met haar benoeming tot de eerste vrouwelijke premier van de Nederlandse Antillen.

Bestuurslid Wilfrido Begina verklaarde in het radioprogramma van de bond als pionier in de erkenningsstrijd voor de vrouwelijke ambtenaar, zeer tevreden te zijn met de benoeming van Liberia-Peters. Die strijd mondde uiteindelijk uit in afschaffing van twee discriminerende artikelen uit de LMA en de installatie van een onderzoekcommissie die afschaffing van *alle* discriminerende wets-artikelen tegen de vrouw moet bestuderen.

"De ABVO wenst mevrouw Liberia veel sterkte en wijsheid toe om aan deze moeilijke taak te kunnen voldoen", verklaarde Begina in het programma via Z-86 op donderdag.

Niet volgens afspraak verlopen

ABVO: benoeming raadsadviseur demotiverend

WILLEMSTAD— De ABVO is niet tevreden met de benoeming van Don Martina tot raadsadviseur. In het wekelijkse radio-programma van de ambtenarenbond, leverde bestuurslid Wilfrido Begino, daar dan ook felle en naar zijn mening gefundeerde kritiek op. "Dit is niet correct, en de ABVO is ervan overtuigd dat dit beleid van de regering demotiverend werkt op alle overheids-werknemers", zo verklaarde hij.

In het programma via Z-86 haalde het bestuurslid een accoord aan, dat enkele jaren geleden aangegaan werd door de vakbond met toenmalig premier Miguel Pourier over de benoeming van raads-adviseurs.

Naar Begina uitlegde betreft het een accoord van vijf punten waaraan de te benoemen persoon moet voldoen:

—het moet een afgestudeerde academicus zijn;

—die op een bepaald vlak of bepaald beroep reeds enige tijd gewerkt heeft en bewezen heeft een deskundige op dat gebied te zijn;

—er moet een dringende noodzaak zijn tot de benoeming;

—er moet duidelijk omschreven worden in de taakomschrijving op welk gebied de adviseur advies moet geven;

—en de benoeming mag er niet een zijn met een politiek karakter of een "zinloze".

"In het recente geval van de benoeming van een raadsadviseur (ex-premier Don Martina —RED) heeft de Centrale regering kennelijk geen rekening gehouden met deze accoord-punten", verklaarde Begina. De bond is er zelfs uiterst verbaasd over dat geen advies gevraagd is over deze benoeming bij noch de GOA (Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken), de dienst Juridisch en Algemene zaken, noch Personeelszaken of Financiën, vervolgde hij.

Er zijn talrijke ambtenaren die jarenlang wachten op hun promotie en de toekenning andere opgeschorte rechten zonder dat de regering haar plicht ten opzichte van hen nakomt. "En dan komt er zo'n benoeming, waarbij er nota bene een sprong plaatsvindt van schaal 13 naar schaal 17".

"Op welk terrein adviseert Don Martina de regering ? Op welk terrein is hij een deskundige en gedurende hoeveel jaar heeft hij dit bewezen ?", vraagt de ABVO zich af. De ambtenarenbond betreurt deze politiek en keurt het ten stelligste af. "Dit is pure politieke patronage en niets anders", zei Begina.

Hij verwees naar het geval van de benoeming van oud-minister van Financiën Max Croes tot adviseur; een benoeming die door hetzelfde kabinet -Martina uitgevoerd werd. Die benoeming werd wel weer ingetrokken, nadat bleek dat het een politieke benoeming was en is hierop van verschillende zijden —ook van de ABVO— kritiek geleverd werd. "De regering heeft geen geld om aan haar werknemers te geven, niet voor de 2.8 procent indexering en niet voor de vakantie-uitkering, maar wel voor een hoge en onrechtmatige benoeming", concludeerde de zegsman.



WILLEMSTAD— De bond voor verpleegkundigen en de Stichting Verzor ing Lichamelijk Gehandicapten, die beheer voert over het Mgr Verriet Instituut, kwamen onlangs tot een cao-accoord. De ondertekening van het protocol tussen beide partijen vond afgelopen woensdag plaats. Met het accoord, zo werd vanmorgen van CBV-zijde vernomen, is de verplegers-bond bijzonder tevreden. Zij slaagde er in de onderhandelingen in niet slechts een reële loons-verhoging, maar onder andere ook het recht op indexering en een verhoging van de kerst-gratificatie en "dark hour-premie" los te krijgen. Het protocol werd ondertekend door v.l.n.r. stichting-bestuurslid Statia, leden van de onderhandelings-commissie voor het Mgr Verriet Lisbeth Hoefdraad en Reuben Page, CBV-voorzitster Eileen Phelipa, CBV-secretaresse Zr C. Ellen, bonds-penningmeester Felix Pinedo en vice-voorzitter Daphne Kibbelaar.

Marcha di Animashon

WILLEMSTAD- De componist Boeis Haile heeft een hymne gecomponeerd die de naam draagt "Marcha di Animashon". In de komende week is de hymne op alle radiostations te beluisteren zodat iedereen en vooral de sportliefhebbers in de gelegenheid gesteld worden het van buiten te leren. De tekst **is als volgt:**

Nos ta sali pa bataya
Ku alma, kurashi, kurason
Defendiendo e kolor di nos bandera
Pa mustra mundu Antias Neerlandes

Nos ta hunga nèchi i limpi
Esey no tin podiser
Nos ta lucha manera un toro
Pa triunfo ta di nos

Refr:Ban kanta huntu, semper huntu
Animá nos muchanan
Ku nos bandera te na laira
Nos ta sali vensedor

Ban kanta huntu, semper huntu
Anima nos muchanan
Ku nos bandera te den laira
Viktoria ta di nos.

Machtsstrijd binnen onderwijsbond Sitek

WILLEMSTAD— **Het feit dat een groep leden binnen de onderwijsbond Sitek drastische verandering wil zien in het beleid van de bond en zich op de voorgrond dringt voor verkiezing in het bestuur, leidt momenteel tot grote fricties binnen de gelederen van de bond. Deze ontwikkelingen hebben er zelfs toe geleid *dat een groep ex-secretarissen van de bond op hun beurt* reageerden op de voornemens van de ledengroep.**

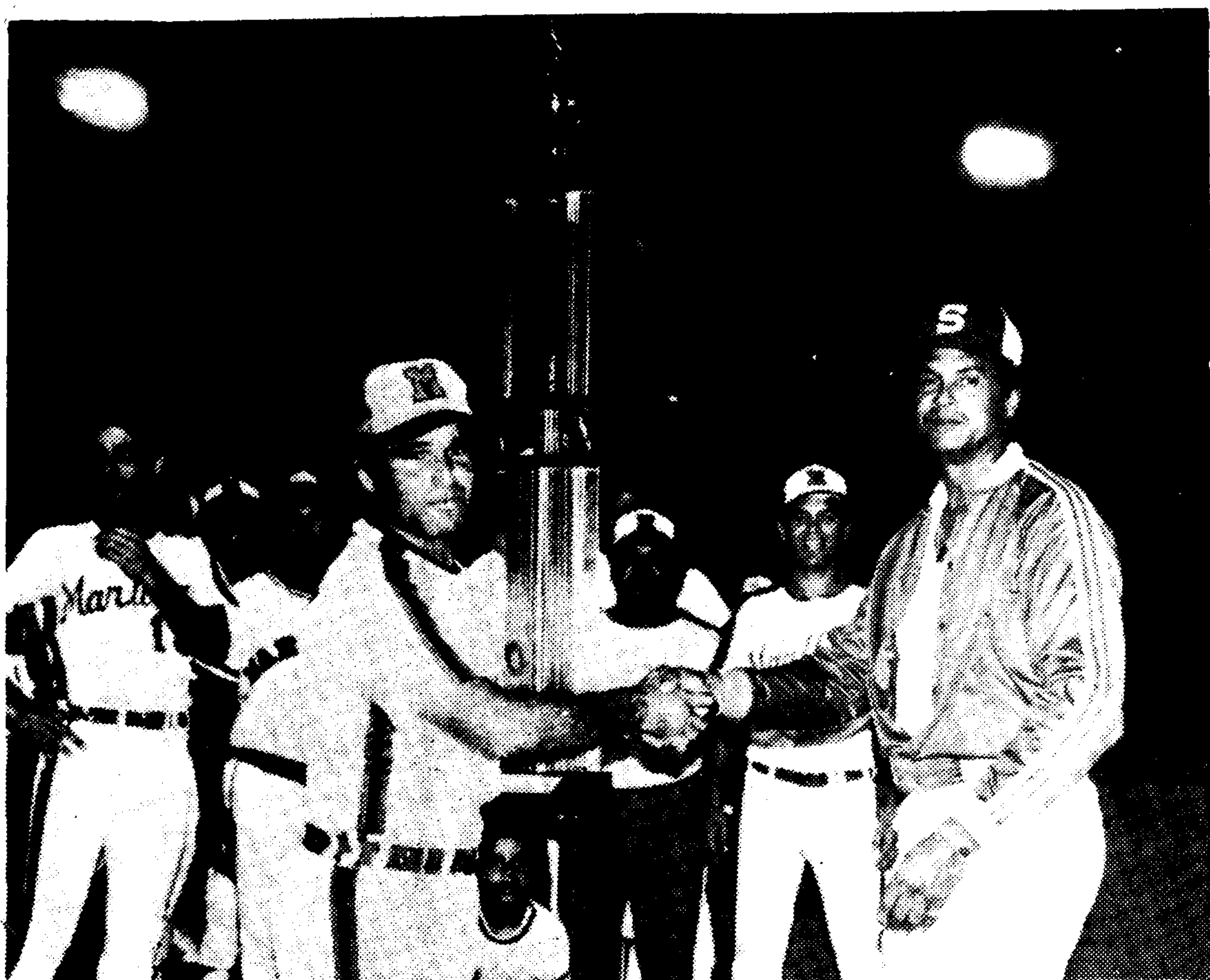
De groep leden hebben vier kandidaten voorgedragen voor de bestuurs-verkiezing van zondag. Deze groep heeft middels in een persbericht reeds uiteengezet welke veranderingen ze doorgevoerd wil zien in het beleid van de onderwijsbond.

In grote lijnen komt de onvrede van deze groep met het huidige bestuur erop neer dat het beleid niet voldoende gericht is op het onderwijs. De groep, onder leiding van kandidaat voor het voorzitterschap van de bond, mevrouw Joceline Quirindongo, meent dat teveel aandacht besteed wordt aan de politiek. Daarbij worden zaken aangaande het onderwijs verwaarloosd, aldus is naar voren gebracht.

Het primair doel van deze groep is een versteviging van het structuur van de vakbond, met het leggen van de nadruk op betere informatie van de leden. De groep streeft er —als ze in het bestuur gekozen wordt— tevens naar om te voorkomen dat de leden pas achteraf om steun voor handelingen van het bestuur gevraagd wordt.

De stelling echter dat de Sitek ***zich minder met de politiek moet bemoeien wordt resoluut van de*** hand gewezen door zowel een groep ex-secretarissen van de bond als een medewerker van de bond. Ze herinneren de groep bestuurs-kandidaten eraan dat uiteindelijk de beslissingname in zaken van het onderwijs een politieke aangelegenheid is, en dat het onderhandelen voor salarisverhogingen en arbeidsvoorwaarden ook politieke aangelegenheden zijn.

Tevens wijzen deze tegenstanders van de bestuurs-kandidaten erop dat bondsleider Errol Cova als voorzitter van de Kamer van Vakbonden zich niet afzijdig kan houden van politieke ontwikkelingen. "Een eventuele coup binnen de Sitek zou niet alleen de positie van de bond maar ook die van de Kamer ondermijnen", waarschuwen ze.



Ongewenste gast boos op bewakers: twee gewonden

ORANJESTAD — Het hoofd van de bewakingsdienst van het Aruba Concorde hotel A.C. en de bewaker H.A. liepen ernstige hoofdverwondingen op nadat beiden gewond werden met een betonnen steen door de verdachte man R.R.

Politie- assistentie werd bij het hotel gevraagd voor de gewonde mannen die direct per ambulance naar het ziekenhuis werden gebracht voor medische behandeling. Ter plaatse verscheen de man R.R. (23), nummer- verkoper, die verklaarde dat hij zonder enige aanleiding door de bewaker H.A. met de gummistok op het hoofd geslagen werd. Het bleek dat de chef hem de toegang tot het hotel geweigerd had, want zijn naam kwam op de zwarte lijst voor als ongewenst gast in het hotel. R.R. verklaarde dat hij besloot weg te gaan, maar de bewaker sloeg hem met de gummistok, waardoor hij een kapwond aan het hoofd opliep. Bij het zien van bloed werd hij razend, pakte een betonnen steen en sloeg zowel de bewaker als diens chef. Door deze slag liep H.A. een schedelbasis- fractuur op, terwijl de chef A.C. het bewustzijn verloor en in de intensive care unit van het ziekenhuis opgenomen werd.

Bij het recherche- bureau verscheen de broer van de bewaker H.A. en vroeg aanwezigheid van de rechercheurs in het ziekenhuis. Daar constateerde dokter Wouters inderdaad dat H.A. een schedelbasis- fractuur had opgelopen. H.A. deed aangifte van mishandeling met een wapen tegen de man R.R. A.C. bleek niet in staat te zijn een verklaring af te leggen.

In verband hiermede hield de recherche bij zijn woning in Oranjestad de 23- jarige R.R. aan. Tijdens het verhoor bekende hij de twee mannen geslagen te hebben met een betonnen steen. Hij bleef ingesloten voor verder onderzoek.

Deelname Bonaire mini-marathon



ORANJESTAD — Sport- instituut IDEFRE ontving een uitnodiging voor deelname van Arubaanse lange afstand- lopers aan de Regatta mini- marathon die op 10 oktober op Bonaire wordt gehouden. Deze mini- marathon van 24 kilometer begint om 8 uur 's morgens bij het sportstadion in Kralendijk en eindigt bij de jachthaven. Er zal gelopen worden in de categorieën 16-15 jaar, 26-35 jaar, 36-45, 46-55 en 56 jaar en ouder. Arubaanse deelnemers hebben tot vrijdag 5 oktober de tijd zich in te schrijven bij de coördinator op Aruba, Rudy Leysner, op het IDEFRE- kantoor, waar verdere gegevens over deze marathon te verkrijgen zijn.

Misviering Sta Cruz

SANTA CRUZ — Op initiatief van de jeugd- organsiatie Forza di Hubentud Uni is er morgenavond voor de jeugd en alle religieuze en parochiale groepen een mis- viering. Deze begint zeven uur in de katholieke kerk te Santa Cruz. Tijdens de mis zal het jeugdkoor The Golden Strings zingen.

Vaak erkend als meestbeluisterde station

Voz di Aruba viert zijn zesde lustrum

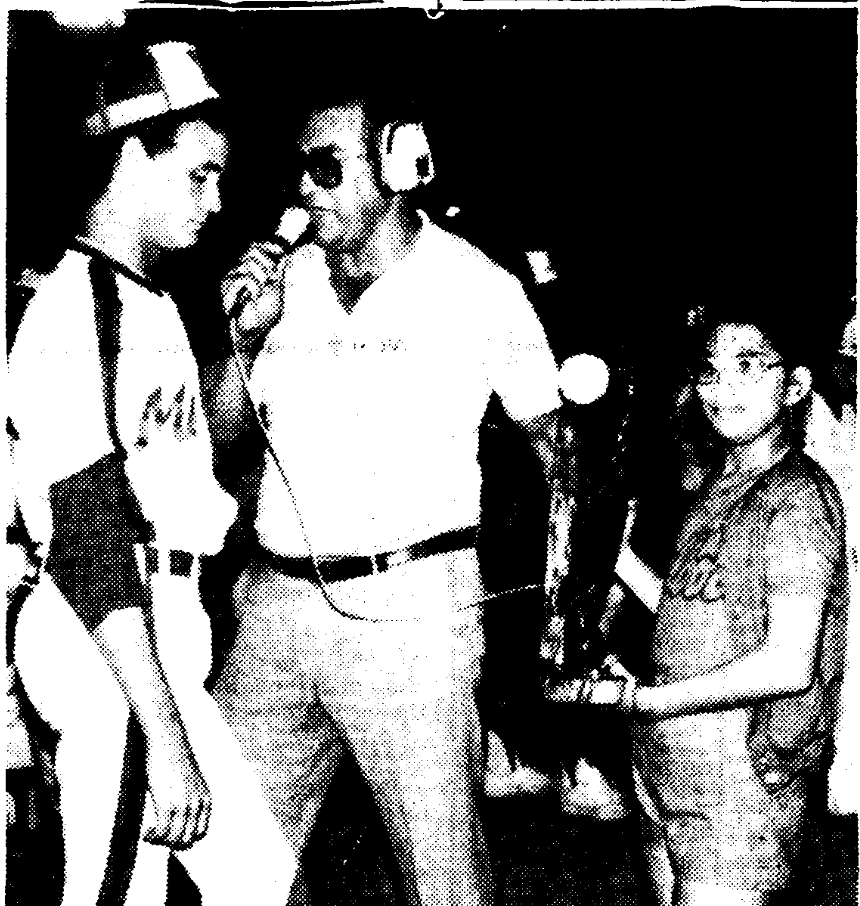
ORANJESTAD — Op dinsdag 9 oktober 1984 is het dertig jaren geleden dat in de Watapanaclub — het Mario Arends- gebouw in de Wilhelminastraat te Oranjestad — gezaghebber mr. L.C. Kwartsz het radiostation Voz di Aruba officieel in gebruik stelde.

Dit geschiedde in tegenwoordigheid van vele genodigden onder wie de ministers dokter Coco Arends, Jan Pauw en Fedy Eman. Het radiostation was reeds eerder onofficieel in de lucht gegaan in verband met de dreiging van orkaan Hazel. Van het begin af aan heeft Voz di Aruba, als stem van Aruba ten dienste van de Arubaanse gemeenschap gestaan. In de loop van deze dertig jaren verzorgde Voz di Aruba ruim vijftigduizend nieuws- uitzendingen in verschillende talen. Onder meer werd tot aan zijn dood, toen hij in een sport- vliegtuig ter reportage voor Voz di Aruba verongelukte, door Clem Celaire de Engelse nieuws- uitzending verzorgd. Jos van der Schoot, die samen met Voz di Aruba het dertig jaren feest viert, verzorgde in die dertig jaren ruim negenduizend nieuws- uitzendingen in de Nederlandse taal. Nu worden dagelijks vele Papiamentse nieuws- en sport- uitzendingen verzorgd.

In de loop der jaren nam Voz di Aruba als eerste een mobiele zender- wagen in gebruik. Naast het echtpaar Albertico en Irena Arends, dat vanaf het begin het radiostation leidde, is ook mevrouw Frieda Chirino 26 jaar belast met de administratie.

In de loop der jaren heeft Voz di Aruba vele malen erkenning gekregen als het meest beluisterde radiostation van Aruba. Het Nederlandse nieuws- bulletin werd bij een NOS- onderzoek het meest- beluisterde programma van Aruba genoemd.

Op bescheiden wijze zal Voz di Aruba zijn dertig- jarig bestaan gaan vieren. De viering wordt zondag 7 oktober's morgens tien uur ingezet met de uitzending van een mis uit de Sint Franciscus- kerk te Oranjestad. De mis is speciaal tot intentie van alle zieken en bejaarden op Aruba. De parochie viert op die dag ook het parochie- feest van Sint Franciscus. De mis wordt gezongen door het kerkkoor onder leiding van mevrouw Andrea Tchong met medewerking ook van Mylene Arends. De daarop volgende dagen zal het zesde lustrum van Voz di Aruba herdacht worden met verschillende extra uitzendingen uit het verleden en het heden.



ORANJESTAD — Het baseball-jaar op Aruba werd — nadat Marlboro voor de 8e maal kampioen werd — officieel afgesloten met de prijs- uitreiking. Op foto boven ontvangt Marlboro's manager Chu Halabi de grote kampioens- trofee, en daaronder Coca Cola's manager Wally Mohamed het subkampioens- trofee uit handen van ABBA- voorzitter Gabby Illidge. Bij de foto onder: het moment waarop Marlboro- pitcher Milton Croes de Radio Carina Grandslam- trofee voor de meest waardevolle speler in ontvangst gaan nemen van de jeugdige Camille Daou, dochter van Eddy Daou (midden), die samen met Claret Lopez de baseball- uitzendingen van voornoemd radio- station verzorgt.

Softbaltoernooi op La Famaveld

SAVANETA — Aan softballwedstrijden zal het op zondag niet ontbreken. Ook op het La Fama- veld wordt een toernooi gehouden waaraan tien ploegen zullen deelnemen. Het wedstrijd- schema is als volgt: Wema Cosa Nostra - Hospitaal (9.30 uur), Old Parr Vets - Amstel Vets (11.30 uur), Sugar Kings - J.J. Killers (1 uur), Toyota - Rolando's (2.30 uur), Joey's Drive- inn - Formosa (4.30 uur). In de middaguren zal mariachi Orgullo di Aruba spelen en publiek met pittige muziek oppeppen.

Betico Croes in prive naar Nederland

ORANJESTAD — MEP- leider Betico Croes is gisteren onverwachts naar Nederland vertrokken voor een privé- bezoek. De heer Croes werd de afgelopen weken op Sint Maarten door een stevige koude getroffen die uitliep op een bronchitis. Oorspronkelijk zou hij naar de Verenigde Staten reizen om enige weken flink uit te rusten en te herstellen. Doch later werd besloten dat hij naar Nederland zou reizen om volkomen op rust te komen.

Panamese president Illueca:

Indianen moeten hun plaats opeisen

PANAMASTAD — **Heft uw hoofden op en wordt U weer bewust van de situatie. Niet als burgers van de tweede garnering, maar als menselijke wezens van de eerste categorie om Uw plaats op te eisen welke U tot nu toe is geweigerd. Zo hield fungerend president Jorge Illueca de vierde Wereld- vergadering van Indiaanse volkeren voor, welke in Panama bijeen is gekomen.**

Deze vergadering brengt mensen uit drie werelddelen bijeen, die verspreid wonen over 26 verschillende volkeren. Zij komen uit Europa, Oceanie en uit de Amerika's. Tot 30 september bespreken zij hun gemeenschappelijke problemen en ervaringen. In concreto ook wisselen zij van gedachten over hun rol bij het Middenamerikaanse conflict, maar ook over de discriminatie, de volkeren- en rassenmoord waarvan Indianen nog steeds het slachtoffer dreigen te worden. Eveneens is de bewapenings- wedloop agendapunt. Maar centraal staan toch ook het recht op leven en het recht op grond, welke rechten voor de indianen in feite samenvallen. En dit alles in verband met hun strijd voor erkenning van hun cultuur en hun manier van gemeenschapsvorming.

De Panamese president die tot verleden week ook voorzitter was van de Algemene vergadering van de Verenigde Naties zei tot de vierhonderd gedelegeerden dat de eenheid van de indianen een bevestiging en erkenning is van hun identiteit, tot uitdrukking gebracht in hun gewoonten, hun cultuur, niet om deze op te leggen maar als een boodschap. Daarom wenste hij hen alle succes toe.

Over de hele wereld verspreid wonen naar men schat zo'n 65 miljoen indianen. Panama werd voor deze vergadering uitgekozen omdat de Panamese regering zich er bezorgd over toont om de indianen te beschouwen als een belangrijke groepering, waarbij Panama zijn programma's voor de indianen baseert op elementen zoals de autonomie en het zich economisch kunnen bedruipen door de indianen en de verheffing van de sociale omstandigheden waaronder zij leven. De keuze voor Panama als vergaderplaats is volgens zijn president een teken van erkenning voor de Panamese aanpak.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; Van Dorp in Americana; Holiday Inn Drugstore en Van den Berg Giftshop in Dr. Horacio Oduber Hospitaal.

KANTOORUREN: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 027-774 en 027-845.

Bankrek. nr.: 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

* * *

BOTICA'S: Oranjestad: Nacional, tel.: 26244; San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

* * *

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).

* * *

(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115).

* * *

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45/18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden; dinsdag van 19.30-20.30 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano.

SPORT
BASKETBALL: 19.00 uur (**Jr.-kl.**) RCA vs Estrella; 20.00 uur (**D-kl.**) Don Boisco vs RCA; 21.00 uur (**A-kl.**) Panama Rebels vs Don Bosco - Sporthal.

ASV TRAPPERS: 19.30 uur biljart- toernooi - clubgebouw.

ARUBAANSE VOETBAL BOND: 19.30 uur algemene leden- vergadering - vergaderzaal stadion.

ARUBA DOMINOBOND: 19.30 uur NWIWA vs Joey's - Pedro Place.

* * *

ZATERDAG
DIVERSEN
COMICION PRO SN- JAYCEES: bakesale - Don Boscoclub, Pastoor Hendrikstraat.

ARUBAANSE MUSEUM: 17.00-22.00 uur folkloristische activiteiten.

SPORT
IDEFRE: 16.00 uur voetbal- toernooi overheid: Eilandsontvanger vs WEB - RCA- club.

MOKO ZOO RANCH open voor het publiek: zaterdag 13.00 18.00 uur; zondag 10.00-18.00 uur.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Zuidstraat 7A, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00/13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruisgebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.

Centro di Bario Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag: 08.00-10.00 uur.

Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280; dinsdag: 08.00-10.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Oranjestad): openingstijden maandagmiddag van 14.00-18.00 uur; dinsdag- en vrijdagmiddag van 14.00-17.00 uur; woensdag van 08.00-12.00/14.00-19.00 uur; donderdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur.

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdag de hele dag gesloten.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

* * *

TELEARUBA

VRIJDAG: 17.30 Fat Albert; 18.00 The Smurfs; 18.30 Nos tambe por; 18.45 Telenovela: Chispita; 19.30 Cocktail musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 Falcon Crest; 21.30 Wrestling; 22.30 Repiticion Telenoticias; 23.30 Sluiting.

Voorlopig oplage formulieren 25.000 exemplaren

Lotto Vier uit 30 gaat in oktober van start

ORANJESTAD — Volgende maand — een juiste datum is nog niet vastgesteld — zal eenmaal per week het Arubaanse "Lotto- spel 4 uit 30" eindelijk gaan draaien. Van de totale inleg zal aan geldprijzen 47 procent worden uitbetaald, onderverdeeld in 35 procent voor de hoofdprijs (4 goed) en 12 procent voor de tweede prijs (3 goed). Geschat wordt dat het lotto- spel per jaar een bedrag van drie miljoen gulden ten behoeve van de sport zal opbrengen.

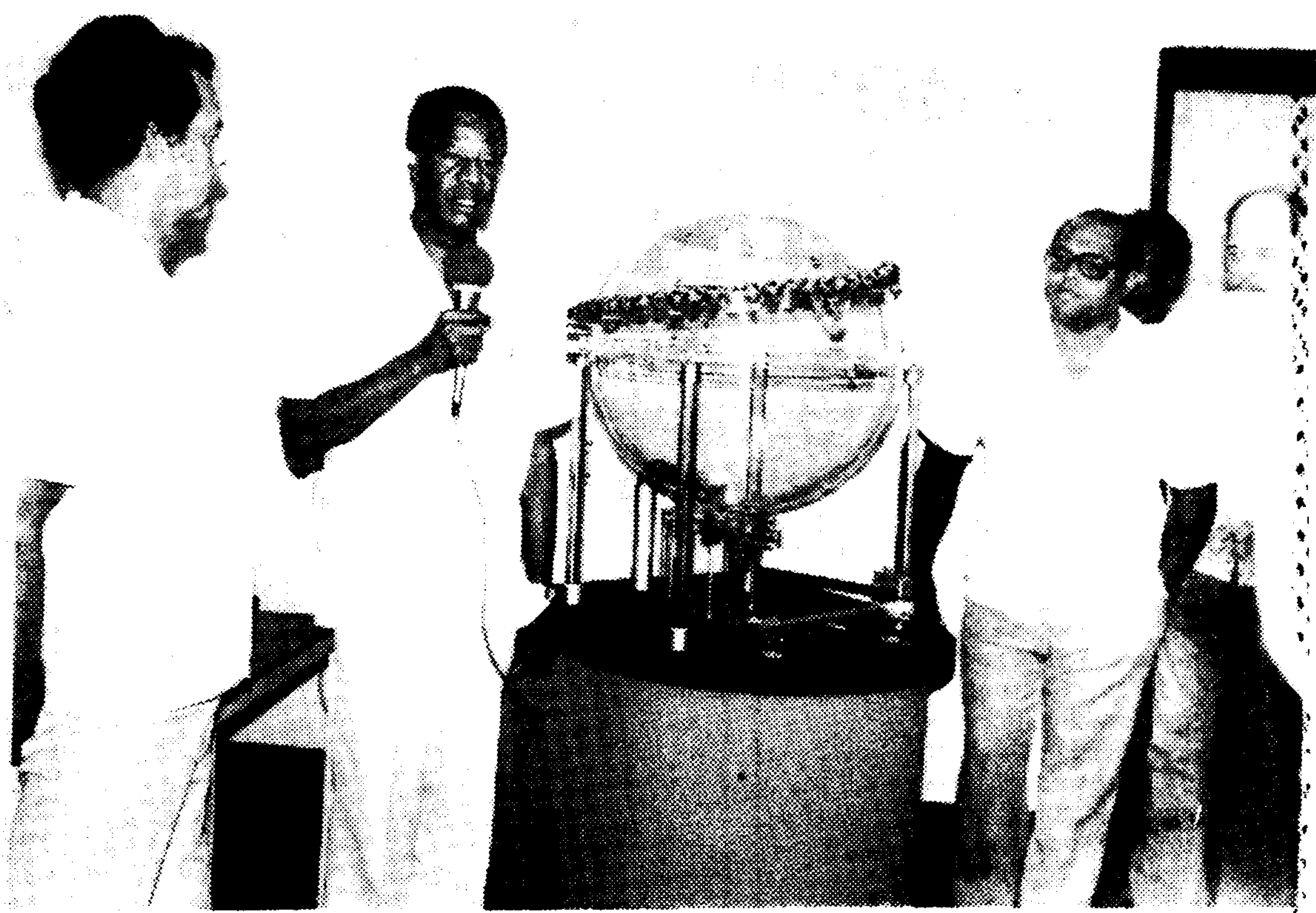
Een demonstratie en uitleg over het lotto- spel werd gisteren in het lotto- hoofdkwartier in San Nicolas (in het voormalige ambulance- en dokters- gebouw) gegeven door Sport- gedeputeerde Remy Zaandam, die qualitate qua voorzitter is van de Fundacion Lotto pa Deporte, in bijzijn van mede- bestuursleden mr. Alfredo Rosenstand en Roy van Putten. Begonnen wordt met 25.000 lotto- invul- formulieren die à raison van twee gulden per formulier voor het publiek verkrijgbaar zijn. Verwacht wordt dat na het eerste jaar het aantal formulieren verdubbeld zullen moeten worden. De lotto wordt immers gezien als een mogelijke vervanger voor het illegale nummerspel en de Landsloterijenloten.

Op het in tweevoud gedrukte formulier van "Lotto- spel 4 uit 30" zijn in twee kolommen de cijfers 1 tot en met 30 aangebracht. Een deelnemer moet naar keuze 4 nummers aankruisen en het formulier, dat van een serienummer voorzien is, inleveren zonder vermelding van naam, adres of andere gegevens. Bij het inleveren wordt in het hoofdkwartier het formulier geponst, waarna de deelnemer zijn kopie ontvangt en het originele in de computer verwerkt wordt. Wordt bij het voeden van de computer een fout gemaakt, dan geeft de computer gelijk een signaal, zodat verbetering aangebracht kan worden. Pas wanneer alle formulieren in orde blijken te zijn, zal overgegaan worden tot de trekking.

De trekking in het hoofdkwartier wordt op de video genomen en daarna op TeleAruba voor het publiek uitgezonden. De 4 nummers worden mechanisch getrokken door middel van een electrisch gedreven bolvorming trekkings- apparaat, met daarin 30 oranje- kleurige ping pongballen genummerd van 1 tot en met 30. Heeft een deelnemer alle 4 getrokken nummers op zijn formulier staan, dan is hij winnaar van de hoofdprijs. Een deelnemer met 3 van de 4 nummers goed, krijgt de tweede prijs. Om het deelnemen aantrekkelijker te maken zal, in geval er in een bepaalde week geen winnaars blijken te zijn, de pot van die week gevoegd worden aan de pot van de eerstvolgende trekking, zodat er een zwaarder duitje te verdienen valt.

Voorlopig zullen de heren Chido Henriquez en Willem Pennings van Caribbean Data Processing het proces van verwerking van gegevens op de Minihouse computer (waarde *f*.25.000,-) begeleiden, terwijl de verwerking zelf zal geschieden door de dames Dirksz en Croes, die hiervoor een speciale Minihouse opleiding gevolgd hebben.

De formulieren voor het lottospel zullen in het begin verkrijgbaar zijn bij het Centrale Bestuurs- kantoor en bij alle Hulpbestuurskantoren,. Het is de bedoeling om daarna ook vaste verkopers aan te stellen.



SAN NICOLAS — Sport- gedeputeerde Remie Zaandam, die qualitate qua voorzitter is van het bestuur van de Fundacion Lotto pa Deporte, gaf gistermorgen in het Lotto- kantoor in San Nicolas, uitleg over het Lotto-spel 4 uit 30, dat uiteindelijk volgende maand op een nader te bepalen datum officieel gaat draaien.

Naast de gedeputeerde de twee andere bestuursleden van de stichting, mr. Alfredo Rosenstand (links) en Roy van Putten, bij het electrisch gedreven trekkings- apparaat dat een waarde heeft van 60.000 gulden.

PPA penningmeester Lampe over nieuw kabinet:

Aan MEP-verhaaltjes over Leo Chance einde gekomen

ORANJESTAD — In het PPA- radioprogramma sprak PPA- penningmeester Juancho Lampe donderdagavond uitvoerig over de gebeurtenissen van de afgelopen dagen. Hij sprak uitvoerig over het toekennen van PP- kaarten alsmede de vorming van een nieuwe regering. Hierbij werden verschillende voorbeelden aangehaald waar de de heer Lampe wilde bewijzen dat het eilands- bestuur het niet zo nauw neemt met bepaalde voorschriften, zeker niet wanneer het "eigen mensen" betreft. De PPA is van mening dat betrokken gedeputeerden zo maar niet moeten aftreden, maar dat eerst duidelijk moet worden vastgesteld of zij schuldig zijn of niet. Daarom heeft de PPA een openbare vergadering van de Eilandsraad gevraagd om de gedeputeerden Bislip en Zaandam verantwoording te laten afleggen.

Wat de nieuwe regering betreft biedt de PPA deze zijn gelukwensen en kracht aan en brengt dank aan de ministers Margo Croes en Eddy Werleman die in de vorige regering de PPA vertegenwoordigden. Ook de vakminister mr. ing. Ralph Richardson, die op voorstel van de PPA werd benoemd, wordt dank gebracht. Uitvoerig stond de ***heer Lampe stil bij de diverse ministers waarbij hij opmerkte dat*** ten aanzien van minister Leo Chance die door de MEP met algemene stemmen werd geaccepteerd, een einde is gekomen aan de verhaaltjes van de MEP- leider sinds 1977 ten aanzien van Leo Chance. In dit verband merkte hij op dat het destijds minister van Justitie Leo Chance was die op verzoek van Remy Zaandam extra politie naar Aruba stuurde om de orde te handhaven.

Ook de AVP krijgt nog een veeg uit de PPA- pan tijdens het radiopraatje met de verklaring dat de AVP nu ineens tegen deze regering is, terwijl het grootste deel van de besprekingen en vorming van een nieuwe regering door de AVP werd bijgewoond. Ironisch noemt PPA- Lampe het dat nu AVP-er Adri de Palm de MEP in de Eilandsraad en oud-AVP-er Lopez Henriquez de MEP in de centrale regering steunt. Er is weinig van overgebleven van "de grootste partij na de MEP" zoals destijds verklaard werd. Tenslotte stelde de heer Lampe dat de PPA als grootste oppositie partij een loyale oppositie zal leiden en voeren in de Eilandsraad en Staten.

Aandacht voor onderwijzeressen van oude garde

ORANJESTAD — In het maandelijks half uurtje van het Intituto di Cultura op TeleAruba zal zaterdagavond van half acht tot acht uur het programma Educacion y Cultura worden vertoond. In het kort zal aandacht worden besteed aan de geschiedenis van het school- onderwijs op Aruba en gesprekken worden gevoerd met de onderwijzeressen Digna Laclé- Herrera (Mater Dei school), Johanita Maduro (Colegio Santa Teresita) en Johanna Trimon (Colegio Ora Ubao), die ieder reeds 40 onder- **wijs- jaren achter de rug hebben. Verder zullen in dit programma** de ouder- commissie uit Tanki Leendert speciale hulde brengen aan bovengenoemd drie onderwijzeressen en het Ave Maria worden gezongen door Sharon Rose.

Opvolger in Staten: onafhankelijke Charro Kelly

Clyve Lacle van plan voor Staten en MEP te bedanken

ORANJESTAD — Het MEP- Statenlid Clyve Laclé heeft plannen om te bedanken als Statenlid en als lid van de MEP. Hij bevestigde vanmorgen aan de Amigoe dat hij de brieven hiervoor klaar heeft. "Er gebeurt niets", aldus de heer Laclé, daarbij doelende op het feit dat de gedeputeerden die bij de PP- kaartaffaire betrokken zijn, in zijn richting wijzen dat deze stukken van zijn dienst waarvan hij waarnemend hoofd is, vermoedelijk zijn uitgelekt. De heer Laclé bevestigde aan de Amigoe dat hij reeds in de partijraad van eergisteren gedreigd heeft op te zullen stappen als er niets gebeurt.

"Als ze geen vertrouwen in mij hebben, dan is er geen vertrouwen en stap ik op", aldus een verbolgen Clyve Laclé. "Ik kan ook op deze wijze geen vertrouwen meer hebben in de twee gedeputeerden". Indien de Laclé werkelijk als Statenlid zou bedanken, komt de twee/derde meerderheid van de nieuwe regering wel wankel te staan, aangezien dan de heer Charro Kelly aan de beurt komt om in de Staten te gaan. De heer Kelly heeft zich reeds enige tijd geleden van de MEP afgescheiden. Zoals bekend zit daarom ook Statenlid Maybeline Arends- Croes reeds een jaar "noodgedwongen" in de Staten.

Gistermorgen liet de heer Laclé aan de Amigoe weten, dat hij in verband met de verklaring van gedeputeede Zaandam aan de Amigoe, waarbij zijn persoon **— volgens hem — verdacht werd gemaakt, hij bij de officier van** justitie een klacht tegen de Amigoe en gedeputeerde Zaandam zou indienen. De Amigoe wees hem er toen op, dat hij daarmee weinig kans zou maken, doch stelde wel voor — zoals gebruikelijk — dat de heer Laclé zijn standpunt en visie op deze zaak kon laten horen. De heer Laclé wenste van dit aanbod geen ge**bruik te maken, omdat hij vond** dat ged. Zaandam maar moet rectificeren. Voordat MEP- leider Betico Croes naar Nederland vertrok had de Amigoe nog gelegenheid in het kort de zaken uiteen te zetten, waarbij de MEP- leider toezegde — ondanks zijn ziekte en vertrek — zowel met de heer Laclé als Zaandam te spreken.

Gistermiddag liet de heer Laclé de Amigoe horen dat hij zijn aanklacht nog even aan zou houden om af te wachten wat er zou gebeuren. Hij zou daarover zelfs met de pers spreken die hij reeds had ingelicht. Desondanks riep gisteravond TeleAruba om dat de heer Laclé zijn aanklachten had ingediend. Het vreemde van het geval is dat toen de Amigoe vanmorgen aan de heer Laclé vroeg wanneer hij zijn aanklacht had ingediend, hij verklaarde dit om elf uur gistermorgen te hebben ingediend, terwijl in de middaguren — dus na de indiening — aan de Amigoe verklaarde dat hij de aanklachten aan zou houden.

In het gesprek van de Amigoe vanmorgen met de heer Laclé bevestigde deze desgevraagd nog ***eens, dat in feite de Amigoe niets met hem te regelen heeft, dat hij*** reageren in de Amigoe van de hand had gewezen en dat hij vindt dat die reactie van Zaandam moet komen omdat de Amigoe maandag zijn verslag bracht naar aanleiding van een gesprek met de gedeputeerde.

BC aan FTA: spoedig begin aan twee grote projecten

ORANJESTAD — Het bestuur van de FTA heeft een gesprek gehad met de gedeputeerden Nelson Oduber en Marco Bislip. De vakbond had hier geruime tijd geleden om gevraagd om over de stijgende werkloosheid te kunnen spreken. Tijdens de bespreking lieten de gedeputeerden weten dat voorbereidingen worden getroffen om binnen korte tijd te beginnen met twee van de grote projecten, te weten Sasaki- plan en het bouwen van casco- woningen. Verwacht wordt dat met deze projecten vooral de bouw- wereld de nodige activiteit zal kunnen brengen.

Seminar verplaatst

ORANJESTAD — Het door de Aruba Female Jaycees aangekondigde seminar zal niet meer in dit weekeinde worden gehouden, maar is naar een latere datum verplaatst en wel naar 26 oktober.

Softbaltoernooi van Aruba Rotary

ORANJESTAD — Baseballteam Aruba Rotary organiseert zondag een softball- dag op het Caribe- veld. De eerste wedstrijd begint om half tien tussen Lago Powerhouse en Racketeers. Het schema vermeldt verder de wedstrijden: Caribbean Mercantile Bank - Algemene Bank Nederland (11.15 uur), Douane - DOW (1 uur), Rooi Afó Hitters - Unicon (2.45 uur) en Visser Trading - Joey's Drive- inn (4.30 uur). Om 12 uur wordt tussendoor een domino- wedstrijd gespeeld tussen Pedro's Devils en Taxi Drivers.

Jongen zwaar gewond bij val van zijn fiets

SAN NICOLAS — Door een val van zijn fiets bleef de 13- jarige jongen V.G. bijna een uur vastzitten aan het achterwiel van zijn rijwiel. De jongen slipte met zijn fiets op het natte wegdek op de Palisiaweg, waardoor hij van de fiets viel. De politie, brandweer en een dokter moesten ter plaatse komen om hulp aan de jongen te verlenen, waarna hij naar het ziekenhuis werd gebracht. In het ziekenhuis moest V.G. direct een operatie aan zijn been ondergaan.

ATSA gelukwensen voor ministers Aruba

ORANJESTAD — De Arubaanse vereniging van kruideniers- en supermarkt- bedrijven, ATSA, zond gisteren via de Regerings Voorlichtings Dienst een gelukwens- telegram aan de Arubaanse ministers in het nieuwe kabinet. "ATSA wenst onze excellentie ministers van Aruba veel sterkte en succes in jullie toekomstige carrière van minister voor Aruba. Pabien". Aldus luidde de tekst van het telegram.

Vergeetachtige dame krijgt tas terug van politie

SAN NICOLAS — Tijdens het patrouilleren vond de politie op de Isaac Wagemakerstraat een zwarte handtas inhoudende sleutels, rijbewijs, andere documenten en een bedrag van 730 gulden. De handtas werd naar de politiewacht gebracht, waar later de dame J.H. (20) verscheen en aangifte deed van diefstal van haar handtas. Toen de politie haar vertelde dat de handtas op straat gevonden werd, herinnerde de dame zich dat zij bij het instappen van haar auto de handtas op het dak van de auto had gelegd en vergeten had het weg te nemen. Vermoedelijk viel de tas op straat bij het wegrijden.

EHBO-cursus in San Nicolas

SAN NICOLAS — San Nicolas Jaycees begint maandagavond 1 oktober met een EHBO- cursus in de Dr. Martin Luther Kingschool. De cursus wordt gedurende de maanden oktober en november iedere maandag- en woensdagavond van acht tot tien uur gehouden. Het theorie- gedeelte wordt gegeven door dokter J. Tromp en het praktijk- gedeelte door de heer Pablo van het Rode Kruis, tevens ere- lid van de San Nicolas Jaycees. De Jaycees- leden, die de cursus willen volgen, kunnen hierover meer gegevens verkrijgen bij de bestuurs- leden: L. Halman (tel.: 46390) en V. Simmons (45178).

Twee gewonden in verkeer

ORANJESTAD — De verkeers- afdeling behandelde elf aanrijdingen met een totale materiële schade van 18.050 gulden waarbij twee personen lichtgewond werden.

Op de kruising Weststraat - Rudolf Arendstraat was er een botsing tussen twee personenauto's met een ijzeren hekwerk en een betonnen paal van een woning. De bestuurder F.A. (64) gaf geen voorrang aan de bestuurder H.T. (45), waardoor diens wagen tegen het hekwerk en paal reed. Hierbij raakte de bestuurder F.A. en een inzittende lichtgewond. De schade bedroeg 10.500 gulden.

Bemiddelaar ingelicht

FCCA-werkers demonstreren

ORANJESTAD — Gekleed in rode T-shirts met het SEPA- teken demonstreerden gistermiddag de werknemers van de FCCA tegen het feit dat de directie van de FCCA nog steeds niet aan tafel met SEPA wil zitten om te praten over een cao voor de FCCA-werknemers.

De heer Yarzagaray wees erop dat de SEPA erg kalm is begonnen doch dat de acties zullen worden opgevoerd. De actie van gistermiddag — men trok van FCCA naar het Simar- gebouw — werd niet aan de directie van de FCCA aangekondigd. Gisteren werd wederom een telegram aan de FCCA- directie gezonden om er aan te herinneren dat 3 oktober de ultimatum- datum om aan tafel te gaan zitten, afloopt. Daarna zullen er drastische acties komen, waarvan de SEPA- voorzitter nog niet wilde laten horen wat dit zal zijn.

Ook Lands- bemiddelaar Eddy Maduro werd door de SEPA op de hoogte gesteld. Lands- bemiddelaar bevestigde desgevraagd aan de Amigoe dat hij gisteren door de SEPA op de hoogte werd gesteld. Vanmiddag zal hij een gesprek hebben met gedeputeerde Frank Croes als president- commissaris van de FCCA.

Cabana-domino

TANKI LEENDERT — In het Cabana Catiri domino- toernooi won Lucas Bols in een revanchewedstrijd met 21-20 van Budweiser Bar. Laatstgenoemde had bij rust een 11-10 voorsprong doch kon deze in de tweede etappe niet intact houden. Antilliaanse Handel boekte een 21-17 zege op Migred, na bij rust reeds met 11-7 te hebben voorgestaan. Vervolgens won Pica Pica met 21-11 van Destroyer doch moest de volgende dag in Budweiser Bar, die met 21-15 won, haar meerdere erkennen.

Copa Pief-biljart

SANTA CRUZ — Het biljarttoernooi in de Trappersclub om de Copa Pief wordt vanavond voortgezet met de wedstrijd Budweiser - Cocolishi. Er is voor zaterdagavond geen wedstrijd uitgeschreven, maar wel voor zondagmiddag 2 uur wanneer Kwihi Inn en Fermin's Bar tegen elkaar de strijd zullen aanbinden.

Dronken lastige man blijkt dief

ORANJESTAD — Een verpleegster van het paviljoen in het oude ziekenhuis- gebouw vroeg politie- assistentie voor een dronken man die rondliep en vervelend deed. In het bezit van de man, de 44-jarige R.H., trof de politie 1/2 gallon whisky en een blik pinda van diefstal afkomstig aan. Tijdens het verhoor bekende R.H. de diefstal en hij werd voor verder onderzoek ingesloten.

Softbaltoernooi Circuito Deportivo

ORANJESTAD — In het Kibaima Ballpark organiseert Circuito Deportivo zondag een bush- league softball- toernooi. De eerste wedstrijd is om 10 uur tussen de dames- ploegen: Circuito Angels en Tanki Leendert Diamonds. Hierna worden de volgende heren- wedstrijden gespeeld: Mechanical tegen Eagles (11.45 uur), Bugaloo tegen Taxi Drivers (1.30 uur), Astros tegen Aruba Video Center (3.15 uur) en Formosa Stars tegen Weg Seroe Pretoe Stars (5 uur). Tussen de bedrijven door wordt ook nog een domino- wedstrijd gespeeld tussen Kwihi Stars en Pica Pica. De wedstrijden zullen op Voz di Aruba in het programma van Scorpio Garcia worden uitgezonden.

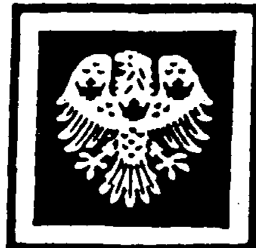
Windsurf-cursus

ORANJESTAD — De Aruba Boardsailing Club (ABC) organiseert voor de tweede maal dit jaar een cursus windsurfen voor jong en oud. De cursus, die door de leden van de club zelf gegeven zal worden, heeft plaats bij Surfside op zaterdagochtend 6 oktober van 9 tot 12 uur en op zondagochtend 7 oktober van 10 tot 1 uur.

De gekozen data maken het de schooljeugd mogelijk in de direct daaropvolgende vakantie- week zich zelf verder in deze sport te bekwamen. Het inschrijf- geld voor deze twee dagen moet vóór de aanvang van de cursus worden betaald. Inschrijf- formulieren zijn bij de bestuurs- leden van ABC verkrijgbaar en op het Colegio Arubano bij de heer Ammeraal. Van minder- jarigen dient de schriftelijke toestemming van een der ouders te worden overlegd. Het is voor de cursisten niet vereist zelf over windsurf- materiaal te beschikken, doch wie dit wel heeft, wordt verzocht dit mee te nemen. De anderen kunnen het surfen leren op het materiaal van de leden van de club.

CEREMONIE WORDT DOOR MINISTER DE PAULA VERRICHT

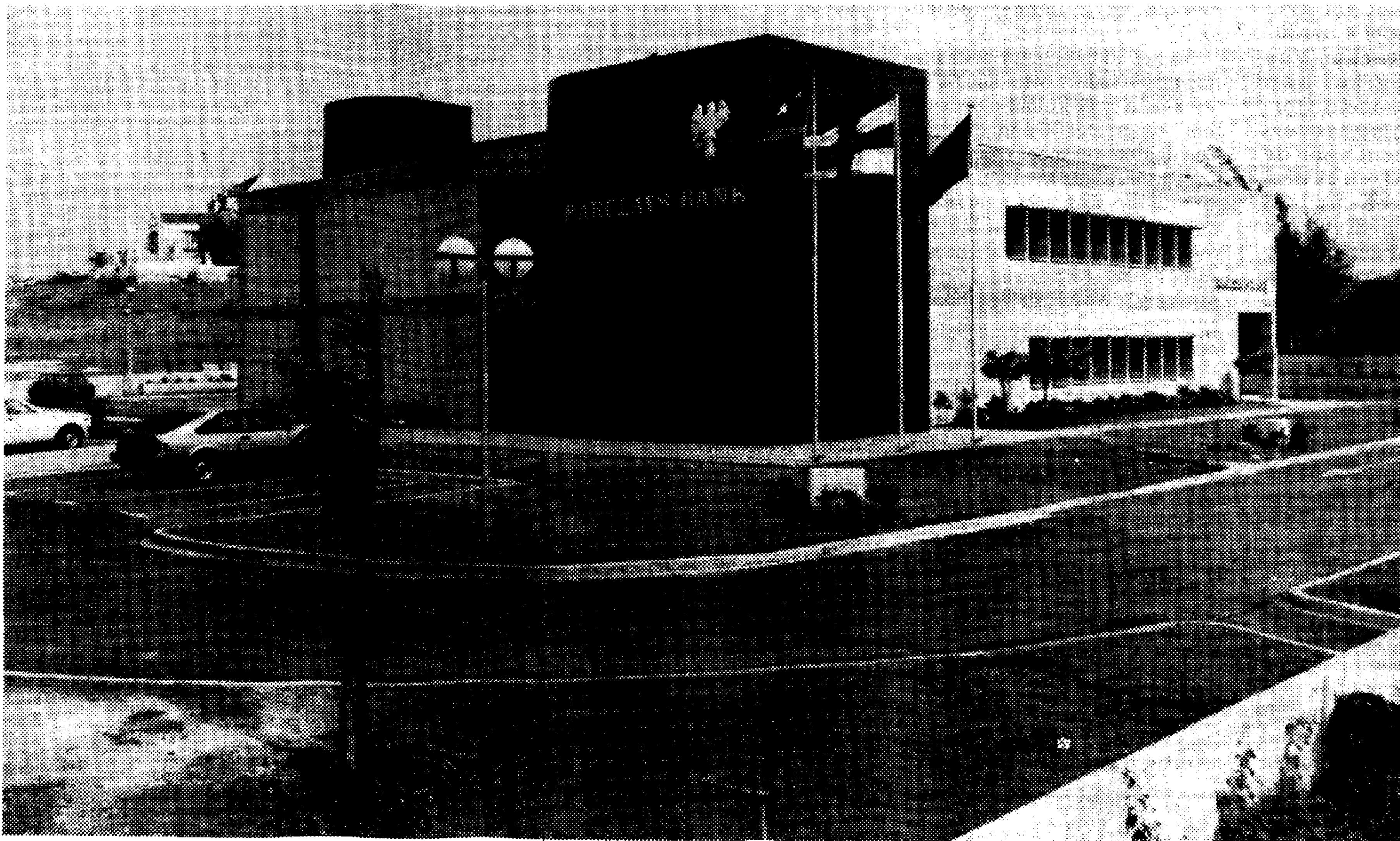
Nieuwe Barclays filiaal vandaag officieel open



BARCLAYS BANK, die in juli van Landhuis Gaito naar het nieuwe gebouw op Groot Davelaar verhuisde, opent daar vandaag officieel haar deuren. De opening van het nieuwe filiaal, dat om precies te zijn aan de Schottegatweg- Oost 44 gelegen is, gebeurt door minister van Financiën Gilbert de Paula.

De opening zal worden bijgewoond door ondermeer Voorzitter van de Raad van Bestuur van Barclays Bank Joseph K. Horngrad. Naast de verschillende lokale hoogwaardigheids- bekleders, zullen evenzo een groot aantal topfunctionarissen van Barclays de openingsceremonie bijwonen. Dat zijn onderandere de leden van het bestuur George Money en David Marris uit Barbados en Sydney Palk uit Londen. Verder worden tevens verwacht de Barclays- vertegenwoordiger in Venezuela, Alan Robb en Gonzalo Valdes Fauli, de senior vice- president belast met de leiding van het Barclays kantoor in Miami. Daarnaast zullen ook Philp Li, directeur van het St. Maarten kantoor en vroeger plaatsvervangend directeur op Curaçao en Tony Gonzalves van het Aruba- filiaal aanwezig zijn.

Sedert haar verhuizing naar het nieuwe pand in juli van dit jaar, is er volgens Business Development manager Henri Croes nu al een duidelijke stijgende lijn waar te nemen. Hij wijt deze ontwikkeling ondermeer aan de betere service die de clienten in het nieuwe en ruimere kantoor kan worden geboden. De snellere en meer persoonlijke service trekt nu al nieuwe clienten aan, hetgeen ook inderdaad een van de beweegredenen van de bank- directie was om naar een nieuw onderkomen te verhuizen. Speciaal ter gelegenheid van die verhuizing werd dan ook de slagzin voor de advertentie- campagne ontwikkeld. Die stelt:



Een kleine stap verder in de straat
Een grote stap naar betere service !

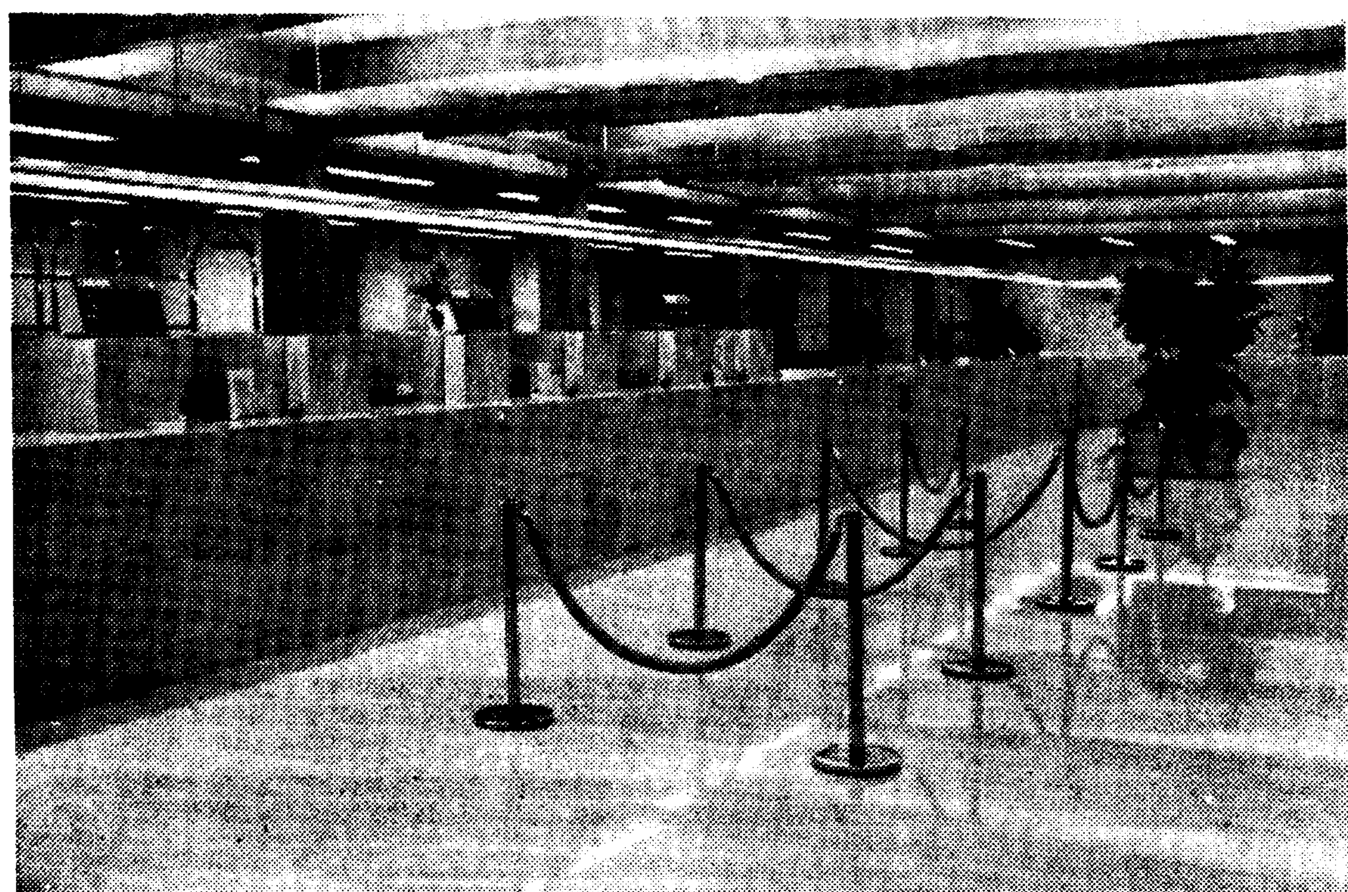
Het Barclays filiaal Curaçao is gehuisvest op de beneden- verdieping, terwijl ondergronds de kluizen en archieven hun plaats hebben gevonden. Het hoofdkantoor van de Nederlandse Antillen en het Offshore- gedeelte zitten op de eerste verdieping van het totaal 2.123 vierkante meter tellende oppervlakte van het gebouw. Het hoofdkantoor en de Offshore waren tot voor kort nog gesitueerd in een huurpand aan de Chumaceirokade/ Abraham de Veerstraat en kwamen slechts zeer recentelijk naar het nieuwe gebouw.

Het gebouw heeft 5.5 miljoen Antilliaanse guldens gekost en is een ontwerp van de heer Norbert van het architecten- kantoor Zingel, Broos Van Werkhoven. De constructie werd uitgevoerd door Betonbouw NV, terwijl de Curaçao Trading Company CTC de electrische installatie leverde. Voor de technische adviezen maakte Barclays Bank gebruik van IAT, Ingenieurs- en Adviesbureau voor Technische Werken met ing P.H. Scheers als adviseur.

Aan de inrichting en verdere aankleding van het gebouw werd evenzo veel tijd en aandacht besteed. Voor de brandkasten werd bijvoorbeeld een fabriek in Engeland in de arm genomen. Die werden geleverd door Chubb, de moeder- maatschappij van Lipps, de sleutel- en brandkasten- fabrikant in Nederland. Het aantrekkelijke interieur werd ontworpen door Mike Koch, terwijl het meubilair werd betrokken bij de firma C.F. Muskus & Co. De veiligheids- installatie, een bij een bank- instelling uiteraard onmisbare zaak, werd verzorgd door Philips Antillana. De bank, die zoals de meeste grote bedrijven ter wereld in grote mate haar gegevens gecomputeriseerd opslaat, maakte voor de aanschaf van het computersysteem gebruik van hetgeen haar door National Business Equipment Co. NV, leverancier van NCR- computersystemen kon worden geboden. Zij betrok bij de firma de NCR 9300, een van de modernste computers ter wereld met 32 bit processor technologie en een geheugen- capaciteit vam 1 megabyte.

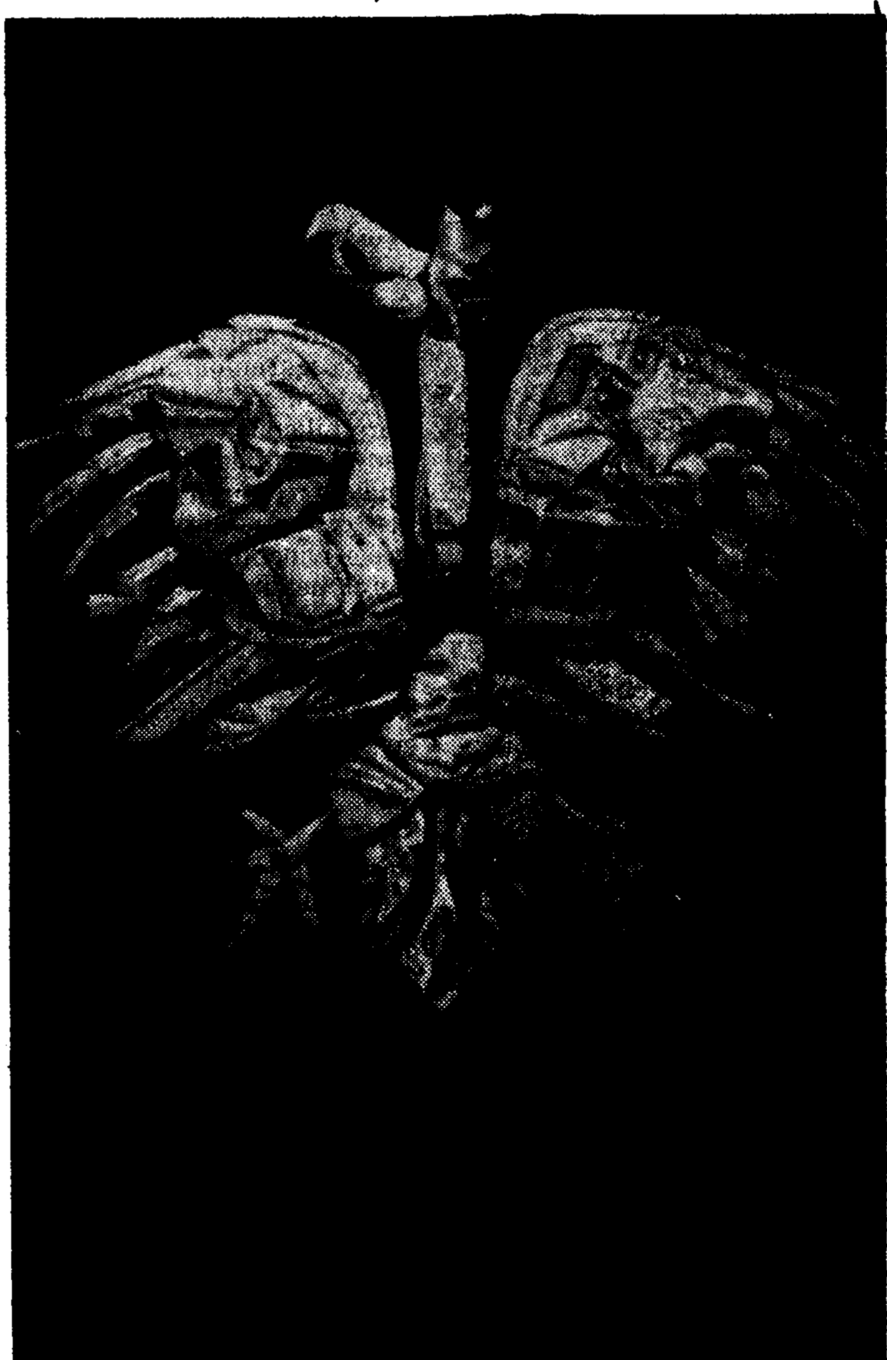
Zonder telefoon kan geen enkel modern bedrijf naar behoren functioneren en voor haar telefoon- aansluitingen maakte dan ook Barclays gebruik van een elektronisch gecomputeriseerd systeem van Ericcson, ASB100 genaamd. Het geheel werd geinstalleerd onder supervisie van de heer Van Riet van Setel. Met dit systeem kan ieder gesprek apart geregistreerd worden. Verwacht wordt dat dit een verbetering zal zijn in de efficientie van de bank. Voor wat betreft de energie- besparende licht- installatie die Barclays Bank liet plaatsen, werd gebruik gemaakt van de diensten van Ganeko NV.

CONGRATULATIONS


Fraaie, overzichtelijke ruimte voor de bediening van Barclays' cliëntèle.



De Nieuwe Barclays Bank aan de Schottegatweg Oost, één van de drukste verkeersaders van Curaçao.



Barclays "Coat of Arms".

Jeugdige fietser aangereden

WILLEMSTAD— Drie personen raakten er gewond in het donderdag verkeer. Om half vier 's middags werd er gemeld dat een fietser op de kruising van de Kaya Thomas Henriques met de Kaya Tor van der Linde was aangereden. De fietser, van negen jaar oud, had geen voorrang verleend aan een auto. De fiets had geen deugdelijke remmen en geen bel. De fietser kreeg diverse verwondingen en werd in het ziekenhuis opgenomen.

In totaal waren er achttien aanrijdingen met een gezamenlijke schade van 21.800 gulden. De zwaarste aanrijding was op de Weg naar Westpunt, tegen half vijf 's middags. De bestuurder van een auto week bij het afremmen naar links af en kwam in botsing met een auto die hem op dat ogenblik inhaalde. De bestuurder brak zijn onderbeen en werd in het ziekenhuis opgenomen. Blikschade 4.500 gulden.

KvV: formatie nam omgekeerde richting

WILLEMSTAD— "In tegenstelling tot wat normaal is, is er bij de formatie van de nieuwe regering niet primair gekeken naar capaciteiten, ervaring en integriteit van de politici. In plaats daarvan is men op de eerste plaats op verdeling uit geweest, om daarna te kijken wat er gedaan kan worden", aldus de Kamer van Vakbonden in een radioprogramma.

De Kamer staat erop dat bij elke formatie en vooral in een "crisis- periode" de nadruk gelegd moet worden op de eerste plaats op de inhoud van het regeerprogramma.

In het radio- programma op Z-86 uitte de Kamer weer kritiek op het feit dat terwijl de Arubaanse politici een vastberadenheid en degelijke voorbereiding aan de dag legden, de Curaçaose politici op de formatie- besprekingen de indruk wekten dat ze zich helemaal niet voorbereid hadden en geen strategie opgezet hadden verklaarde de zegsman van de Kamer.

Het derde punt waar de Kamer kritiek op had was de verdeling van goud- en deviezen die er bereikt is en de beslissingen die gevallen zijn over onder meer de toekomst van de nationale luchtvaart maatschappij. "De politici hebben op arrogante wijze alle kritiek opzij gezet en gedaan alsof ze carte blanche hadden voor het nemen van allerlei beslissingen" aldus de zegsman.

Op het regeer- akkoord kan nog geen commentaar gegeven worden. De Kamer is nog bezig om samen met deskundigen het akkoord te bestuderen alvorens een standpunt bekend te maken. Hetzelfde geldt ook voor de mening van de Kamer over de aangewezen nieuwe beleidsvoerders

AMERICA LATINA

MANAGUA — Het Sandinistische front is de enige partij welke er niets voor voelt dat de verkiezingen van 4 november worden uitgesteld, zo verklaarde de voorzitter van de Sociaal-christelijke partij Adan Fletes Valle. De meeste partijen zijn het eens met de Coordinadora Democratica de Nicaragua (CDN) dat het beste is de verkiezingen iets uit te stellen. Fletes Valle is de kandidaat voor het vice- presidentschap van CDN. Volgens hem hebben ook de communistische en socialistische partijen laten blijken voorstander van enig uitstel te zijn.

* * *

SAN SALVADOR — Volgens het Salvadoriaanse verzet zijn vijftien militairen omgekomen toen zij in een hinderlaag liepen. Van leger-zijde hield men het op elf gewonden omdat een militair voertuig op een mijn liep. Radio Venceremos van het verzet meldde dat de hinderlaag gelegd was bij de plaats San Miguel. De andere verzetszender Radio Farabundo Marti riep het bericht om dat in de afgelopen vier maanden 1.998 soldaten buiten gevecht zijn gesteld, onder wie 31 officieren. Een militaire bron noemde dit een overtrokken cijfer.

* * *

ASUNCION — De voorzitter van de oppositiepartij Mopoco in Paraguay, Angel Gonzalez Casabianca, is korte tijd aangehouden geweest zonder dat er van politiezijde een verklaring werd gegeven. Hij werd aangehouden in het stadje Aragua op 25 kilometer van Asuncion. Terwijl hij met zijn auto onderweg was werd hij onderschept door een auto met de nodige politiemannen erin en na zijn aanhouding werd hij overgebracht naar een politiebureau. Na een paar uur werd hij weer op vrije voeten gesteld. Volgens de Movimiento Popular Colorado (Mopoco) welke een afscheiding is van de regeringspartij van de Colorados is dit een bewijs te meer van het feit dat Paraguay een politiestaat is.

RIO DE JANEIRO — Bij een ongeluk met een tweemotorig vliegtuig zijn in Brazilie zeven journalisten om het leven gekomen. Zij maakten gebruik van een toestel van een luchttaxibedrijf Mecom. Bij het ongeluk kwam ook de piloot om het leven. Voordat het toestel hoogte verloor en neerstortte werd een explosie gehoord. Een en ander gebeurde bij Aripuana op 3500 kilometer van Rio de Janeiro. De omgekomen journalisten werkten voor een tv-station in de staat Mato Grosso. De reis werd gemaakt bij gelegenheid van de ingebruikneming van infrastructurele werken door gouverneur Julio Jose de Campos. Eind juni kwamen in Brazilie bij een andere vliegramp veertien journalisten om het leven.

* * *

MONTEVIDEO — Drie journalisten van het weekblad Jaque in Uruguay zijn door de politie aangehouden in verband met de publicatie waarin de politie beschuldigd wordt van het martelen van gevangenen. Jaque is een blad van de oppositie. Tot de aangehoudenen behoort ook de hoofdredacteur Miguel Petit. In het gewraakte artikel worden gevallen aangehaald van gevangenen die een paar jaar onschuldig hebben vastgezeten waarbij de justitie niet voldoende bewijs kon vergaren om hun aanhouding verder te rechtvaardigen. Verschillenden van deze gevangenen vertelden na hun vrijlating dat zij waren gemarteld om hen tot bekentenissen te krijgen. In een ander blad in Montevideo wordt melding gemaakt van het feit dat acht politiemannen, onder wie drie officieren, voor de rechtbank moeten verschijnen wegens het overlijden van een gedetineerde een jaar geleden.

* * *

IXTAPA — De tropische storm Odille heeft zaterdag bij de Mexicaanse badplaats Ixtapa huis gehouden maar verloor daarbij meteen wel aan kracht. Volgens de eerste beschikbare gegevens waren er geen persoonlijke ongevallen. Met windstoten van 95 kilometer per uur beukte Odille vanuit de Stille Zuidzee op de kuststreek. Al sedert een maand zijn de toeristen uit de badplaats weggetrokken toen de tropische stormen zich aandienden in het betrokken gebied. De orkaan Norbert blijft zich langzaam aan verplaatsen langs de Pacific-kust en heeft uitschieters van 260 km per uur. Hij trekt in noordwestelijke richting.

* * *

SAN JOSE — Volgens de Costaricaanse politie bestaan er geen kampen van contra-revolutionairen die vanuit Costa Rica voorbereidingen treffen voor aanslagen op het naburige Nicaragua. Commandant Rodrigo Rivera die de leiding heeft over de grensbewaking in het noorden van het land met als zetel Santa Cruz zei na een rondrit door het betrokken gebied dat er nergens aanwijzingen zijn voor een dergelijk kamp. De beschuldiging was geuit van het Costaricaanse congres, waarbij landgoederen met name waren genoemd.

*****

MANILLA — Tijdens het arm-aan-arm-bidden bij Marcos paleis in Manilla zijn 10 mensen gewond geraakt toen de politie traangas en waterkanon op hen richtte. Zij beantwoordden dit met stenen en zelfgemaakte bommen.

*****

Guerrillabewegingen Nicaragua achter kandidatuur Cruz

MANAGUA — Arturo Cruz heeft als niet-ingeschreven kandidaat voor het presidentschap van Nicaragua de steun gekregen van het gewapende verzet. Hij is de kandidaat van de grootste oppositiegroepering van partijen, vakbonden en werkgevers Coordinadora Democratica de Nicaragua (CDN). Onder meer heeft Cruz de zegen gekregen van Eden Pastora van de Arde-guerrilla- beweging. Ook Alfonso Calero staat achter Cruz. Hij is leider van het Democratisch Nicaraguaanse front (FGN) dat indertijd vanuit Somoza-aanhangers werd opgericht.

Loket Rijbewijs iets later open

WILLEMSTAD— De afdeling Rijbewijzen opent op maandag 1 oktober om tien uur in plaats van acht uur 's morgens. Dit in verband met vierings- plechtigheden van het 35-jarig bestaan van het Korps Politie Nederlandse Antillen.

Fancy Fair bij Emmakerk

WILLEMSTAD- Op 29 september organiseert de Verenigde Protestantse Gemeente om vier uur 's middags in de tuin van de Emmakerk een fancy- fair. De opbrengst is bedoeld voor het onderhoud aan kerkgebouwen. Naast de stands, waar men allerlei lekkers kan kopen zoals pom, roti, nassie, Hollandse Nieuwe en nog veel meer, is er een vlooien-, kleding-, poppen- en plantenmarkt. Het rad van avontuur is ook aanwezig. De entree voor volwassenen bedraagt een gulden en voor kinderen vijftig cent.

Amador Bendayan in teleton kankerfonds

WILLEMSTAD- Op zondag 30 september komt de bekende tv-presentator Amador Bendayan van het programma "Sábado Sensacional" van Venevision naar Curaçao. Hij is uitgenodigd door de Kamer van Koophandel om medewerking te verlenen aan de teleton ten bate van het kankerfonds Prinses Wilhelmina. De teleton wordt maandag 1 oktober uitgezonden om acht uur via Tele-Curaçao.

* * *

WILLEMSTAD— Het verkeer op Curaçao wordt steeds onveiliger. De onoplettendheid van weggebruikers en de bijna normaal geworden gewoonte om vlak vóór een aankomende wagen de weg op te rijden leiden elke dag weer tot talrijke aanrijdingen.

Dat was gisteren weer het geval op de Grebbelineweg bij de kruising met de Panoramaweg. Een auto reed vanuit de zijstraat de hoofdweg op zonder voorrang te verlenen, met de botsing als gevolg. Beide voertuigen leden flink wat schade en er was één lichtgewonde.



Salvadoriaanse leger weer bezig met schoonmaakacties

SAN SALVADOR — Met inzet van zo'n 1500 militairen, onder meer van het speciaal door de Amerikanen getrainde anti-guerrilla-bataljon, is het Salvadoriaanse leger een schoonmaakactie begonnen in twee door de guerrilla beheerste provincies en wel Chalatenango en Cuscutlan. Bij voorgaande acties zijn volgens gegevens van de Mensenrechten- organisaties tientallen burgers het slachtoffer geworden bij zulke militaire acties. President Jose Napoleon Duarte schaarde zich echter van de week achter de legerzienswijze. Die luidt dat deze bejaarden, kinderen en vrouwen gesneuvelt waren tijdens een confrontatie tussen leger en guerrilla.

Aan Shell-contract met Argentinië zit luchtje

BUENOS AIRES — Binnen de Argentijnse regering is een onderzoek begonnen naar eventuele onregelmatigheden bij het afsluiten van het laatste contract tussen Shell en de Argentijnse staatsoliemaatschappij YPF. Het akkoord werd op 2 juli bekrachtigd na tussenkomst van de Argentijnse minister van Openbare werken Roque Carranza. Bij die gelegenheid werd het risico- contract omgezet in een akkoord voor exploitatie en commercialisering van de voorwaarden ten aanzien van de zeebodem bij het Kanaal van Magallanes. In plaats van de aanvankelijk overeengekomen 64 % gaat Shell 75 % ontvangen van de geldende olieprijs op de internationale markt. Ook wordt Shell ontslagen van de verantwoordelijkheid bij een grote ramp. Het akkoord zou inderhaast zijn opgesteld, waarbij Shell behoorlijk werd bevoordeeld. De oliemaatschappijen krijgen bv voor hun werkzaamheden in de Noordzee slechts 27 %.

Tot allen van wie wij geen afscheid konden nemen zeggen wij:

ADIEU. . . . .TOT ZIENS!

E.P. Jordens
M.Th. Jordens-Chin
Burg. Elsenloon 301
2282 NH RIJSWIJK



UITLOTING
van de 7 3/4% 25-jarige obligatielening Nederlandse Antillen 1971, oorspronkelijk groot nominaal Nƒ. 60.000.000,-

De Direkteur van het Departement van Financiën maakt bekend, dat op 18 juli 1984 ten overstaan van Mr. M.J. Meijer, notaris te Amsterdam, van bovenvermelde obligatielening zijn uitgeloot 4.000 obligaties, elk groot nominaal Nƒ.1.000,-.

Getrokken werd nummer 6, zodat ingevolge de leningsvoorwaarden is uitgeloot de obligatie welke het getrokken nummer draagt, alsmede alle obligaties welke een nummer dragen dat 15 of een veelvoud van 15 hoger is dan het getrokken nummer.

De uitgelote obligaties zijn van 15 september 1984 af met Nƒ.1.000,- elk betaalbaar bij de kantoren van de Algemene Bank Nederland N.V., de Hollandsche Bank-Unie N.V., de Amsterdam-Rotterdam Bank N.V., de Banque de Paris et des Pays-Bas N.V., Pierson, Heldring & Pierson N.V. en de Bank Mees & Hope N.V. te Amsterdam, Rotterdam en 's-Gravenhage, voor zover aldaar gevestigd.

Van de eerder uitgelote obligaties welke een nummer dragen hetwelk 15 of een veelvoud van 15 hoger is dan de nummers 5 (uitgeloot per 15-9-1982) en 12 (uitgeloot per 15-9-1983) zijn nog niet alle obligaties ter verzilvering aangeboden.

De Direkteur,
D.E. Calvo.

OPENBARE VERKOOP

Krachtens artikel 1203 lid 2 Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen.
Op 30 oktober 1984 zal ten overstaan van ondergetekende of diens waarnemer, te zijnen kantore aan de Passaatstraat 18, Curaçao, des voormiddags om 10.00 uur, worden overgegaan tot de openbare verkoop krachtens artikel 1203 lid 2 van het BWNA.
het industriepand KAYA KAIMAN z/n, waarin gevestigd is het bedrijf genaamd:
"MOSAICOS ANTILLANOS",
met bijbehorende erfpachtsgrond groot 4.311 M2, deel uitmakende van het verkavelingsplan Industrieterrein BUENA VISTA, gelegen in het tweede district van Curaçao, zijnde het perceel omschreven in meetbrief nummer 107 van 1964 verminderd met het perceel omschreven in meetbrief nummer 240 van 1971;
en
Krachtens [illegible]
[illegible]
de navolgende tot het voormelde bedrijf behorende goederen:
— machines voor de fabricage van tegels;
— kantoormeubilair;
— forklifters Toyota (2 stuks)
— loader Michigan
— auto Subaru 1982
— vrachtwagen G.M.C. 1979
— vrachtwagen G.M.C. 1975
— International Dumptruck 1978.

De veilingscondities liggen ter inzage ten kantore van ondergetekende en houden ondermeer in dat iedere bieder op verzoek van de executant een bankgarantie of andere vorm van zekerheid ten genoegen van de executant dient over te leggen, tot zekerheid voor de nakoming van zijn bod en de voldoening van de kosten.

mr. H.A. Sperwer,
notaris,
Passaatstraat 18, Curaçao,
Tel.: 612885/612886.



UITLOTING
van de 6 1/2% 25-jarige obligatielening Nederlandse Antillen 1967, oorspronkelijk groot nominaal Nƒ. 50.000.000,-

De Direkteur van het Departement van Financiën maakt bekend, dat op 18 juli 1984 ten overstaan van Mr. M.J. Meijer, notaris te Amsterdam, van bovenvermelde obligatielening zijn uitgeloot 3.500 obligaties, elk groot nominaal Nƒ.1.000,-.

Getrokken werden de nummers 1, 31, 38, 42, 45, 64 en 91, zodat ingevolge de leningsvoorwaarden zijn uitgeloot de obligaties welke de getrokken nummers dragen, alsmede de obligaties welke een nummer dragen dat 100 of een veelvoud daarvan hoger is dan de getrokken nummers.

De uitgelote obligaties zijn van 15 september 1984 af met Nƒ.1.000,- elk betaalbaar bij de kantoren van de Algemene Bank Nederland N.V., de Hollandsche Bank-Unie N.V., de Amsterdam-Rotterdam Bank N.V., de Banque de Paris et des Pays-Bas N.V. en Pierson, Heldring & Pierson N.V. te Amsterdam, Rotterdam en 's-Gravenhage, voor zover aldaar gevestigd.

Van de eerder uitgelote obligaties, waarbij de nummers 8, 21, 23, 63, 79, 87, 100 (15-9-1978), 4, 15, 52, 58, 81, 96 (15-9-1979), 30, 34, 40, 51, 59, 75, 77 (15-9-1980), 10, 13, 39, 44, 72, 73, 92 (15-9-1981), 3, 48, 55, 60, 80, 85 (15-9-1982) en 6, 18, 20, 32, 37, 76 en 97 (15-9-1983) werden uitgeloot, zijn nog niet alle obligaties ter verzilvering aangeboden.

De Direkteur,
D.E. Calvo.



Gobièrnu di República Benesolano i Gobièrnu di Kòrsou

tin e honor di invitá bo-so na inougurashon di e eksposishon:

"PINTURA CONTEMPORANEA VENEZOLANA"

Ora: 20.30
Lugá: Museo di Kòrsou
Dia: 28 di sèptèmber 1984

Akto di inougurashon lo ta na enkargo di e pintor:
Oswaldo Vigas kende lo papia brevemente tokante Eskultura Benesolano.

MEDEDELING

I.v.m. de advertentie dd. 25/9 geplaatst in dit blad onder titel
FREELANCE PROGRAMMERS
De persoon van
ELLA SNIJDERS
heeft haar naam en adres uitsluitend opgegeven voor het opmaken van contacten.
Ze verricht verder geen werkzaamheden op Freelance-basis.



Enfasis Radial

ta kombersá ku:
Sr. A. Jean - Pierre
Lingwista

Tokante: Komishon di Ortografia

Komishon di Ortografia a keda instalá pa haña tur proposishon i opinion riba kambio di sierto regla di skibi papiamentu.
Regularmente nan mester evaluá nos ortografia i duna Gobièrnu di Kòrsou proposishon pa kambio i adaptashon.

SKUCHA ENFASIS RADIAL:
Djasabra 29 di sèptèmber 1984, 11.15 a.m. na Radio Curom Z-86
Djadumingu 30 di sèptèmber 1984, 10.30 a.m. na Radio Caribe

ENFASIS RADIAL, UN SERVISIO DI SEDUKAL

AJAX NA VIJFDE OVERWINNING OP RIJ WEER KOPLOPER

Feyenoord krijgt zware tegenstander

PSV eerste plaats in eredivisie weer kwijt

—DOOR WILLEM DEKKER—

WILLEMSTAD — Nog geen week heeft PSV de ranglijst van de eredivisie aangevoerd. Ajax, tot het afgelopen weekeinde koploper, moest toezien dat PSV de eerste plaats overnam door overtuigend van Volendam te winnen terwijl men zelf slechts 17 minuten in het veld kwam tegen Fortuna Sittard voordat het slechte weer een einde maakte aan de wedstrijd. Deze wordt nu geheel overgespeeld op de laatste woensdag van oktober. Afgelopen woensdag kwam Ajax in aktie tegen NAC, een wedstrijd die eerder in Breda geen doorgang kon vinden door zware regenval. Ook woensdag regende het weer volop in Brabant maar er werd toch gespeeld. Ajax haalde de vijfde overwinning op rij, hoewel moeizaam maar zeker niet minder verdiend. De 1-2 overwinning was genoeg voor terugkeer naar de eerste plaats.

Die eerste plaats moet Ajax het komend weekeinde vast kunnen houden in de uitwedstrijd tegen Den Bosch. Men zal dubbel gemotiveerd afreizen naar Brabant. Enerzijds omdat er nogal wat kritiek op de Amsterdammers geuit wordt de laatste tijd, anderzijds omdat men vorig jaar in hetzelfde stadion tegen een onthutsende 3-0 nederlaag opliep. Die schande zal men komende zondag zeker willen uitwissen. Een grote overwinning ligt in de lijn der verwachtingen en zal zeker een opsteker kunnen betekenen voor de tweede wedstrijd, thuis, tegen Red Boys uit Luxemburg voor de UEFA bekerstrijd, aanstaande woensdag.

KONTINUERING

Niet alleen Ajax zal zich in de kop van het klassement moeten kunnen handhaven. Ook PSV, met een wedstrijd meer hetzelfde puntenaantal als Ajax (10) moet de tweede plaats kunnen vasthouden ten koste van het bezoekende NAC. De Bredanaars zijn er nog lang niet ċat mag duidelijk zijn na zes wedstrijden. Ook met de nieuwe Engelse spits Futcher heeft men duidelijk problemen in de afwerking van kansen. De lange Brit heeft echter genoeg krediet van manager Maaskant om een gevaarlijke en daardoor een uiterst belangrijke spits te worden. De aanval is voorlopig nog het grootste probleem in Breda. Daar heeft men bij PSV juist in het geheel geen problemen mee. Zelfs de geblesseerde Jurrie Koolhof kan gemist worden. Met name nieuwe man Kenneth Brylle doet het zeer goed terwijl de Zweedse international en voetballer van het jaar Glen Hysen het als vrije verdediger ook uitstekend doet. Zo goed zelfs dat hij regelmatig weet te scoren, zoals afgelopen week twee keer tegen Volendam. Meer problemen lijkt trainer Reker te hebben met zijn vleugelverdedigers die nogal eens te veel willen aanvallen.

Toch moet dit PSV geen moeite hebben met NAC dat mag duidelijk zijn. NAC komt er overigens ook nog wel dit seizoen. Men is vastbesloten niet te degraderen en in de tweede helft van het seizoen zelfs nadrukkelijk voor een plaats in de middenmoot te willen knokken. Hoe het ook loopt men kan altijd rekenen op het hondstrouwe publiek en dat is op zich al mooi meegenomen.

Feyenoord, door het gelijke spel woensdag tegen Volendam, een paar plaatsen omhoog gesloten krijgt in Twente een zeer zware tegenstander ook omdat men in Twentse gelederen tegenwoordig beschikt over Willy Carbo. De blonde spits was afgelopen seizoen plotseling naar Feyenoord gehaald maar even plotseling weer doorverkocht aan Twente. Wat hij bij Feyenoord bijna niet deed, scoren, doet hij tegenwoordig wel voor de Tukkers. De Rotterdammers hebben het voordeel van thuisspelen hoewel dat niet hoeft te betekenen dat men voor af al winnaar is. Dat heeft Volendam afgelopen woensdag ook al bewezen in de Kuip door de landskampioenen op 0-0 te houden.

Volendam heeft zondag een thuiswedstrijd op het programma. Haarlem is dan tegenstander van de wijdbroeken. Haarlem zit in de hoek waar de klappen vallen ondanks het zeer goede spel van debutant Liesdek. Volendam weet zich nog steeds in de subtop en zal daar ook willen blijven. Of men Haarlem an de zegekar weet te binden zal voor een groot deel afhangen van het al of niet meespelen van veteraan Gerry Muhren. Met Muhren werd gewonnen van NAC, zonder verloren te hebben van PSV. Voor de Volendammers een teken aan de wand.

Utrecht en Groningen zullen hun hoge posities op de ranglijst eveneens willen kontinueren. Beide ploegen haalden tot nu toe 9 punten uit zes wedstrijden en dringen beiden om de derde plaats. Utrecht mag zondag proberen ex-coach Hughes belachelijk te maken als deze met zijn nieuwe klub MVV op bezoek komt in de Galgenwaard. MVV draait absoluut niet en boze tongen beweren dan dat dat grotendeels komt door de frivole aanpak van showman Hughes. Dat hij een vakman is weet eenieder maar dat MVV nog steeds onder aan de ranglijst bungelt zet zelfs zijn grootste fan aan het denken. Utrecht is met de gevaarlijke spitsen Beukers en Van der Linden dan ook huizenhoog favoriet voor de zege en wellicht daardoor de derde plaats. Die moet men nu nog delen met Groningen wat zaterdagavond al in eigen huis in aktie komt tegen Sparta. Met twee punten minder staan de Rotterdammers er op papier slechter voor maar men heeft getoond over een grote dosis vechtlust te beschikken. Het zal dan ook wel zeer spannend worden in het gezellige Groningenstadion.

MIDDENMOOT

De overige wedstrijden spelen zich min of meer in de middenmoot en de onderste regionen af.

Middenmoot klubs zijn er eigenlijk nog niet omdat de verschillen onderling in punten nog niet zo groot zijn. Go Ahead kan van de onderste regionen opklimmen naar de voorlopige middenmoot door Excelsior een nederlaag te bezorgen. De Rotterdammers staan met 6 punten uit zes wedstrijden keurig op een gedeelde zevende plaats en zullen die positie graag willen houden.

Roda JC, één van de klubs op de zevende plaats, ontvangt thuis het armetierige PEC Zwolle. De Zwollenaren delen sinds afgelopen week de laatste plaats met NAC en AZ. Het ligt niet in de lijn der verwachtingen dat men daar na komend weekeinde weg zal zijn. In eigen huis is Roda immers nog steeds ongeslagen. PEC zal zich dan ook weinig illusies durven te maken op een overwinning. Misschien dat men een puntje kan meepikken uit Limburg maar daar zal men dan toch wel de medewerking van Roda voor nodig hebben.

De laatste wedstrijd wordt gespeeld op zaterdagavond in Sittard waar Fortuna gastheer is van AZ'67. Een wedstrijd tussen twee praktisch gelijkwaardige ploegen. Een voorspelling maken is dan ook erg moeilijk ook al omdat Fortuna aanstaande woensdag in een thuiswedstrijd tegen KB Kopenhagen de tweede ronde moet zien te behalen in de Europa Cup voor bekerwinnaars. Fortuna zal zich dan ook niet tot het uiterste willen inspannen. AZ kan daar wel eens voordeel uit halen en wellicht voor de eerste overwinning gaan zorgen.



WILLEMSTAD — Op zaterdag 6 oktober vertrekt er een selectie van badmintonspelers naar Suriname, alwaar de Carebaco, Caribische badmintonkampioenschappen, dit jaar zullen plaatsvinden van 7 tot en met 17 oktober. Curaçao wordt vertegenwoordigd door een junioren- en een senioren team. Op bovenste foto ziet men vijf van de geselecteerde jeugdspelers. Namelijk: Felix Holiday, Elodie Voorbraak, Marlon de Haas, Stephanie Hoogenbergen en Mireille Voorbraak. Edison Sambo dat ook deel uitmaakt van de jeugdselectie staat niet op de foto. Op de andere foto de senioren selectie.



Uitslagen Major League Baseball

NEW YORK — De uitslagen van de gisteren geldig voor de Major Leagues gespeelde honkbalwedstrijden, zijn als volgt:

AMERICAN LEAGUE
Cleveland Indians - Minnesota Twins 4-3; Boston Red Sox - Baltimore Orioles 4-3; New York Yankees - Detroit Tigers 2-1; Texas Rangers - California Angels 2-1; Seattle Mariners - Chicago White Sox 7-2.

NATIONAL LEAGUE
Montreal Expos - St. Louis Cardinals 6-3; Cincinnati Reds - Atlanta Braves 2-1.

****

WIELRENNEN - SOFIA — De Bulgaar Nentscho Staikov heeft de wielerronde van Bulgarije gewonnen. Staikov nam tijdens de voorlaatste etappe, een individuele tijdrit over zestien kilometer, voldoende afstand van de Sovjet-renner Viktor Klimov, die tweede werd. De laatste rit leverde een overwinning op voor diens landgenoot Oleg Tsjoesjda.

Willemstad jubileum voetbaltoernooi

WILLEMSTAD — De meest interessante wedstrijd van het komende weekeinde in het Willemstad- toernooi is die tussen Bandi Kas en Jan Thiel Boys. Beide teams zijn ongeslagen met dit verschil dat Jan Thiel Boys een wedstrijd meer heeft gespeeld. Helaas vindt de interessante wedstrijd tussen Abrahamsz Havenwerken en DTS Fatum geen doorgang. Het al weken door blessures geplaagde AHW heeft verzocht om uitstel van de wedstrijd. Zowel tegenstander als organisatie is hiermee akkoord gegaan.

Standen tot en met 23 september:

A-KLASSE						
1. DTS Fatum	2	2	0	0	4	2-0
2. Abrahamsz	2	1	1	0	3	6-2
3. Quick'60	2	1	0	1	2	1-1
4. Willemstad	3	1	0	2	2	1-5
5. Unidos/Antem	3	0	1	2	1	2-4
B-KLASSE						
1. Jan Thiel Boys	3	3	0	0	6	15- 3
2. Bandi Kas	2	2	0	0	4	7- 1
3. Willemstad 2	1	0	0	1	0	3- 8
4. TES/Centr.	2	0	0	2	0	0- 4
5. Willemstad 3	2	0	0	2	0	1-10
C-KLASSE						
1. DTS/Hoekloos	2	2	0	0	4	3-1
2. Quick'60 2	3	1	1	1	3	5-5
3. Juristen	2	1	0	1	2	2-2
4. Angua	1	0	1	0	1	2-2
5. AHW 2	3	0	0	3	0	1-4
V-KLASSE						
1. Amareira	3	3	0	0	6	12-3
2. Quick'60 4	2	1	0	1	2	3-2
3. Quick'60 3	2	1	0	1	2	2-5
4. Willemstad 4	1	0	0	1	0	1-2
5. AHW 3	2	0	0	2	0	3-8

Het programma voor het weekeinde 29 en 30 september:

A-Klasse			
Unidos/Antem - Quick'60	ZO	16.30	QCK
B-Klasse			
Willemstad 2 - Willemstad 3	ZO	16.30	WSD
Bandi Kas - Jan Thiel Boys	ZO	15.00	WSD
C-klasse			
AHW 2 - DTS/Hoekloos	ZO	16.30	AHW
Juristen - Quick'60 2	ZA	16.30	QCK
V-klasse			
Amareira - Willemstad 4	ZO	16.30	DTS
AHW 3 - Quick'60 3	ZA	16.30	AHW

De Amigoe-kijktip:
zaterdag: Juristen - Quick'60 2
zondag: Bandi Kas - Jan Thiel Boys (!)

Internationaal bridgetoernooi in Penthouse

WILLEMSTAD — Het is alweer twintig jaar geleden dat er een groot internationaal schaaktoernooi werd gehouden, in de Chessroom van de toenmalige Hotel El Curaçao. De eerste stap tot een ander jaarlijks denksport evenement met zoveel mogelijk buitenlandse deelnemers, is recentelijk genomen door het Plaza Hotel en Casino in samenwerking met Bridgeclub Corsow. En het ziet er naar uit dat het een succes gaat worden.

Er schreven reeds 88 deelnemers in voor deze op morgen zaterdag te houden najaars bridgemarathon, waarvan 30 uit Venezuela, 8 van Aruba en mogelijk nog een delegatie uit Colombia. Volgend jaar met meer tijd moet dit een tweehonderd deelnemers evenement kunnen worden.

Een marathon, ook in bridge, is een uitputtingsslag van 's morgens 9 tot 's avonds 12 uur. Het voornaamste argument voor de aanwezigheid van onder andere de Venezolaanse kampioenen was de goede voorbereiding voor de wereldkampioenschappen in Seatle, de Verenigde Staten, die op 27 oktober beginnen, waar ook de Antilliaanse team aan deelneemt. De cashprijs van 1000 dollar ter beschikking gesteld door het Casino vond met ook niet te versmaden.

Het Plaza Hotel heeft als sponsor het Penthouse ter beschikking gesteld plus speciale lage kamer-tarieven; de firma Spritzer & Fuhrmann N.V. zeer fraaie prijzen voor de eerst eindigende buitenlandse paren. Hierbij een bokaal van een halve meter hoog. Toyota en Morris E. Curiel & Sons doneerden kaartmateriaal.

Bridgeclub Corsow hoopt in samenwerking met bovenvermelde firma's haar denksport op niveau te presenteren waarbij het aantrekken van honderden buitenlandse deelnemers centraal zal staan, en zodoende het toerisme te bevorderen.

Toeschouwers, ook niet bridgers zijn welkom. Voor verdere informatie kan met terecht bij de heer A.J. van der Pol op telefoonnummers: 612991 of 53629.

Competitie wordt morgen voortgezet

Bito nieuwe koploper bij SV Janwe

WILLEMSTAD — De competities van schaakvereniging Janwe vonden afgelopen zaterdag hun doorgang in buurtcentrum Janwe met enkele interessante partijen.

A-KLASSE

In de A-klasse vonden er schommelingen plaats op het positietabel na de geboekte resultaten. Shastri Moesker verloor zijn partij per default tegen Hensley Leito, nadat hij veel te laat voor uitstelling van zijn partij vroeg in verband met een schoolonderzoek. Dit was tevens zijn eerste nederlaag in de finalerondes.

Benito Bito zegevierde in zijn wedstrijd op Enrico Garmers. Terwijl Wanner Richardson voor een uitstelling van zijn partij tegen Geert van der Ploeg vroeg.

Na vier rondes spelen gaat nu Benito Bito aan kop met drie punten uit vier wedstrijden. Hij wordt op de tweede plaats gevolgd door Geert van der PLoeg met 2,5-3 en Shastri Moesker met 2,5-4.

DAMES-KLASSE

In de dames-klasse behaalde Sonali Cardose haar vijfde winstpunt binnen na een overwinning op Monique Blume. Terwijl Karin Garmers ook voor een uitstelling van haar partij tegen Natalie Stacie vroeg. In deze klasse gaat alweer Sonali Cardose aan kop met 5 punten uit 6 gespeelde wedstrijden.

De geboekte resultaten in de selektiewedstrijden zijn als volgt: G. Cova - Y. Marti 1-0; M. Cova - G. van der PLoeg 0-1; M. de Maayer - D. Pikero 0-1; R. Moron - C. Habibe 1-0; R. Capella - E. Garmers 1-0.

De competitie zal aanstaande zaterdag om negen uur precies worden voortgezet in buurtcentrum Janwe, terwijl voor uitstelling van een partij terecht kan bij Dennis Pikero (tel. 625295) vóór de speeldag.

Schaakvereniging Janwe nodigt alle schaakliefhebbers uit voor een tweekamp tussen Dennis Pikero en ex-Janwelid Marlon Jeandor, welke op 8 oktober zal plaats vinden. Laatstgenoemde speler had Pikero uitgedaagd nadat Pikero een opmerking deed die niet goed viel bij Jeandor nadat deze een veel gecommentarieerd partij had verloren tegen de heer Nacho Moron. Zonder te twijfelen en glimlachend van de toen ontstane situatie aanvaardde Pikero de uitdaging om nu na een lange tijd de voormalige Janwelid Jeandor te ontmoeten in een tweekamp van "best of five". Verdere informaties zullen de komende week worden verstrekt. Alle schaakliefhebbers zijn morgen welkom in buurtcentrum Janwe.

WILLEMSTAD — Vanavond wordt in het CDM-clubgebouw te Dominguito de amateur interland bokswedstrijden tegen Venezuela voortgezet. Eén van de gevechten die vanavond ongetwijfeld het meeste aandacht zal trekken, is die tussen de lokale bokser Lodowika van Boxing Club Guante de Oro en de Venezolaan Jorge Bacan. Op de foto de lokale bokser Lodowika.

Kopilov snel in Colombia

PEREIRA — Viervoudig wereldkampioen sprint Sergei Kopilov heeft nog niets van zijn snelheid verloren. Bij wedstrijden in het Colombiaanse Pereira versloeg hij in de finale in twee ritten de Amerikaan Nelson Vails, winnaar van het zilver op de Olympische Spelen. Kopilov klokte 10.84 en 10.93 seconden over de laatste 200 meter.

Na de individuele achtervolging leed olympisch kampioen Steve Hegg opnieuw een nederlaag.

Amstel jeugdtennistoernooi afgelast

WILLEMSTAD — Het jaarlijks terugkerend Amstel jeugdtennistoernooi dat morgen op de tennisbannen van Asiento te Rust & Burgh van start moest, werd wegens onvoorziene omstandigheden voor onbepaalde tijd afgelast. De jeugd commissie van de Curaçao Lawn Tennis Bond (CLTB) zal ter zijnertijd de nieuwe speeldatum bekend maken.

SANTPOORT — Don Wedman, de coach van het Europese softbalkampioen Terrasvogels, is aangewezen als coach van de Nederlandse honkbalploeg die zal deelnemen aan het toernooi om het wereldkampioenschap

Antilliaanse schermselectie naar Cuba

WILLEMSTAD — Morgen vertrekt een Antilliaanse schermdelegatie naar Cuba om aldaar deel te nemen aan de Centraal Amerikaanse kampioenschappen, welke zullen duren van 2 tot en met 7 oktober. De delegatie telt in totaal 8 mensen. De volgende schermers van Curaçao maken de reis mee: Raymond Jessurun, Daniel Polanco en Kurt Willems. Ook een Arubaanse schermer zal de reis meemaken. De heer Mike Hellement fungeert als trainer, Jan Boutmy als gedelegeerde en Frank Polanco als begeleider. Ook de echtgenote van de Arubaanse schermer reist mee.

KOPENHAGEN — Denemarken heeft gisteravond in Kopenhagen de kwalificatiewedstrijd in Groep 6 tegen Noorwegen met 1-0 gewonnen. In de eerste helft werd niet gescoord. Het winnende doelpunt werd gemaakt door Preben Elkjaer Larsen, die aan het begin van het seizoen werd getransfereerd naar Verona. Het duel trok 45.000 toeschouwers.

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN

Stads- en 2de distrikt Oost
29 september 1984 vanaf 08.00 uur t/m 1 oktober 1984 om 07.00 uur: dokter Doran, Sentro Mediko Montaña Abao, tel.: 673355; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 83270.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: mevr. Guerrero, Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en Pattinaja)

Stads- en 2de district West
28 september 1984 vanaf 18.00 uur t/m 1 oktober 1984 om 06.00 uur: dokter Soliana-Tjin, Sentro Mediko Seroe Fortuna, tel.: 84122; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 43322.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Goilo, mevr. Van der Burgh, mnevr. Braakman, King, mevr. Soliana, Heerenveen, Nivillac, mevr. Rosales- Concission en de bario Sta. Maria).

Derde distrikt Bandabao
28 september 1984 vanaf 18.00 uur t/m 1 oktober 1984 om 06.00 uur: dokter Schellens, Sentro Mediko Barber, tel.: 641658, 641784; spreekuren: 10.00-12.00/15.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641784.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque, Hernandez)

* * *

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zuster Martina, tel.: 674996 en zuster Martis, tel.: 613563.

* * *

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

* * *

BOTICA'S **(nachtdienst)**
Otrobanda: Paradeis, tel.: 89808; Punda: Wilhelmina, tel.: 612380.

* * *

VERLOF BEGRAFENIS
29 september: E.F. de Campos, Mahumaweg 35.
30 september: A.I.A. Michel, Saliña 156.

* * *

DIVERSEN
ITAPRO/CCC: 20.30 uur "solo recital" door de gitarist Stanley Noordpool uit Suriname.

KERK KORAAL SPECHT (t.g.v. 2e lustrum): 19.00 uur lezing door mevr. Gloria Conradus; na de H. Mis is er een culturele avond.

BLOEMPOT WINKELCENTRUM: 18.00-21.00 uur "30 Minutes around the world" gebracht door Lucia Schnog.

* * *

ZATERDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 08.00-19.00 uur "The Victoria" (S.J.) - vert. KvK.

IGLESIA PENTECOSTES: 19.30 uur "servicio misionero" - Paraguayweg 10, Sta. maria.

KOMISHON BAN TOPA: 14.00-19.00 uur Ban Topa Festival - Breedestraat, Otrobanda.

* * *

ZONDAG
DIVERSEN
HONDENCLUB CURAÇAO: hondenshow - Hoffi Biesheuvel.

HUIZE WELGELEGEN (Habaai): 12.00-19.00 uur "Ban topa ku nos ansianonan" - terrein Huize Welgelegen.

SENTRO MEDIKO MONTAÑA ABAO: 16.00-18.30 uur "Ban topa ku instanshanan den bario" (informashon i un grupo musikal).

* * *

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein 13): openingstijden: maandagmiddag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; woensdag van 10.00-12.00/14.00-20.00 uur; donderdagmiddag van 14.00-18.00 uur en zaterdagmorgen van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is elke dag open vanaf 09.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandagmiddag van 14.00-17.00 uur; dinsdag- en vrijdagmiddag van 14.00-19.00 uur

JEUGDBIBLIOTHEEK (Consciëntiesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.
Elke maandag ná 16.00 uur activiteiten voor kinderen.

BIOSCOPEN
ZATERDAG
GOLDEN DRIVE-IN: 21.00 uur *Beatstreet* (musical, alle leeft., *f*.5,-); 24.00 uur *Meisjes, die zich voor nummertjes lenen* (sexfilm, 18 jr., *f*.5,-).
CINELANDIA: 19.00 en 21.00 uur *Intrusion Cambodia* (actiefilm, 18 jr., *f*.2,75 en *f*.3,75); 24.00 uur *Mantis boxer* (Chinese karate- film, 18 jr., *f*.2,75 en *f*.3,75).
ZONDAG
GOLDEN DRIVE-IN: 19.00 uur *Beatstreet*; 21.00 uur *Starflight one* (actiefilm, 18 jr., *f*.5,-).
CINELANDIA: 19.00 en 21.00 uur *Intrusion Cambodia*.

* * *

TELECURAÇAO

VRIJDAG: 16.30 CHIPS; 17.30 AGHUSA; 18.00 Agedres na plaka chikí; 18.15 Tio Wancho i su muchanan; 18.30 Telenovela: Chispita; 19.15 Informa deportivo; 19.30 RVD; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Hill Street Blues; 21.30 Nos tera; 22.00 Mundu na bista; 22.15 Show di Job; 23.15 Tempu pa Dios; 23.20 Sluiting.

ZATERDAG: 16.30 Telefiesta; 18.00 NBA basketball; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Rikesa universal; 21.30 TC spesial; 23.00 Sluiting.

ZONDAG: 15.00 Club PTL; 16.00 Musica klasiko; 18.00 Life uitzending OTI Festival antiyas vanuit de studio van TeleAruba; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Three's company; 21.00 Dallas; 22.00 Mundu na bista; 22.15 Wrestling; 23.15 Tempu pa Dios; 23.20 Sluiting.

BIBLIOTHEEK MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mevr. Dankmeyer, tel.: 34263 op te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur - Fokkerweg 7.

DOCUMENTATIECENTRUM "ZIKINZA": geopend op werkdagen van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur - Roodeweg 7A.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Roodeweg 236, tel.: 26388): openingstijden 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

SPEEL-O-THEEK (Uteweg): open woensdag en vrijdag van 15.00-18.00 uur.

BARBARA BEACH CO.: iedere dinsdag- en vrijdagmiddag (behalve feestdagen) excursies en rondleiding naar de Tafelberg; vertrek: 14.00 uur vanaf de White Gate (Porta Blanco).

ST. ELIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: **(bezoekuren)** 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

DR. DAVID R. CAPRILESKLINIEK **(bezoekuren)**: opname afd. Mannen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; opname afd. Vrouwen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; overige afdelingen van 09.00-12.00/14.00-16.00/17.00-19.00 uur.

FUNDASHON PA KONSUMIDO (Scharlooweg 64, tel.: 611733): openingstijden van 08.30-12.00/14.00-17.00 uur.

BRIDGECLUB CURAÇAO: iedere vrijdagavond om 20.00 uur bridgen - Huize Scherpenheuvel.

SEDUKAL: elke woensdag van 14.00-16.00 uur is er vrij spreekuur.

CARMABI (Caribisch Marien Biologisch Instituut): openingstijden maandag t/m van 08.00-16.30 uur.

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

HARTS GALLERY (Dr. Hugenholtzweg 36): openingstijden 09.00-12.00/14.00-18.00 uur.

SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur.

LANDHUIS BRIEVENGAT: geopend van maandag t/m van 09.30-12.30/15.00-18.00 uur en iedere laatste zondag van de maand van 10.00-15.00 uur (toegangskaarten verkrijgbaar bij Curava en landhuis Brievengat).

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

TEMPEL GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-24.00 uur; zaterdag en zondag van 18.00-24.00 uur.

KAS DI ARTE KORSOU (Local Art Gallery), Schrijnwerkersstraat 14, zijweg Breedestraat Otrobanda: open dagelijks van 09.00-18.00 uur; dinsdag en zondag gesloten.

KANTOOR ALKOHOL- EN DRUGTEAM (Witteweg 54, tel.: 623973): spreekuren dagelijks van maandag t/m vrijdag of volgens afspraak.

NEDERLANDSE RODE KRUIS (afd. Curaçao, Secretariaat: Fokkerweg, tel.: 614525/614630): geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-11.30 uur.

SENTRO DI DAMA (Seroe Fortunaweg 8, tel.: 84647): openingstijden 07.30-12.00/14.00-17.30 uur.

* * *

Ban Topa in medisch centrum op Montaña

WILLEMSTAD— De wijkvereniging van Montaña organisteert een Ban Topa met alle instanties in die wijk. Op 30 september kunnen de bewoners van Montaña en omgeving meer informatie krijgen over instanties als Fundashon Kas Popular, Selikor, Bureau Sportzaken, SOKUDI en Dienst Arbeidszorg. De Ban Topa, die van muziek voorzien is, vindt plaats in het "Sentro Mediko Mantaña Abou" van vier uur tot half zeven 's avonds.

Airco weggenomen

WILLEMSTAD— Onbekenden hebben een airco bij een huis aan de Caroniweg uit de ligplaats verwijderd en meegenomen. De airco kost ongeveer 725 gulden.

Ban Topa ten behoeve van opknapping St Theresiaschool

WILLEMSTAD— Bij Huize Habaai wordt zondag 30 september een "Ban Topa" gehouden van twaalf uur 's middags tot zeven uur 's avonds. Tijdens de Ban Topa is er gelegenheid de bejaarden te spreken die in het tehuis wonen, terwijl er ook een tentoonstelling is van door hen gemaakte handwerkjes en gekweekte planten. Er is lokaal een Surinaams eten verkrijgbaar, alsmede optreden van een "kaha di òrgel" en diverse muzikale groepen.

Met deze Ban Topa wordt beoogd fondsen te krijgen voor het opknappen van de Sint Theresia school om er een dienst verlenend centrum van te maken voor de bejaarden die niet in het tehuis verblijven. Ze kunnen er eten krijgen, terwijl er ook een wasserette ter beschikking gesteld wordt. Daarnaast is het de bedoeling dat diverse andere diensten aan de bejaarden geboden wordt.

Voor de Ban Topa wordt een toegang geheven van één gulden voor volwassenen en vijftig cent voor kinderen.



ZERMATT — Drie mannen, een Italiaan, een Brit en een Amerikaan, zijn in het Zwitserse Zermatt aan een wel zeer ongewoon karwei begonnen. Zij fietsen namelijk op een speciale fiets met achttien versnellingen naar de Theodul-gletsjer, waarna zij via de 3317 meter hoge Theodul-pas naar Italië willen rijden om tenslotte weer terug naar Zermatt te peddelen. Zij denken de tocht in vier dagen te klaren. Op de achtergrond van het drietal de beroemde Matterhorn.

Filmliga

WILLEMSTAD - De Filmliga heeft voor de maand oktober een Italiaanse en Amerikaanse film op het programma staan. Op woensdag drie oktober om half negen 's avonds wordt de film "Fontamara" vertoond en op donderdag 18 oktober begint om half negen "The treasure of the Sierra Madre".

Voor het komende half jaar kan men lid worden voor veertig gulden, terwijl scholieren en studenten twintig gulden betalen. Ook kan men zich opgeven als bestuurslid bij een van de huidige bestuursleden.

Oud en jong van Rooi Santoe tegen elkaar op voetbalveld

WILLEMSTAD — In het kader van de viering van zijn tienjarig bestaan komen oud en jong van de sportvereniging Rooi Santoe zondagmiddag weer tegen elkaar uit wat het onderdeel voetbal betreft. Op het voetbalveld van Brakkeput Ariba trekken de veteranen en de huidige clubspelers die middag om vier uur de stoute schoenen weer aan. Bij een eerdere gelegenheid won de jeugd met 3-2, zij het met strafschoppen.

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS
tot 10 woorden
F. 5,50
Elk woord meer
f. 0,25
UITSLUITEND A CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURAÇAO

BABYSTOELTJE (6 standen) f.30,-; emaille keuken- tafel f.30,-; 1 ronde porch- tafel (Hollandia) f.60,-; Manou 2-zitsbank f.200,-, Meeuwweg 12 (zijweg Snipweg), tel.: 78527.

DATSUN 1200, bj. '73, f.1.300,-, tel.: 626350.

FORD MUSTANG, bouwjaar '77, kleur rood, i.g.st., NAf.5.000,-, tel.: 83263.

RESTANT INBOEDEL o.a. Ford Falcon f.400,-; porch- set f.450,-; 2 zitsbank f.450,-; snorkelset f.30,-; Dufour surfplank f.450,-, tel.: 89618.

BANKSTEL, Bramendiweg 18A-14 (via Panoramaweg).

GOED ONDERHOUDEN "Sunfish" zeilboot, prijs f.800,-, tel.: 43257 (huis) 76193 (kantoor).

PORCH SALE. Alles moet weg o.a. bankstel; salon- tafel; vloerkleed etc. Zaterdag van 9 tot 12 uur, Phoenixweg 3, tel.: 78893.

STOOF "ATAG" f.275,-; ronde eetkamer- tafel + 4 stoelen, tel.: 672287.

WAYLER SURFPLANK met 5,4 m2 zeil, z.g.a.n., weinig gebruikt, f.750,-, tel.: 675736.

LADA JEEP '80, in zeer goede staat, na 6 uur: Esperanzaweg 70.

PORCH SALE: 2 grenen bedden (2 persoons) voor resp. f.350,- en f.575,- (incl. matras); wandmeubel f.475,- (met radio en pick-up); tapedeck met 13 banden f.400,-; klok f.200,-. Verder: centrifuge; barometer; lampen enz. Zaterdag a.s.: van 10.00-17.00 uur: Puttenstraat 3 (Steenrijk).

BOOT 13 FT., 25 HP Yamaha + trailer f.3.000,-; tiener- buro + stoel f.55,-; motor- helm f.25,-; elektronisch orgeltje + rhythm box f.450,-, tel.: 76530.

HONDA ACCORD 1977; stereomeubel f.80,-; naaimachine f.150,-, tel.: 53963.

SLICKCRAFT DAYCRUISER, 23 ft., 2x 125 HP, radio, waterskies en veel extra's, zeer goede staat, vraagprijs f.17.000, tel.: 615566, 77054.

PORCH SALE. Alles moet weg: kinder- kleren, sandalen en schoenen. Zondag 9.00-4.00 uur. Mon Repos weg 45 (achter Toko Fruteria Da Costa).

MOOIE WITTE slaapkamer, kompleet (Mesker), tel.: 672268.

LADA NIVA Jeep, in prima staat met o.a. nieuwe accu en nieuwe koppelings- platen, 2 1/2 jr. oud, 58.000 km, f.6.500,-, met nummerplaten, tel.: 674166.

FORD CORCEL Stationwagon, bwjr. '81, tel.: 88852 na 6 uur.

ROND WOLLEN vloerkleed, groen met bruin patroon, ±2 1/2 m., f.50,-; 2 rotan- stoeltjes f.35,- p.st.; wit geëmailleerde fluit- ketel (nieuw) f.25,-; expresso apparaat f.50,-, Oude Caracasbaaiweg 90, tel.: 613019.

KOELKAST PHILIPS Tropical, Wageningenstraat 91.

LANGWERPIG REDWOOD tafel + 2 banken (nieuw); Chest freezer 5.1 cu.ft.; 6 metalen porch- stoelen; High- riser bed + 2 matrassen (nieuw), gas bar-b-q (nieuw); self- propeller grasmaaier (nieuw); strijkplank + strijkijzer; auto Concord LTD '81 (2 doors, full equipped); Ford Granada '81 (4 doors full equipped), Kaya Akeetto 21 (Matancia).

INBOEDEL PER 14 november, aanbetaling mogelijk. Inl.: 44206.

OVERCOMPLEET: 1 radio- cassette AM / FM stereo, original Malibu Classic/Caprice f.340,-; 1 radio- cassette AM/FM stereo f.200,-; 1 radio- cassette AM/FM stereo, Buick/Century/Celebrity, f.520,-; varios tipo di speaker, 20 W, preis hopi redusí, entre f.70,- i f.135,-, tel.: 671848, 75502.

RACEFIETS, 10 versn. (Italiaan) incl. Brooks- zadel, f.375,-; Ten Cate "Hunter" surfboard incl Neil Pryde zeil (5.5. m2) f.600,-. Inl.: tel.: 74863 (na 5 uur), 70000, tst. 226.

MARKLIN MINICLUB treinset, compleet, nieuw f.400,-; boormachine f.30,-; paintsprayer f.60,-; fiets Huffy Touriste, 10 versnellingen, f.150,-. V.m.i. tel.: 79032.

Z.G.A.N. HOT Dog Cart, tel.: 78813.

RENAULT 18TL 1979, Ronde Klipweg 19A, tel.: 70712.

WOONHUIS: Jan Haayenweg 4, 4 kamers, 2 badkamers, 1.220 m2 eigendoms- grond, taxatierapport, tel.: 75785 's avonds.

UN DISPLAY case (pa show carni) den bon kondishon, adekuado pa snack of fruteria, tel.: 671617, despues di 6'or: 672115.

TE KOOP GEVRAAGD CURAÇAO

OUD HUIS in goede buurt met uitbreidings- mogelijkheden, tel.: 84736.

TWEEDEHANDS TOYOTA Landcruiser of gesloten Jeep (evt. met airco), tel.: 664225.

PIANO. Letter P bur. van dit blad, Curaçao.

TE HUUR AANGEBODEN CURAÇAO

LEUK GEMEUBILEERD tuinhuisje op groot terrein, f.550,-/maand, per 1 oktober beschikbaar, tel.: 82919/89672 tussen 6-8 uur nm.

GEM. APPARTEMENT met airco, f.500,- incl. water en gas, 1 mnd. borg; gem. appartement, f.350,- incl. water, gas en elektriciteit, geschikt voor 1 persoon, 1 mnd. borg, tel.: 611425.

TE HUUR GEVRAAGD CURAÇAO

WOONHUIS VOOR Nederlands echtpaar en 2 kinderen, tel.: 81000.

NED. ECHTP. (contractant) zoekt woonhuis, tel.: 612786.

[illegible]

GEZOCHT ZELFSTANDIGE hulp, Engels of Nederlands sprekend, die ook voor kleuter kan zorgen, omgeving [illegible], tel.: 83[illegible].

[illegible]

WEGENS VERTREK: prefab swimmingpool, doorsnede 8 m, nieuw + pomp en filter, gebruikt, f.1.500,-, tel.: 28512.

LOSSE BUNKBED, sofa, rond bambu stoel, Nieuwstraat 24, tel.: 27582.

ZATERDAG 29 EN zondag 30 september van 10 tot 14 uur: planten- verkoop. Alles moet weg, Cashero 51, Sta. Cruz.

GARAGE SALE Sat. 29th 9.00 am., everything must go, Macuarima 120.

VW AMAZON GLS, bouwjaar 1984, ±7000 km, vraagprijs f.9.500,-, inruil mogelijk, bij voorkeur VW Passat LSE, tel.: 23003.

SPEEDBOAT "GLASTRON" met trailer, twee motoren 45 en 6 PK en ski's, tel.: 32045.

WEGENS VERTREK: Lada 1200 Combi; wasmachine; eetkamerset; kasten; stereoset; bank; racefietsen; kinderstoel; div. inboedel. Zat. 29 sept. van 9-2 uur: Sabana Liber 6C.

1 PERS. LEDIKANT + matras; lucht- bedden; strechers; slaapzakken; dames- racefiets; taperecorder; dekenkist, Weststraat 26 na 7 uur.

PORCH SALE: meubels; stoof; grote 2-deurs koelkast; video-recorder met kleuren tv; 6-snarige gitaar met versterker en microfoon op standaard; 12-snarige gitaar met koffer; slaapkamerset; slaapbank; draagbare radio-cassette recorder; foto-camera met div. lenzen etc. Zaterdag na 10.30 am.: L.G. Smith Blvrd. 6A (naast Talk of the Town).

NIEUWE PIONEER stereo toren combinatie, f.1.300,-, tel.: 22892.

PAARD CPL. met zadel en bit (lief voor kinderen); ski- of vissersboot, 15 voet, cpl. met motor 35 PK + trailer, tel.: 28058/33022.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

FULLY FURNISHED house in Oranjestad, 3 a/c bedrooms, 2 bathrooms, tel.: 24430 after 5 pm.

RUIM GEMEUBILEERD appartement, tel.: 26352.

ONGEMEUBILEERD WOONHUIS, goede en rustige buurt, dicht bij de stad. Te bezichtigen na afspraak tel.: 32627 tijdens kantooruren.

NU BESCHIKBAAR: koel woonhuis met 1 slaapkamer, compleet gemeubileerd, telefoon aanwezig. Voor afspraak bel zaterdag na 10 uur tel.: 27105.

STEREO- INSTALLATIE Sharp Optonica (zeer weinig gebruikt); beige tapijt, afm. 2x3 m.; wandkleed (Gobelin), afm. 1x2 m.; 2 strand- ligstoelen; 1 staan[illegible] etc. Bilderdijkstraat 4.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

ZO SPOEDIG mogelijk: woonhuis, minimaal 3 slaapkamers, huurprijs tot f.450,-, omgeving San Nicolas, tel.: 23600 ext. 437 dagelijks na zes uur.

MAGAZIJN- RUIMTE ±75 m2. Telefonische, mondelinge of schriftelijke offertes te richten aan: J. de Vries, Meiveld 55, tel.: 27492.

DIVERSEN ARUBA

I.V.M. OVERKOMST verloofde zoekt marinier een oppashuis in de periode dec. - jan. Te bereiken via MSK Sav., tel.: 47100 tst. 129, vragen naar R. Woudsma.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(**openingstijden** voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

CULTURELE AVOND: 20.30 uur met o.a. optreden van "Isoko" en Gilbert Basilio uit Curaçao, Grupo Kibrahacha en Tipico Los Diagonales - Cinelandia, Rincon.

JAYCEES: 20.00 uur informatieve avond - aula Scholengemeenschap.

LEZING: 20.00 uur over acunpunctuur - SGB (de heren Kenneth v. Eer en Rudolf de Wit).

* * *

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Noord Salinja z/n.

*****

PRETORIA — Zuid Afrika heeft afzonderlijk gesproken met Mozambique en het MNR, de guerrilla van Mozambique. Kennelijk bekijkt Pretoria de mogelijkheid om een einde te maken aan de strijd in Mozambique.

*****

Statenlid Bonaire aan regering:

Doorlichting financieel beleid van huidig PDB-BC

KRALENDIJK — Statenlid voor de UPB Humphry Wout heeft aan de minister van Financien Gilbert de Paula gevraagd of het mogelijk is, dat officiele instanties die onder de Centrale overheid vallen een diepgaand onderzoek kunnen instellen naar het financiele beleid van het BC.

De voortdurende financiele problemen en het regelmatig terugkerende feit dat er aan het eind van de maand geen geld is om de werknemers te betalen heeft er volgens het Statenlid, die zelf jarenlang gedeputeerde van Financien is geweest, alle indicaties van dat het beleid dat de overheid nu voert slecht is. Als Statenlid zal Wout nu een onderzoek vragen waardoor er meer geloofwaardigheid verkregen zal worden aan de voortdurende kritiek van de zijde van de UPB dat de PDB een onverantwoordelijk financieel beleid voert. Wout stelde, dat indien hij gebruik maakte van zijn stem als fractie voorzitter van de oppositie in de eilandsraad hi onmiddellijk beschuldigd werd van ongefundeerde kritiek om daarmee politiek voordeel te behalen dat in de loop van de laatste tijd steeds weer bevestigd werd.

Wout zal speciaal aandacht vragen voor het aantal personeelsleden dat de laatste maanden in overheidsdienst is genomen en dat zal dan vergeleken moeten worden volgens Wout met cijfers die bekend zijn uit de periode dat de UPB de bestuursverantwoordelijkheid voerde.

Statenlid Wout zou er het meest voor voelen als de Algemene Rekenkamer of een accountantsbureau de genoemde onderzoekingen verrichte. Dan zal onmiddellijk duidelijk worden aldus Wout, welk beleid het BC momenteel eigenlijk voert. Hetgeen nu gebeurt, aldus het Statenlid voor de UPB, kan echt niet doorgaan, want dat voert Bonaire in een afgrond waarvan de nadelen nog lang zullen doorwerken voor de gehele Bonaireaanse gemeenschap.

KRALENDIJK — De aankoop van de garage van de vroegere Bonaire Autohandel door het BC zal een goede bijdrage leveren tot een beter onderhoud van het wagenpark van de overheid. Nu is er een ruimte disponibel, aldus algemeen adviseur Jopie Abraham, waar het autopark geconcentreerd kan worden. Het BC wil overigens nagaan welke diensten in de nu aangekochte gebouwen ondergebracht kunnen worden. Vermoedelijk zal er ook een plaats gegeven worden om Fort Oranje te restaureren, waar de RD nu is ondergebracht. Algemeen adviseur Abraham benadrukte de enorme bijdrage die Maduro en Curielsbank leverde door het BC op een redelijk lange termijn de benodigde 275.000 gulden voor de aankoop van de garage te lenen. Behalve het autopark en de RD overweegt het BC ook om de timmerwinkel en Bouw en Woningtoezicht een plaatsje te geven in de vroegere autohandel, zodat het vroegere gebouw van de LTS voor andere doeleinden gebruikt kan worden. Bij de foto Jopie Abraham en raadslid Jose Winklaar op bezoek aan de garage van de vroegere autohandel.



Over politiek en hoe het kan verkeren

Erfpacht Punt Vierkant: lijdensweg vanaf 1977

KRALENDIJK — Het is niet uitgesloten, dat het BC er toe over zal gaan het recht op erfpacht dat werd verleend aan Kralendijk Playa Resort Development (KPRD) en Costa Esmeralda weer in te trekken. Beide maatschappijen hebben reeds geruime tijd erfpacht op de kuststrook die loopt van Punt Vierkant tot de zenders van Trans World Radio (TWR). Tot op heden is er echter niet veel waar te nemen geweest van de aanvang van de werkzaamheden. Het ziet er niet naar uit, dat beide toeristische projecten binnen afzienbare tijd verwezenlijkt zullen worden.

In oorsprong was het terrein in handen van Costa Esmeralda die in een later stadium een verzoek indiende om het terrein te splitsen tengunste van de KPRD. Deze splitsing werd trouwens aanleiding tot grote meningsverschillen tussen de beide leidende politieke parti en Union Patriotico Bonairiano (UPB) en de Partido Democratico Bonairiano (PDB). Hoewel het BC en met name gedeputeerde Monchin Soliana in de beginne positief tegenover de wensen van de KPRD stond, zal hetzelfde BC nu een ultimatum laten horen in de hoop, dat de werkzaamheden van de maatschappijen in een versneld tempo uitgevoerd gaan worden. Indien dit toch tevergeefs zal blijken dan is de mogelijkheid dat het recht op erfpacht vervallen verklaard wordt zeer groot.

In de tijd dat de PDB nog oppositie voerde werd er altijd geattendeerd op het feit, dat ten aanzien van het recht op erfpacht gehandeld moest worden volgens de bepalingen die wettelijk zijn vastgelegd. Algemeen adviseur Jopie Abraham bevestigde, dat het BC nog maar over weinig terrein aan de kuststrook de beschikking had. Het is dus van belang, aldus Abraham dat deze terreinen niet zonder meer blijven liggen, maar ontwikkeld zullen worden.



KRALENDIJK — Kortgeleden hebben de twee hardlopers Sherwin en Julius Theodora deelgenomen aan de Antilliaanse athletiek kampioenschappen. Beide broers namen voor het eerst deel aan baanwedstrijden en dat was voor de jongelui een geheel nieuwe ervaring, aangezien op Bonaire voornamelijk op de lange afstand wordt gelopen. Toch bleken de resultaten op de 5000 meter in het geheel niet slecht en Sherwin wist zelfs op de tweede plaats te eindigen, terwi l Julius op de vierde plaats eindigde. Op de foto vlnr coach Rudy Jacobs, Sherwin en Julius Theodora voor hun vertrek naar Curaçao.

Statia-vragen over verkoop van consultatiegebouw

KRALENDIJK — Met gebruikmaking van artikel 26 van het reglement van orden van de eilandsraad, heeft fraktielid van de UPB Papa Statia een aantal vragen gesteld over de verkoop van het oude consultatiegebouwtje dat ter hoogte van de dokterskliniek Van der Vaart staat. Papa Statia vraagt allereerst aan het BC of het inderdaad in de bedoeling ligt om tot verkoop over te gaan. In het geval dit bevestigend beantwoord wordt, zou de heer Statia graag willen vernemen tegen welk bedrag het gebouw dan van de hand wordt gedaan. Volgens de wet dienen overheidsgebouwen bij aangeboden offerten dan wel inschrijvingen verkocht te worden. Dat is dan ook de reden dat fraktielid Statia daarnaar vraagt, die tenslotte ook graag op de hoogte gesteld wenst te zijn met welk doel en aan wie het gebouw eigenlijk verkocht zal gaan worden of reeds verkocht is. In het belang van de bevolking en in het belang van de democratische beginselen zou raadslid Papa Statia ten spoedigste vernemen wat de antwoorden van het BC zijn.

SEOEL — Zuid Korea heeft amnestie en strafvermindering aangekondigd voor 981 gevangenen wegens de nationale feestdag. Van 180 wordt levenslang omgezet in 20 jaar.

*****

Mariniers-oefening op Sint Maarten

PHILIPSBURG — Van 15 tot en met 23 oktober zal een peloton van het Korps Mariniers ter sterkte van 28 man oefeningen houden op St. Maarten. Er zal voornamelijk op en in de omgeving van het vliegveld geoefend worden, hoewel ook kompas- en kaartlees- oefeningen elders op het eiland zullen plaats hebben. De mariniers- eenheid is afkomstig van Curaçao en staat onder commando van kapitein der mariniers R. van Duinen. De bedoeling van een detachering op St,. Maarten is de mariniers vertrouwd te maken met het eiland en zijn bevolking. Een zeer prettige bijkomstigheid is de gelegenheid die de mariniers hierdoor krijgen om van de schoonheid van St. Maarten te genieten. Aldus een officieel bericht.

» stockmarket « NEWS

NEW YORK PRECIOUS METALS

Gold	344,00	Platinum	319,00
Silver	7,46	Palladium	138,00

AMSTERDAM TODAY

Akzo NV	97,70	Oce v Grin	256,50
Elsevier	98,00	Ommeren	27,00
Fokker	64,30	Pakhoed	62,10
Heineken	137,70	Philips	53,70
Hoogovens	59,70	Robeco	67,20
KLM	193,30	Rolinco	64,20
Naarden	45,00	Royal Dutch	180,80
Nat Ned	230,90	Tele Graaf	238,50
Nedlloyd	150,00	Unilever	293,80

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Apache	11 7/8	unch	IBM	125 7/8	+ 1 1/4
Asa Ltd	55 5/8	+ 1/4	ITT	27	+ 1/2
Atl.Richfield	51 7/8	+ 1/4	McDonalds	49 3/4	unch
Beatrice Fds	26 5/8	- 1/8	MACOM	19 5/8	unch
Burroughs	54 7/8	+ 3/4	Natl Presto	23 3/4	+ 1/4
Citicorp	37	- 1/8	NCR	23 7/8	unch
Coca Cola	62 7/8	+ 1/4	Pepsico	44 1/8	+ 1/2
Dayton Hudson	33 5/8	- 3/8	Seagram	37 7/8	+ 1/8
Disney	58 7/8	+ 1/2	Sears	34 3/4	+ 1/4
Dome Mines	10	- 1/8	Texas Instr.	124 3/4	unch
Dupont	50 1/4	+ 3/4	Texaco	37 1/2	+ 1/8
East Kodak	71 3/4	unch	United Airl.	39 1/2	+ 3/4
Ford	47 3/4	+ 1/2	Union Pac.	40 1/8	+ 1/4
Fluor	18 1/8	- 1/4	US Steel	25 1/8	+ 1/8
Gen.El.	56 1/4	+ 5/8	West.El.	25 1/2	unch
Genl.Motors	79 1/2	+ 1/8	Xerox	37 1/2	+ 1/4
Homestake M.	26 7/8	+ 1/2	Zenith	24 5/8	+ 1/2

DOW JONES	INTERIM AVERAGES		HIGH	LOW
Industrials	1.216.76	+ 4.64	1225.27	1211.35
Transportation	519.44	+ 5.05	522.34	514.71
Utilities	138.39	+ 1.13	139.26	137.21
65 Stocks	476.43	+ 2.85	479.53	473.45

OTHER INDEXES			MARKET VOLUME/BREADTH	
Nyse Composite	96.19	+ 0.37	Nyse Volume	88.880.000
Nyse Financial	93.32	+ 0.44	Comp.Volume	105.393.400
S-P Composite	166.96	+ 0.68	Stocks Up 912	Down 581

FED EASING WAS LIMITED, ECONOMISTS SAY
By Peter Knight-Barnard.
New York, Sept 27 - The U.S. Federal reserve clearly eased monetary conditions around the end of last month but there is no evidence of any further accommodation in the Central Bank's posture since then, economists said. Some Wall Street investment firms had suspected the fed continued to relax monetary policy over the past few days, depressing the cost of overnight interbank borrowing below 10 pct yesterday, "But latest money supply data do not support the notion that the fed has further reduced restraint," said Larry Leuzzi of E.F. Hutton and Co.Inc.

DOLLAR ABOVE 3.04 MARKS IN LONDON ON U.S. DATA
London, Sept 28 - The dollar firmed to 3.0430/70 Marks from an earlier 3.0240/55 in an initial reaction to the latest U.S. economic statistics, traders said. The 0.5 pct rise in August leading indicators was above some expectations and indicated continuing strenght in the U.S. economy, they said. The 9.86 Billion Dlr trade deficit announced for August, after a record 14.06 billion dlrs deficit in July, compared with market expectations of an August deficit of between 11-1/2 and 14 billion dlrs.

TOYOTA MOTOR CORP. (TOYOY) YEAR JUNE 30 NET
Shr 121.91 vs 94.33
Net 294.81 Billion vs 228.10 Billion
sales 5.909 Billion vs 5.324 Billion
(Figures in Yen)
REUTER.

Heden is tot ons groot verdriet na een moedig gedragen lijden, van ons heengegaan mijn lieve man en onze zorgzame vader en Opa

JACOBUS SNOEK

echtgenoot van M.C. Schouwenaar
op de leeftijd van 72 jaar.

M.C. Snoek-Schouwenaar
Familie C. de Wijs
Familie Fahrer

dd. 26 september 1984
Heidenweg no. 8
3768 EB Soest.

De crematieplechtigheid zal plaats vinden op maandag 1 oktober om 3 uur p.m. in aula 2 van het crematorium "Daelwijk" aan de Floridagrave 7 te Utrecht-Noord.

Ku honda pena pero konforme ku boluntad di Dios nos ta partisipa fayesimentu di nos kerido esposo i tata stima:

OCTAVIO ANTONIO YANEZ
(mihor konosi komo TAVIO)

Na nòmber di su esposa: **Victoria Yanez Faneyte**

Su yunan:
Julio i Rosa i yunan (na Bonaire)
Hubert, Rosita i yunan (na Hulanda)
Nolda, Sonny i yu (na Hulanda)
Beatrix, Jacob i yunan (na Nigeria)
Oldwin, Irma i yu (na Hulanda)
Ido i Mena i yunan
Melva, Robby i yu (na Hulanda)

Su rumannan:
Mimina i Jan Pieters
Eusebia Yanez i yu
Inez, Juan Mendez i yu
Thea, Angel, Lauffer i yunan
Juan Yanez (na Venezuela)

Su subrino: **Ruben Yanez esposa i yunan**
Famia: **Josefina Yanez (na Venezuela)**
Elvira Fajardo (na Aruba), Victoria (na Kòrsou), Vorst, Werleman, Lauffer na Kòrsou, Mendez, Gibbs, Saitch, Faneyte, Croes, Schwengle, Ekokobee, Jansen, familia, Evaristo Faneyte, Augusto Victoria, Max i Lou Reemnet i famia.
Demas famia: Bisiña i konosirnan na Aruba, Kòrsou i Venezuela, i Blue Army, ta invitá un i tur pa kompañanan na ora di entiero kual, dia i ora lo wòrdu anunsia despues. Saliendo for di misa Sta. Teresita pa 4 or i despues pa santana katoliko na San Nicolas.
For di 2 or e restunan mortal lo ta den misa Santa Teresita na San Nicolas.
Agensia funerario del Pueblo ta ekstende su mas hondo kondolensha na e famianan di e fayesido.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 28 SEPTEMBER 1984 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.335	1.355	1.375
PND STERLING	2.16	2.215	2.275
NED GLD	51.67	52.39	53.19
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	70.91	71.63	72.43
FR FRANCS	17.95	19.05	19.75
DUITSE MARK	58.38	59.10	59.90
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.63	0.93	0.99

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 28 SEPTEMBER 1984 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	96.38
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 96/90	106.58
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	103.01
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	104.23
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1983	97.98

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 11.06%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

100 jaar

1884 - 1984

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID CURAÇAO

Ter voldoening aan het bepaalde bij artikel 19 van het Kiesreglement voor de Kamers van Koophandel 1944 (P.B. 1944 no. 202) wordt hierbij bekendgemaakt, dat het tijdperk voor de kandidaatstelling met betrekking tot de verkiezing van drie leden van de Kamer, overeenkomstig het bepaalde bij artikel 18 van voormeld kiesreglement, is vastgesteld op de periode van 1 november t/m 14 november 1984. Voor de drie vakatures die zullen ontstaan zullen kiesgerechtigden voor het Grootbedrijf 2 leden en kiesgerechtigden voor het Kleinbedrijf 1 lid kiezen.

Gedurende dit tijdperk van veertien dagen voor de kandidaatstelling hiervoren genoemd, kunnen ter secretarie van de Kamer op werkdagen des ochtends van 9 tot 12 uur kandidaten worden opgegeven door indiening van een opgave ondertekend door tenminste vijftien kiezers, die bevoegd zijn deel te nemen aan de verkiezing, waarvoor de kandidaatstelling geschiedt, en vergezeld van een schriftelijke verklaring van de kandidaat, dat deze bereid is een kandidatuur te aanvaarden.
Elke opgave mag slechts de naam van één kandidaat bevatten.

De formulieren voor de opgave van kandidaten en voor de schriftelijke verklaringen zoals hierboven bedoeld zijn vanaf heden kosteloos voor kiezers verkrijgbaar ten burele van de Kamer, Pietermaai 21.

De inlevering van de opgave van kandidaten geschiedt persoonlijk door één der ondertekenaars.

De Voorzitter der Kamer
J.F. Jonkhout

Curaçao, 27 september 1984.



Serie aanslagen in Chileense hoofdstad

SANTIAGO — In de Chileense hoofdstad is weer een serie aanslagen gepleegd, waarbij men het onder meer op bankinstellingen had begrepen. Ook hoogspanningsmasten waren troef. Verschillende delen van de hoofdstad kwamen zo zonder licht te zitten. Het is vooral het Patriottische front Manuel Rodriguez dat de laatste maanden actief is met bomaanslagen.



Eigen kleren maken is ook leuk.

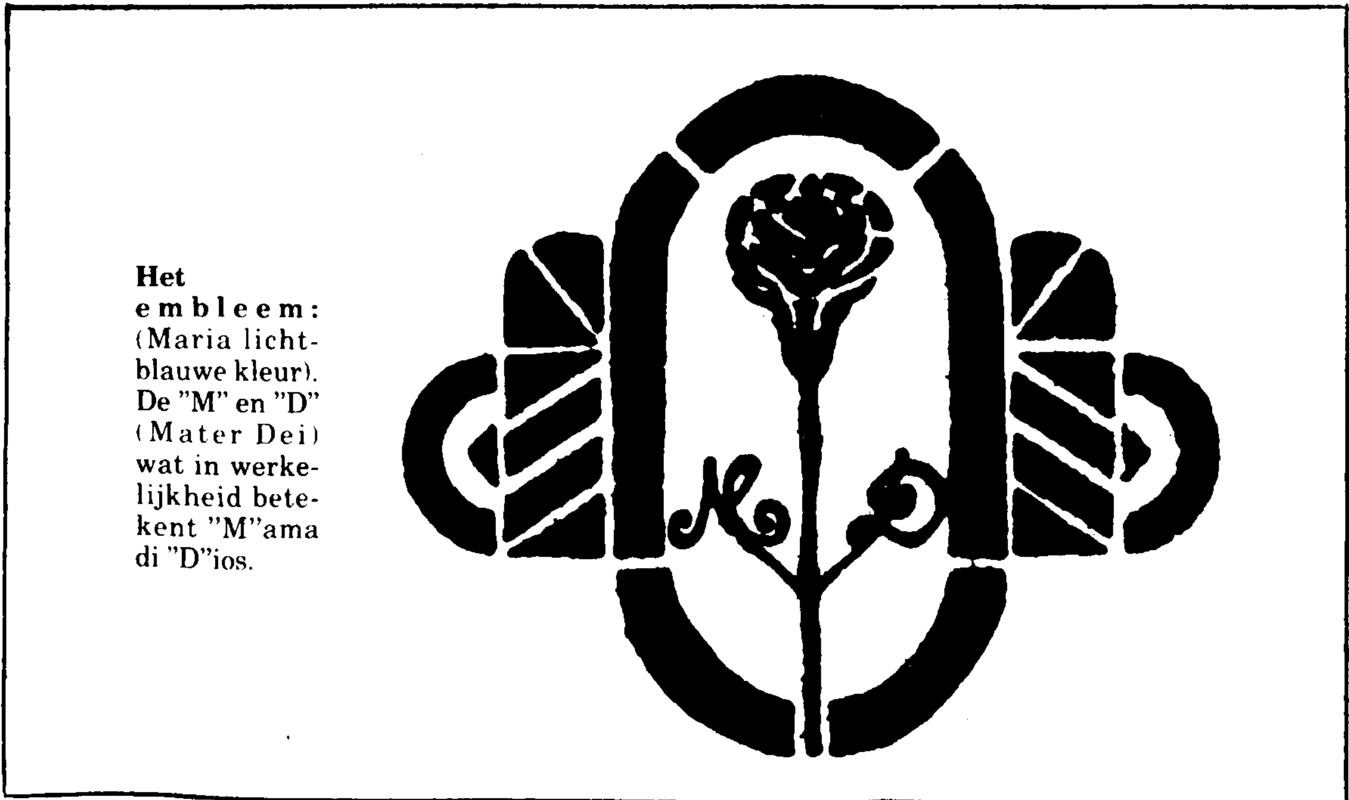
Het nijverheidsonderwijs is niet meer weg te denken





[illegible] koken in de Ma-[illegible]

OP ARUBA HERDENKT de Mater Dei Huishoudschool haar dertigjarig bestaan. Een school die dit bestaan aanving in een eng onderkomen, waar kinderen met leerproblemen, waar het althans de traditionele onderwijs- methoden betrof, vaardigheid in



Het embleem: (Maria lichtblauwe kleur). De "M" en "D" (Mater Dei) wat in werkelijkheid betekent "M"ama di "D"ios.

praktijk- vakken werd bijgebracht. Na dertig jaar is de school niet meer uit de Arubaanse samenleving weg te denken en kan zij worden beschouwd als de eerste peiler waarop het nijverheids- onderwijs op Aruba haar grondvesten vond.

ER IS HEEL wat veranderd, bevestigt ook Elaine Giel- Canhigh, waarnemend directrice van de Mater Dei Huishoudschool. Zij vervangt schoolhoofd Margo Croes, die na haar periode als minister van Volksgezondheid aansluitend enige tijd vakantie opnam. In een gesprek met de Amigoe in verband met het lustrum van de school, waarbij behalve Elaine Giel, ook haar collega's Helen Mohammed, Ingrid Ng- Paesch en Gala Turney over het reilen en zeilen van de huishoudschool vertellen, wordt ondermeer een sprekend voorbeeld van die "veranderingen" gegeven: voor het eerst in dertig jaar heeft namelijk ook een jongen de moed gehad zich als leerling van de school te laten inschrijven.

De intrede van Danilo Webb als eerste mannelijke leerling doet de doelstelling van deze huishoudschool, die jaren geleden alleen voor vrouwelijke leerlingen werd opgericht en in de afgelopen jaren exclusief een vrouwenschool was, geen geweld aan, vinden de leerkrachten. „We leven nu in een tijd dat je begeleid en opgeleid wordt om een plaats in de gemeenschap te kunnen innemen of om verder te kunnen studeren op Aruba of daarbuiten. Dan geeft het niet waar je dit onderwijs krijgt, als het maar goed is." Dertig jaar onderwijs aan de Mater Dei hebben bewezen, dat hier goed onderwijs gegeven wordt. De resultaten en de wijze waarop de leerlingen aan het werk zijn gegaan — thuis of elders — bewijzen dat.

Creatief werken met de leerlingen.



„ALLE BEGIN is moeilijk." Een spreuk die ook voor de huishoudschool gold. Een beginperiode in een kleine barak bij het Maria College — ook het Colegio Arubano startte 25 jaar geleden bij het Maria College — **waar kinderen met leermoeilijkheden de gelegenheid kregen om zich meer in de praktijk-vakken te bekwamen zoals naaien, handwerken, koken en handen-arbeid-lessen.**

Mater Dei, hetgeen „Mama di Dios" betekent, begon onder leiding van de nu op St. Maarten woonachtige zuster Elfrida met een naai- en een theorie-lokaal. Al gauw bleek echter de noodzaak voor uitbreidingen, waardoor de plannen voor een eigen school voor het huishoudonderwijs op tafel kwamen.

DANK ZIJ het organisatorisch talent en doorzettingsvermogen van zuster Justine, die zuster Elfrida na vijf jaar opvolgde, begon men in 1958 met de bouw van de Mater Deischool. Zuster Justine, die 18 jaar op school de scepter zwaaide, liet daarop ongetwijfeld haar stempel achter. „Wie zuster Justine zegt, zegt Mater Dei", zeggen de commissie-leden die de viering van het jubileum voorbereiden. Zuster Justine heeft van de Mater Dei een begrip gemaakt en onder haar leiding maakte de school een ongekende bloei door, zodat het nijverheidsonderwijs op Aruba een volledig en blijvend onderwijs-systeem geworden is, dat niet meer weg te denken is.

OORSPRONKELIJK begon de school met de praktijkvakken (naai-, handwerk-, kooken handen-arbeid-lessen), maar spoedig groeide de behoefte aan meer gespecialiseerde opleidingen. Zo kwamen de naaister-, later de coupeuse-, verkoopsters- en kinder-verzorgster-opleiding bij. Behalve het dag-onderwijs begon in 1962 het Mater Dei Amabilis onderwijs, dat later overging in avondlessen voor naaien en koken. Veel volwassenen hebben in die jaren dan ook van deze vorm van onderwijs genoten.

In 1967 werd de heer F. van Drie tot inspecteur van de huishoudscholen benoemd. Hij bracht vele veranderingen in het leerpakket voor het huishoudonderwijs. Vooral de theorielessen kregen hierdoor een betere aansluiting bij de Mulo/Mavo, omdat handelsrekenen en wiskunde destijds niet op het rooster stonden. Vanuit de Mulo- en Mavo-klassen kwamen de meisjes naar de Mater Dei om het diploma van de vormingsklas te halen. Met dit diploma op zak konden ze hun studie verder voltooien. Daarnaast werden de meisjes ook nog opgeleid voor het diploma typen. En nog steeds is de heer Van Drie bezig op de huishoudscholen veranderingen aan te brengen die voor de leerlingen meer mogelijkheden tot verdere studie scheppen.

APART VAN de praktijktheorie, AVO-(Algemeen Vormend Onderwijs) en expressie-vakken bestaat momenteel een speciale E-afdeling bij de Mater Dei. Deze E-afdeling is bestemd voor leerlingen komende uit de vijfde klas. Zij krijgen in deze afdeling hetzelfde soort onderwijs, maar daarbij meer praktijk-lessen, die bovendien in het Papiaments worden gegeven. Een feit is wel dat de praktijkvakken meer bezocht worden door de leerlingen, waarbij het accent wordt gelegd op de kinder-verzorging, voeding, woning en kleding. De school telt nu meer dan honderd leerlingen, waarvan er veel plannen hebben om zich verder te specialiseren in hotelrangen, verpleging, onderwijs enz.

Al lang wacht de Mater Dei Huishoudschool op nieuwe stoelen !

IN TEGENSTELLING tot vroeger beschikt de school nu over uiterst moderne apparaten, artikelen en materialen ten behoeve van het onderricht. De leerlingen zelf zorgen ervoor dat de werkmaterialen in orde blijven, zodat anderen er ook gebruik van kunnen maken. De school is wel onderhand aan een opknap-beurt toe. Er moet nodig worden geverfd, terwijl nieuwe plafonds ook geen luxe zouden zijn. Gebeurt er niets, dan wordt het verval alleen maar erger! De nieuwe stoelen, zitbanken en lessenaars waarvoor de leerkrachten al jaren ijveren, konden helaas ook nog niet worden verkregen.

HOEWEL HET onderscheid tussen het lager huishoudschool-onderwijs en algemeen voortgezet onderwijs aan het verdwijnen is, naarmate bepaalde vakken (naaien, koken, verpleging) gericht op het beroep (kleermaker, koks, broeder) ook **als algemeen vormende vakken worden erkend, ontbreekt het de leerkrachten** tot nog toe aan voldoende steun van de kant van de ouders. „Het is erg jammer, dat we niet de volledige medewerking van de ouders van de leerlingen krijgen", zegt mevr. Elaine. „Nog steeds beschouwen de ouders Mater Dei [illegible] als een school voor domme kinderen, en tonen ze hierdoor niet veel interesse voor bepaalde onderwerpen, werkstukken en behaalde ervaring die hun kinderen krijgen. Dit verkeerde beeld moet zeker bij de ouders verdwijnen. Een grotere deelname en belangstelling in de studie van hun kinderen is nodig. Het zou een grote hulp en stimulant zijn voor de kinderen."

NA 30 jaar beschikt de school nu over een eigen embleem, eigen schoollied en eigen vlag, dat door de leerkrachten zelf uitgewerkt werd.

In de afgelopen dertig jaar vonden er heel wat veranderingen plaats.

De roos weerspiegelt de liefde van God voor zijn kind, beschermt door een cirkel, terwijl de tekens rond de cirkel steunpalen zijn voor het behouden van de bescherming. Het embleem werd gemaakt door de tekenlerares mevr. Starter.

Verder componeerde lerares Digna Lacle-Hiel [illegible] „Hymne [illegible] Mater Dei". De vlag, het embleem van de school op witte achtergrond, werd door de leerkrachten samen uitgewerkt.

EEN JAAR GELEDEN al werd een commissie gevormd door de leerkrachten voor de viering van het 30-jarig bestaan van het Mater Dei. Door diverse activiteiten, loterijen en bijdragen kreeg men de nodige fondsen bijeen om zowel voor de leerlingen, ex-leerlingen een reunie te kunnen organiseren.

Het programma ziet er als volgt uit:

Op maandag 1 oktober vindt de officiële opening plaats van de feestweek op de speelplaats van de school aan de Uruguaystraat, gevolgd door een heildronk voor de leerlingen en genodigden.

Dinsdag 2 oktober: Deze dag wordt met een heilige mis in de St. Franciscuskerk ingezet (eenieder is hierbij welkom) waarna er een sportdag is voor de leerlingen. 's Avonds volgt een receptie in de Aruba Beach Club voor de leerkrachten en ex-collega's.

Woensdag 3 oktober: Een vossenjacht voor de leerlingen in de straten rondom de school. In de avonduren volgt een culturele avond voor de leerlingen en ex-leerlingen in de Mater Deischool.

Donderdag 4 oktober: De school gaat een rondtrip over het eiland maken met bezoek aan verschillende hotels, waarna een lunch in het Aruba Beach Club plaats vindt.

Vrijdag 5 oktober: Tenslotte wordt de viering afgesloten met een film in het Boulevard Theater met als gasten de drie andere huishoudscholen van Aruba: Paso Sigur, Immaculata Huishoudschool en Vormingscollege Providentia.

Door: LUDWINA PEREZ

Lengte jongens

cm 120 110 100 90 80 70 60 50 40

1 2 3 4 5 6 jaar

Wat 'normaal' klein is en wat niet is vaak moeilijk uit te maken. Daarom houden dokters de groeicurve van kinderen bij. Loopt de

Sportwereld ontdekt uiterst schaars groeihormoon

Medicijn voor David, doping voor Goliath

Lengte meisjes

cm 120 110 100 90 80 70 60 50 40

1 2 3 4 5 6 jaar

curve door het grijze gebied dan is het kind normaal groot. Zo niet, dan kan er iets aan de hand zijn.

ER IS WEER WAT nieuws op dopinggebied. Professor Manfred Donike, de Duitse dopingpaus, maakte bekend dat hij een nieuw soort doping bij atleten had aangetroffen.

In Californië deelde de sportarts Robert Kerr de verzamelde sportpers mee dat anabolica (mannelijke geslachtshormonen) bij de internationale sportelite hebben afgedaan. „De atleten lachen er om en zeggen dat ze het spul al jaren niet meer gebruiken. Ze zweren nu bij groeihormoon."

Het nieuws is koud een maandje oud, maar nu al spreken kinderartsen er schande van. En terecht. Het gaat hier om een uiterst schaars geneesmiddel voor niet of nauwelijks groeiende kinderen. Er is een nijpend gebrek aan groeihormoon. Tegen elke sportmalloot die zich 2 keer per week met dat spul laat inspuiten staat dus minstens één kind dat niet kan worden behandeld.

Kinderen kunnen om meer dan een dozijn redenen achterblijven in de groei. Dat is - vooral in het begin - niet zo erg goed te zien, want wat is 'normaal' klein en wat niet? Daarom houden kinder- en schoolartsen de groei van het kind nauwkeurig bij op een zogenaamde groeicurve.

DWERGGROEI

De groeilijn van het kind mag dan niet al te veel onder het gemiddelde komen, en zelfs als dat gebeurt hoeft er niet persé iets ergs aan de hand te zijn. Het kind kan bijvoorbeeld uit een 'kleine familie' afkomstig zijn. Bij een hele kleine minderheid - in Nederland ongeveer 270 kinderen - [illegible] dwerggroei.

Aan de onderkant van de hersenen zit een superklier, de hypofyse. Die klier maakt - even natellen - zeker 10 hormonen en het groeihormoon is er een van. Dit hormoon zorgt ervoor dat de cellen van bot en spier zich delen. Gevolg: groei. Als de hypofyse het op dit gebied laat afweten dan laten de gevolgen zich raden: geen groeihormoon, dan ook geen groei.

Terwijl ze hun leeftijdsgenootjes almaar groter zien worden blijven kinderen met die bewuste afwijking hun leven lang er als [illegible] Grass 'De Blik Ven Trommel' [illegible] hun [illegible] jaar niet meer te groeien.

En [illegible] het boek [illegible] hypofysiaire dwerggroei [illegible] film heeft [illegible] dat het [illegible] dagelijk [illegible], God zij dank blijven ze [illegible] klein.

De behandeling ligt voor de hand, injecties met groeihormoon om het tekort aan te vullen. Helaas is dat hormoon nog schaarser dan de afwijking zeldzaam is. Geen wonder. Groeihormoon wordt bereid uit de hypofyses van overleden personen. Elk kind krijgt 2 injecties per week, en daarvoor zijn 50 hypofyses per jaar nodig.

Om aan de Nederlandse vraag te voldoen moeten jaarlijks (270 kinderen maal 50 hypofyses) 13.500 mensen bereid zijn om hun lichaam ter beschikking van de medische wetenschap te stellen. Die zijn er in Nederland niet. Groeihormoon wordt uit het buitenland geïmporteerd en is peperduur: 10.000 dollar de kilo, 35 dollar per spuit.

Het groeihormoon wordt in Nederland beheerd door de Nederlandse Groei Stichting. Daarin zitten kinderartsen en die beslissen welke kinderen er wel en welke niet met het hormoon worden behandeld. Goliaths zullen de behandelde kinderen nooit worden, ze groeien aardig mee met hun leeftijdgenootjes en een uiteindelijke lengte van 1,70 meter geldt als een uitstekend resultaat.

Maar dan moet dat hormoon wel beschikbaar zijn. Vorig jaar deed de secretaris van de Stichting, de kinderarts prof. "G.B.A. Stoelinga een dringend beroep ,,op de patholoog-anatomen en dokters die aan verwanten toestemming voor sectie van de overledene vragen, om eraan te denken dat elke hypofyse bij kan dragen aan de groei van een kind die een grote achterstand heeft op leeftijdgenootjes."

En nu de wrange grap. Atleten en hun sportdokters hebben de volgende redenering. Groeihormonen bevorderen de spiergroei (dat klopt), dus hoe meer groeihormoon des te meer spier. Dat laatste klopt niet. Als je al van nature een normale dosis groeihormoon in je bloed hebt, heeft een extra dosis niet of nauwelijks effect. In Amerika behandelde [illegible] (spruiten van kleine ouders) met groeihormoon maar de groeiwerking ervan was nul komma nul.

DNA

Schade doet deze doping waarschijnlijk ook niet. Het spul is zo schaars en zo duur dat een overdosis buiten het bereik van de atleet, ligt. Voorlopig tenminste. Binnen een paar jaar hoopt men DNA recombinant technieken het groeihormoon massaal en dus goedkoop te kunnen aanmaken. Iedere atleet kan dan via het grijze sportartsencircuit net zoveel van dat spul krijgen als hij maar wil.

De gevolgen van een teveel aan groeihormoon kent de arts als hypofysiaire reusgroei (de langste man in het 'Guiness Book of Records') dan wel acromegalie, een ziekte die een vergroving van de botten en andere medische ellende veroorzaakt.

Zouden atleten dat er voor over hebben? Natuurlijk wel, de echte topsporter heeft alles voor zijn sport over. Anabolica bijvoorbeeld worden nog steeds gespoten terwijl Jan Janssen al meer dan 10 jaar geleden de gevolgen ervan plastisch verwoordde: „Heel wat renners hebben minder moeite met het beklimmen van de Mont Ventoux dan met het beklimmen van hun eigen vrouw."

(Overgenomen uit de Gelderlander

Bridge

(Verzorgd door HENK BEEKMAN)

De dwang

WEINIG GEBEURTENISSEN aan de bridgetafel geven meer voldoening dan een gelukte dwang. Een dwang van tevoren plannen lijkt moeilijker dan het in werkelijkheid is. Wel moet men de voorwaarden kennen om met succes een dwang te kunnen uitvoeren. Er bestaan vele soorten dwangposities, de eenvoudigste is de zogenaamde "simple squeeze".

Een "simple squeeze" is altijd aanwezig als er aan de volgende voorwaarden wordt voldaan.

1 — Een tegenspeler moet 2 kleuren verdedigen, terwijl zijn partner hem in deze kleuren niet van dienst kan zijn.

2 — De leider heeft nog maximaal één verliezer. Heeft de leider meer verliezers, dan moet hij deze eerst kwijt raken, alvorens er sprake kan zijn van een dwang.

3 — Tenminste één dreiging moet bestaan in de hand die achter degene ligt, die de twee kleuren controleert.

4 — Op het moment dat de dreiging een extra slag heeft opgeleverd, moet er een entree naar deze hand bestaan.

We zullen deze 4 voorwaarden bekijken aan de hand van een voorbeeld.

Het contract luidt 7 SA, te spelen door Zuid.
West komt uit met Sch 9 en Oost speelt de Sch B.

Sch 65
Ha AH42
Ru AB83
Kl B65
Noord

Zuid
Sch A103
Ha V8
Ru HV742
Kl AHV

Zuid heeft 12 slagen, de enige mogelijkheid voor de 13e is de dwang.
De [illegible] markeert Oost [illegible] HV. De dertiende slag moet uit de Ha of de [illegible].

1 — [illegible] Ha [illegible] wil er een dwang mogelijk zijn, [illegible] hij moet minstens [illegible]. Heeft Oost geen 4 kaart Ha, [illegible], maar dan is er geen dwang [illegible] verder spelen, moet Zuid er vanuit [illegible] een 4 kaart Ha heeft.

2 — De leider heeft 12 vaste slagen, [illegible] 13 halen, hij heeft dus maar één [illegible]. Voorwaarde 2 is dus voldaan.

3 — De Sch 10 vormt een bedreiging voor de Sch HV van Oost, deze dreiging ligt [illegible] HV van Oost. Ook aan deze voorwaarde is dus voldaan.

4 — Zodra de Sch 10 een slag is geworden, heeft Zuid de Ha V nog als entree, hiermee is ook aan de laatste voorwaarde voldaan.

Zuid incasseert de Kl en de Ru, op de 5e Ru doet hij in Noord een kleine Sch weg. De volgende positie is nu ontstaan:

Sch —
Ha AH42
Ru —
Kl —
Noord

onbelangrijk West

Sch H
Ha 10965
Ru —
Kl —
Oost

Zuid
Sch 103
Ha V8
Ru —
Kl —

Oost zit nu in dwang, als hij Sch H afgooit, dan is de Sch 10 hoog. Gooit hij daarentegen een Ha af, dan zijn de 4 Ha van Noord hoog.
Het lijkt moeilijk dit allemaal aan tafel te volgen. In de praktijk is het heel eenvoudig. U hoeft niet te letten of er Ha worden weggegooid, [illegible] slechts op de Sch HV, zijn die na 9 slagen [illegible] gevallen, dan speelt U [illegible]. Automatisch [illegible] dwang heeft gefunctioneerd. Het [illegible] een zogenaamde "advanced three- suit squeeze" is moeilijker is uit te voeren.

PEON

Pa: Ontflo

Entrega nr. 116

KON MATA UN REY solitario ta nomber dje Párafo nobo ku nos ta habri awe. Un Rey Solitario ta un Rey ku a keda su so riba tablero, sin ningun piesa di su koló pa yudé lucha kontra e kontrinkante.
Esaki ta posibel pasobra den Ajedres, e kontra-partido por kome tur piesa ku eksepshon di e REY!! Ta nifica ku e Rey semper ta keda riba tablero. E por muri sí, pero riba su barku.
Pa mata un REY SOLITARIO, e kontra-partido mester tin huntu ku su REY un of mas piesa. Ta e ora ey so, e kontra-partido por mata e REY SOLITARIO. Nos ta bisa por mata, pasobra apesar ku e kontrapartido tin un of mas piesa, ta surgi posishonan ku e no ta logra mata e REY SOLITARIO. E posishonan aki ta partí den dos klase:
a. e klase di posishon ku ta pone e wega PAT;
b. e klase di posishon ku ta pone e wega "tabla pa regla";
Tantu PAT komo "tabla pa regla" ta dos ekspreshon nobo ku nos ta topa den e vokabulario riku di Ajedres. Ta pesey nos ta bai splikanan promé ku nos sigui.

PAT

Pa komprendé kiko ta PAT, mester bai bek na un dje reglanan di oro den Ajedres ku ta bisa: "nunka un REY no por hasi un movida, ku kual e ta pone su mes haké". Ora tin varios piesa riba tablero, espesialmente e piesanan manera KABAI, ALFIL, TORE of DAMA, e posibilidat pa move ku un di nan ta grandi. Sinembargo ora e REY ta SOLITARIO, ta e REY so tin pa hasi movida kuné!!! Na e momento ey un posishon por aparesé ku e REY SOLITARIO, lo pone su mes haké ku kual movida ku e hasi, sin ku e kontrinkante a poné of duné haké. E ora ey e wega a PAT. Nos por defini PAT anto di siguiente manera:
Un wega ta PAT ora esun ku ta na turno ta move, no por of no tin ningun otro piesa pa move kuné. I tur posibel movida ku e hasi ku su REY, e ta pone su mes haké, sin ku e REY ta ataka, pues ta para den haké!
Si un partido PAT, ningun hungadó no a gana ni pèrdè, sino e partido ta wordu kontá komo un partido tablá.
Generalmente ta resultá ku un wega ta PAT, ora ku e hungadó ku tin mas piesa ta [illegible] mester gana e wega, a base di su ventaha di piesa, lokual ta un regla praktiko. Kemen si e hungadó ku tin mas piesa hasi su movidanan sin fayo, e ta gana sigur. Pesey esun ku kai den un desventaha di piesa grandi, manera un DAMA of TORE, ta entregá mesora, pues rekonosé [illegible] ku [illegible] pèrdè e partido.
Sinembargo tin hungadó ku [illegible] ta pèrdè, [illegible] no ta entregá pero ta sigui hunga sperando ku nan kontrinkante lo kometé un fayo!!
Un hugadó sin eksperensha [illegible] fayo di laga e wega PAT! Pero generalmente esaki no ta sosodé, i e ta [illegible] su wegaganá trankilamente. Pa evitá ku ora bo hanja un REY SOLITARIO, bo ta laga e wega PAT, lo nos bai trata KON MATA UN REY SOLITARIO!!!
Pa bo [illegible] kon mata un REY SOLITARIO, bo mester konosé tablero den bo planti'man. Pesey nos ta duna den Diagrama "A" un tablero ku nòmber di tur hoki. Studié bon i wardé [illegible] husé den e entreganan ku ta bin.
Den Diagrama "B" [illegible] duna un posishon di PAT. Bo ta mira ku Blanku tin ventaha riba Pretu di [illegible]DAMA, ku otro palabra Blanku mester gana! Sinembargo e ta hasi un fayo, [illegible] sin duna e REY Pretu haké, pero ta move e DAMA na un hoki robes, i [illegible] REY Pretu no por bai ningun kaminda sin ku e ta pone su mes haké. E WEGA A PAT!!!!!

DIAGRAMA "A"

PRETU

a8		c8		e8		g8	
	b7		d7		f7		h7
a6		c6		e6		g6	
	b5		d5		f5		h5
a4		c4		e4		g4	
	b3		d3		f3		h3
a2		c2		e2		g2	
	b1		d1		f1		h1

BLANKU

DIAGRAMA "B"

PRETU

BLANKU

Imago van maagdelijkheid onderdeel succesformule

Michael Jackson: als een hert in een brandend bos



Michael Jackson tijdens het eerste optreden van zijn tournee in Kansas City.

NEW YORK — De tournee van zanger Michael Jackson door de Verenigde staten is een eclatant succes geworden. De serie concerten die Michael Jackson en zijn vijf broers in den lande geven moest volgens voorlopige schattingen een bedrag van tussen de 50 en de 100 miljoen dollar winst opleveren, afhankelijk of je ook de verkoop meetelt van de T-shirts, de rock-video's, de buttons, de poppen en de suikertaarten in de stadions waar het fenomeen optrad.

De 25-jarige Michael Jackson zelf wilde maar vijf miljoen dollar aan zijn 'Victory-Tour' overhouden en hij zou dat geld bovendien aan liefdadige instellingen wegschenken. Hij heeft het ook niet echt nodig. Het idiool had in 1983 een inkomen van 45 miljoen dollar. Michael heeft de tournee vooral ten behoeve van zijn ouders en acht broers en zusjes willen maken. Die mogen 75 procent van de opbrengst onder elkaar delen, teneinde nooit meer geldzorgen te hoeven hebben. Een kwart van de winst tenslotte mogen tournee-organisator Chuck Sullivan en Jackson-promotor Don King incasseren.

Het zijn niet te bevatten cijfers, die alle tournee-records van Beatles en andere poplegendes verbreken. Amerika en een groot deel van de rest van de wereld is Michael Jackson-gek en zoals altijd weet niemand precies waarom.

JEHOVA-GETUIGE

Wat een rol speelt in zijn populariteit is zeker de paradox van zijn leven. Michael is behalve Amerika's meest aanbeden show business-fenomeen sinds Elvis Presley een timide en godvrezende Jehova-getuige, die nog elke week — onherkenbaar gemaakt — in een van Los Angeles' arme voorsteden een paar uur langs de deuren gaat met 'De Wachttoren'. „Ik ben gekomen om met jou over het woord van God te praten", zegt hij dan. En het jonge meisje dat open heeft gedaan gooit de deur voor zijn neus dicht. Ze gooit de deur dicht voor de neus van haar afgod...

Michael Jackson heeft al sedert anderhalf jaar geen interviews meer gegeven en ook dat heeft bijgedragen tot de mythevorming. Hij is vrijgezel, drinkt geen drup alcohol, rookt niet, is strikt vegetarisch en woont nog thuis bij zijn ouders en twee jongere zusjes in Californië.

Velen denken dat hij homofiel is.

Michael zelf vertelde omlangs aan zijn zangleraar Seth Riggs, dat een knappe blonde jongen hem had willen verleiden, maar dat hij (Michael) hem had afgewezen met de woorden: „Wanneer heb jij voor het laatst de bijbel gelezen? "En toen de blonde jongen had gereageerd: „Als ik een meisje was geweest had je het zeker wel gedaan?", had Michael geantwoord: „Daarover staan in de bijbel ook hele duidelijke woorden. Sex voor het huwelijk mag niet."

Het imago van maagdelijkheid is zeker ook onderdeel van de succesformule van wat de vaklui in Amerika als de meest sexy rockster zien die vandaag op de wereld ronddanst. Het zijn niet zijn songs en zelfs niet zijn electric boogie en break dancebewegingen die zijn succes verklaren. Het is een mystieke cocktail van mannelijke en vrouwelijke elementen, van natuurlijke elegantie, spiritualiteit en onvolwassenheid.

Steven Spielberg, regisseur van de film ET, waaraan Jackson heeft meegewerkt, zegt: „Michael is een heel kwetsbare jongen. Je kan hem gemakkelijk verwonden. Hij is als een hert in een brandend bos." En een van zijn meest prominente vriendinnen en bewonderaars, Jane Fonda, zegt: „Tijdens de opnamen voor 'On Golden Pond' heeft Michael een week met me opgetrokken. Tot diep in de nacht bleven we praten over acteren, leven, zijn Afrikaanse afkomst, alles. **Zijn intelligentie is instinctief en** emotioneel. Hij is als een kind. Als een artiest zijn kinderlijkheid verliest, verliest hij zijn creativiteit. Daarom creëert hij rond zichzelf een wereld die zijn creativiteit beschermt".

De ene witte handschoen die Michael Jackson pleegt te dragen geeft niet alleen een klassiek Fred Astaire-element aan zijn ultramoderne danspassen. Het attribuut legt ook een verbinding met veel cartoonfiguren van Walt Disney. Overigens is op veel scholen in Amerika een verbod afgekondigd op het dragen van een witte handschoen... En overigens heeft Michael Jackson zijn ouderlijk huis laten ombouwen tot een klein Disneyland met een avontuurlijke tuin vol sprookjes- en science fiction-**figuren en wonderfonteinen.**

Merkwaardig is ook, dat bijna niemand echt ondersteboven is van de muziek van Michael Jackson. Zijn lp 'Triller' waarvan er over de hele wereld nu zo'n 50 miljoen zijn verkocht, is in geen enkel opzicht een doorbrak, heeft geen nieuwe trend aangewezen en levert niet het voer voor psychologen, zoals bijvoorbeeld 'Sergeant Peppers Lonely Hearts Club Band' van de Beatles dat deed.

Ook Jane Fonda kan er niet veel anders over zeggen, dan wat zoveel hedendaagse metaalachtige soulmuziek kan worden gezegd: „Het is lekker geluid. Het is energiek sensueel. Je kan er op dansen, aerobics op doen, de liefde op bedrijven en op zingen. Je kan moeilijk stil blijven zitten."

HEILIGHEID

Wel is Michael Jacksons' hoge dunne stemmetje iets speciaals, dat 'het meisjesachtige' ingrediënt in zijn vaak zeer mannelijke beeld met zwarte krullekop en donkere zonnebril onderstreept. „Zijn stem was al hoog, maar ik heb hem nog hoger gemaakt", zegt Seth Riggs. Drie jaar geleden liet Michael Jackson zijn negroïde neus met een medische ingreep tot een slanker profiel terugbrengen.

Een en ander heeft Michael Jackson tot de eerste grote rockvideo-vedette in de geschiedenis gemaakt. De verkoop van zijn 'I was a teenage were-wolf'-beeldcassette gaat naar de één miljoen stuks, à dertig dollar, toe. Op de MTV-kabelzender, die alleen maar rockvideo's uitzendt en het populairste kanaal onder de Amerikaanse jeugd is, is Michael Jackson verreweg de meest geziene figuur.

Michael stond al op het toneel en danste en zong al toen hij vijf jaar oud was. De televisie was thuis kapot gegaan en toen waren de 'Jackson-brothers' zelf maar muziek gaan maken. Het talent in het gezin was overvloedig. Michael was elf jaar toen zijn eerste single 'I want you back' nummer één op de Amerikaanse hitparade werd. Met dezelfde broers van destijds maakt hij nu zijn 'Victory-Tour'.

Sommigen in de VS verwachtten dat de tournee inderdaad het hoogtepunt van zijn carrière is, in de zin dat het hierna bergafwaarts zal gaan met Michael Jackson. De tournee zelf gaf immers al donkere vlekjes te zien op de stralende verschijning Michael Jackson.

Hij vroeg de mensen — zeg maar gerust de kinderen — die naar zijn concerten wilden komen kijken liefst dertig dollar per kaartje. Men kon alleen vier kaartjes tegelijk bestellen door te voren 120 dollar over te maken, zonder garantie inzake de kwaliteit van de sta- of zitplaats op de stadiontribune. In een ingezondenbrief van een elfjarig meisje aan een krant in Dallas stond: „Michael, ik wil naar je komen kijken, maar ik kan het niet betalen. Hoe kan uitgerekend iemand als jij zo egoïstisch zijn?

TOEGANKELIJK

De dreigende opstand onder de fans deed Michael besluiten zijn concerten ook voor kleine portemonneetjes toegankelijk te maken. Maar iets van zijn heiligheid was hij er mee kwijtgeraakt. Het is waarschijnlijk ook voor het laatst geweest dat Michael Jackson met zijn broers is opgetreden. De tournee schijnt moeilijk glad te strijken familieruzies teweeg te hebben gebracht. Het is maar afwachten of Michaels ster ook buiten gezinsverband even helder kan flonkeren. Tenslotte vinden mensen, die het weten kunnen, zijn laatste lp 'Victory' geen schijn van wat 'Thriller' was.

(Dit artikel is van de hand van Marc de Koninck en werd overgenomen uit "De Gelderlander")

Prince Charles opereert

IN NAVOLGING van Sly Stone, George Clinton en overige funkhelden heeft Prince Charles uit Boston, toen de tijd daarvoor rijp was, zijn eigen versie van de zwarte stadsmuziek aangezwengeld.

Waar collega's als Rick James en Prince de zaken behoorlijk gladstrijken, staat Prince Charles, bijgestaan door zijn City Beat Band, bekend als iemand die de hardfunk propageert. Hard en meedogenloos en derhalve omstreden, aangezien de oorsprong van zijn muziek in de goot ligt en daar vermoedelijk blijft.

De moderne electrofunk van Charles heeft een smerige bijsmaak, althans dat was enige tijd het geval.

Op 'Combat Zone' pakt Prince Charles de zaken wat rustiger aan. Zijn hardfunk, doorspekt met gescratch, gerap en een overdosis effect-werk, wordt afgewisseld moet zoetgevooisde soulballads en funk-karikaturen van bijvoorbeeld 'Jailhouse Rock'.

Dat alles om ijn 'Combat Zone' voor een groter publiek aangenaam te maken. Prince Charles opereert in een behoorlijk verzadigde markt waardoor zijn activiteiten, ondanks aanwezige kwaliteit, stukken minder aanslaan. Funk zou op haar retour zijn.

Any Trouble slaat maar niet aan

WAAROM DEZE band 'het' nooit gemaakt heeft blijft één van de grootste raadsels in de popmuziek.

Any Trouble: prachtige korte songs, uitstekende vertolkingen, fraai stemgeluid het wordt domweg niet gehoord.

Sinds het debuut 'Where Are All The Nice Girls' in '80 dat nog wèl wat aandacht kreeg, is het met Any Trouble hopeloos kwakkelen geweest. Geen successen, geen naamsbekendheid, onbegrijpelijk.

Deze band hoort thuis in het rijtje Dave Edmunds, de voormalige Elvis Costello, de oude J. Jackson en alle overige vertegenwoordigers van de klassieke Britse poprock.

Clive Gregson, zanger en belangrijkste componist van Any Trouble heeft zelfs meer in huis. Hij heeft een stem die die van J. Jackson in voor- en hoofdwas overtreft en bovendien is de man ongelooflijk consequent in het maken van korte, puntige popsongs en indringende ballads die steevast blijven plakken.

Ook op de elpee 'Wrong End Of The Race' is nauwelijks iets aan te merken. De plaat bevat aan het slot hooguit één misplaatste reggae-variant, gevolgd door een strijkkwartet-ballad en voor het overige staat het exemplaar strak met de genoemde songkwaliteiten van Gregson. Zelfs een cover van de Motownklassieker 'Baby Now That I've Found You' is puntgaaf.

Waar het Any Trouble aan ontbreekt is het vermogen in de pas te lopen met de actualiteiten. Om dezelfde reden waarom Carrack, Edmunds, Lowe als hooggewaardeerde songsmids ook gedoemd zijn in de schaduw van de mode mee te hobbelen en om dezelfde reden dat Jackson en Costello handhaven door regelmatig hun bakens te verzetten, om die reden redt Any Trouble het niet met hetgeen waarin ze het best is.

Dat is triest en bovendien een schandaal.

Sylvian met zijn belangrijkste werk

DAVID SYLVIAN IS met zijn groep Japan voortdurend op zoek geweest naar pure schoonheid.

Een gekweld ego dat, verpakt in een fraai uiterlijk en met zwaarmoedige klanken, zijn reflecties de vrije loop laat.

Japan leek in eerste instantie opgeklopte flut, aangezien de indruk gewekt als zou Sylvian c.s. zich slechts concentreren op groots en uiterlijk machtsvertoon. In lagere instantie, eigenlijk met de elpee 'Tin Drum' heeft Sylvian het pleit gewonnen en wordt deze muzikant sinds enige tijd beschouwd als een niet mis te verstane representant van de 'laatste romantiek'. En zelfs inspiratiebron voor velen die pas veel later de kracht en de uitwerking van Japan onderkenden, maar dat op eigen wijze vertaalden in grauwe en leeghoofdige bombast.

Zelden heeft David Sylvian het waarom van zijn ongegeneerd geëtaleerde schoonheid verklaard. Het leek erop of hij zijn luisteraar slechts wilde behagen en daarbij alle middelen wenste aan te wenden.

Tot nu toe heeft dat geresulteerd in veel overbodig werk.

Als de werkelijk relevante stukken van Japan worden verzameld is er genoeg voor één elpee die dan wel schitterend zou zijn geweest. Het vallen in herhalingen is altijd Japan's achilleshiel geweest.

Met zijn solo-elpee 'Brilliant Trees' heeft David Sylvian, zo mogelijk, zijn belangrijkste plaat gemaakt. Immers, niet alleen trekt hij weer een reservoire aan wonderschone pracht en praal open, maar geeft zich voor het eerst werkelijk bloot zonder zich nog te verschuilen achter poses en zonder zich uitsluitend en gemakzuchtig te richten op het bekoren van zijn luisterpubliek.

Sylvian is een goed componist en een indrukwekkend zanger die nog altijd model staat voor een generatie 'crooners' wiens vocale geweld inmiddels is vervallen tot een maniertje. Sylvian is echt en dat mag nu toch wel duidelijk worden gesteld.

Naast de overbekende, trage sfeerstukken in navolging van Japan, zoals 'Nostalgia' en 'Red Guitar', soms 'ritme-loos', soms matig deinend, heeft Sylvian zich nu ook veel meer beziggehouden met de meer 'aardse' muziek die met 'levende' instrumenten (blazers, gitaren, drums) is vervaardigd.

Het resultaat wordt daardoor minder ongrijpbaar, directer en wellicht toegankelijker. Het mens Sylvian is en blijft evenwel zichzelf. Barstensvol weemoed, niet gespeeld, maar voordurend op het punt in tranen uit te barsten.

'Brilliant Trees' is exact wat de titel al suggereert.

Met medewerking van Holger Czukay, Steve Jansen, Riuichi Sakamoto, Mark Isham, Jon Hassell en Steve Nye.

Concert Elton John

De Britse popzanger Elton John geeft volgend jaar mei een concert in het Olympisch Stadion in Amsterdam, waarvan de opbrengst bestemd is voor de renovatie van het Concertgebouw.

Van de ƒ35 miljoen die voor de opknapbeurt nodig is, is inmiddels — vooral dankzij een gift van f12 miljoen van de gemeente Amsterdam — f21 miljoen binnen.

Gisteren presenteerde de directie een voorlopig programma van concerten, waarvoor op de toegangskaarten een toeslag van minimaal een gulden wordt geheven om de renovatiekosten te helpen bestrijden. Andere plannen zijn een voetbalwedstrijd in het Olympisch Stadion en anderhalf etmaal Nederlandse muziek.

Social Security

SINDS '80 IS DE band Social Security actief.

Vier jaar zwoegen en een tweede elpee is inmiddels uitgebracht nadat de band eerst van de ene naar de andere maatschappij was gezeuld en het landelijk clubcircuit tot zes maal toe op haar wenken was bediend.

De eerste plaat 'Securealiity' kreeg goede kritieken en verkocht geen meter en zo zal het 'Dancing Head' vermoedelijk ook vergaan, want ondanks de relatieve onbekendheid van deze noorderlingen lijkt dit vijftal vooralsnog geen poot aan de grond te krijgen. 'Social Security' wordt nog steeds grotendeels genegeerd.

In tegenstelling tot hetgeen te doen gebruikelijk is in de popmuziek, heeft de band redelijk de pé in 'modern', 'vooruitstrevend', 'commercieel', 'verkoopbaar', 'afwijkend' of 'populair', waarmee in vogelvlucht alle eventuele benamingen van soorten nederpop de revue zijn gepasseerd.

Daarvoor in de plaats slechts veelzijdige rockmuziek die, voor Hollandse begrippen, uitstekend in elkaar zit. Social Security is een absolute buitenbeen die vele malen beter verdient dan de ellende waaruit momenteel datzelfde clubcircuit nog is opgetrokken.

THEOLOGIE VAN DE STRAAT

1 — Tio Dodo zit in de schaduw van zijn huisje en rookt zijn kachimba. Hij kijkt naar de wolken en zegt: „God is groot." Dat kan ik beamen. „Maar je kunt hem niet zien." Nee, nee, ook dat is waar. Dan staart hij wat in de verte, doet nog een trek aan zijn pijpje en corrigeert zichzelf: Dat is te zeggen, ALS JE GOED KIJKT, ZIE JE GOD OVERAL."

Dodo, jij bent wat men noemt een ras-theoloog.

2 — Een dezer dagen kreeg Michi het hard te verduren. Alles liep tegen en ze was volkomen van streek. „Ik kon niet eens meer bidden en ben toen maar GEWOON MET GOD GAAN PRATEN; ik heb hem alles verteld, alles, alles; en dat bracht mij weer tot rust."

Oh, Michi, ik dacht dat jij zei, dat jij niet bidden kon! Maar God heeft jou blijkbaar een duidelijke les gegeven, wat de beste manier van bidden is.

3 — De kinderen, vooral op de knoek, kregen vroeger ingeprent, dat zij drie dingen nooit mochten vergeten: „GOD, DE EZEL EN DE ARABIEREN." God, dat is wel duidelijk. De ezel was voor de arme man het enige vervoermiddel voor personen en vracht. En dan de Arabieren. Zij waren de eersten die de welstand van de stad naar de buitendistricten brachten. Beladen met koffers en een rugzak liepen ze van deur tot deur en sliepen in een schuurtje. En wie nu geen geld had, kon poffen ook. Ze werden niet boos.

4 — Midden in Nikiboko stond het armelijke huisje van Dain. Hij was gebrekkig. De oktober-maand was zijn hoogste glorie. Zo tegen een uur of zes zag je van alle kanten mensen komen met een stoel of een bankje. DAIN HIELD ZIJN GEBEDSDIENST. Er werd gebeden en gezongen. Niets was geordend, aan alles mankeerde wat. Behalve aan het hart. Een gebedsdienst van klasse.

5 — Hoe de Indianen GOD BENOEMDEN, is niet bekend gebleven. In de taal der eerste slaven, het gené, werd hij genoemd: Wazé, soms Wezé, een enkele keer verkort tot Zé; dat blijkt allemaal uit de oudste liederen die bewaard zijn gebleven. Toen het Papiaments in zwang kwam, heette hij algemeen: Dios, meer vertrouwelijk Papa Dios of Tata. Iets meer plechtig klonk Shon Dios, Heer God; of ook Shon Grandi, de grote Heer, de Opperheer, wat ook de aanduiding was voor de gouverneur.

Heel erg gemoedelijk spreekt men ook thans nog wel van de man met de witte baard; of de man met de watten voeten, omdat hij er is en zich onder ons beweegt, maar je hoort hem niet.

6 — Marie Wan Pe herinnerde zich nog steeds de voornaamste les, die haar vader zijn kinderen meegaf en eindeloos herhaalde: „Kinderen, LOOP NOOIT ACHTER GELD AAN, want geld bederft je leven; zoek de mensen, dan zul je een lang leven genieten." Marie was een vrolijke oude vrouw, die beslist niet veel bezat om van te leven.

7 — Als vissers hun reuze treknet binnen halen, blijven er altijd wat masbangu's met hun kieuwen in de mazen zitten; die noemden ze opgehangenen. Een ongeschreven wet schrijft voor dat deze VOOR DE ARMEN zijn; die staan dan ook met borden en emmertjes aan de kant om hun buit te bemachtigen.

Als die wet ooit geformuleerd moet worden, mogen ze er wel een pen met gouden inkt voor gebruiken.

8 — In Hanchi Rochi werd ik vriendelijk verzocht binnen te komen, om Fridelientje te feliciteren, die jarig was. Binnen trof ik zes jonge dames aan, allen van het bekende beroep. Ze zaten bovendien met een THEOLOGISCHE MOEILIJKHEID. Oh, dan moet je bij mij wezen. Sommigen van hen telden de heilige Antonius wel bij de goede heiligen, maar als je hem een gunst vroeg, had hij de gewoonte die wel te geven, maar je daarna ervoor te laten boeten. Ik legde uit dat dat zeker valse geruchten waren van vijanden van Sint Antonius en dat iedereen zich met een gerust hart tot hem kon wenden.

De moeilijkheid was hiermee opgelost. We dronken een glaasje wijn en aten een gebakje. Leve Fridelientje, leve Sint Antonius!

9 — Roy is een stoere man. Wat hij doet, doet hij goed; hij houdt niet van half werk. Je moet hem eigenlijk ook zien en niet alleen maar horen als hij zegt: „Zorg dat je de GROTE GEBODEN VAN GOD stipt nakomt, die kleintjes volgen dan vanzelf wel."

10 — Al meer dan drie maanden lang lag Jacoba op de vloer in haar huisje. Een opgerold hoopje ellende, klein, uitgemergeld, keelkanker. Ik kon haar niet meer verstaan. Haar dochter vertaalde voor mij het gegorgel dat uit haar hals kwam.

„Maar, Koba, hoe houd je dat uit?" De dochter vertaalde het antwoord: „Mamma zegt, dat ALS JE WEET, WIE JE HET LIJDEN TOESTUURT, is het best te verdragen." Hierop had ik niet zomaar een antwoord. Na een tijdje zwijgen en bewonderen zei ik: „Koba, jij bent heiliger dan ik."

11 — Zodra er een SCHOKKEND MISDRIJF is gepleegd, heeft heel het eiland zijn commentaar. Maar velen voelen wel aan, dat niemand er alles van afweet en gebruiken daarom het algemeen gezegde: „Laat het over aan God." Zeer wijs.

12 — Leng BIDT I DERE AVOND voor ze gaat slapen een onze- vader, de geloofsbelijdenis en drie wees-gegroeten: voor mijn kinderen, voor mijn man, voor de overledenen, voor alle chauffeurs, voor de zeelieden, voor de zieken en de stervenden en voor alle vrouwen die op dit ogenblik van een kind bevallen.

13 — Ho, ho, Shi Heina, daar moet ik even over nadenken. Je zegt: „GETROUWDE MENSEN moeten vooral medelijden hebben met elkaar." En ze legt uit. Beiden doen hun best om terwille te zijn en dat lukt toch dikwijls niet, maar ze moeten beiden de pogingen appreciëren.

14 — Een mooi APOKRIEF VERHAAL over Christus: Enige vijanden van hem wilden hem in een val lokken. Eén van hen ging in een doodskist liggen en een groep anderen spoedde zich naar de Meester om te vragen hun vriend ten leven op te wekken. „Hij verdient het, want het was een uitmuntende huisvader en een door iedereen geacht mens."

Christus vroeg: „Is die man werkelijk dood?" Zij antwoordden: „Ja, helemaal, helemaal dood." Waarop Christus weer zei: „Laat hem dan maar precies even dood als hij nu is."

15 — Tot voor enkele tientallen jaren geleden was het GO SOORDEEL nog in zwang. Kon men bij een moord de dader niet aanwijzen, dan moest een verdachte over het lijk springen om te bewijzen dat hij de schuldige niet was. „Ik was vriend van een vermoorde, had niets met het misdrijf te maken en sprong er met gemak overheen."

16 — Op de zuidelijke helling van Noord di Salinja staan door een of andere geologische werking veel gleuven in de rotsbodem getekend. Op een plaats staan er twee loodrecht op elkaar en vormen dus een kruis. De bevolking trekt zich niets van de geologische wetenschap aan en zegt zonder meer, dat GOD HIER EEN KRUIS IN DE ROTSBODEM HEEFT GETEKEND. Van oudsher komt men op deze plaats bidden. Ik heb er indertijd nog een muurtje om laten bouwen, omdat de geiten de geofferde bloemen en takken opvraten.

17 — Dochi staat elke morgen op met het GEBED: „In de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest; God voorop en ik achter hem aan."

18 — In een heel oude vertelling van allegorische aard komen twee mannen voor die een knoek bewerken, een blanke en een zwarte. Dat waren geen gewone arbeiders. De ene was God en de ander de duivel. DE ZWARTE WAS GOD, de blanke de duivel. Een duidelijk restant uit de tijd dat de blanke slavenhouders de slaven mishandelden en dus de slechte mensen waren en de zwarten de goeden.

19 — Veelvuldig is de ewoonte verspreid van RONDREIZENDE HEILIGEN-BEELDEN. Een groep van tien tot twintig mensen mogen op de beurt een beeld in een glazen kastje een dag lang in huis houden om er voor te bidden en lichtjes te ontsteken.

20 — Shon Ka is twee keer achtereen wel naar de kerk geweest, maar ZONDER TE COMMUNIE TE GAAN. „De kwestie is, ik heb ruzie met mijn buurvrouw. Maar dat blijft niet; het trekt alweer bij, we groeten elkaar al een beetje. Nog één of twee weken en dan kan ik weer met een gerust hart te communie gaan." Shon Ka, jij bent een christen uit het goede hout gesneden.

21 — De ene bakker bakt beter dan de andere. Het brood dat God bakt moet wel iets heel goeds zijn. Vandaar dat men iemand, die bijzonder correct leeft: BROOD VAN GOD noemt.

PAUL BRENNEKER

Voorkeurskeuze voor armen is bijbels

Vaticaan is tegen Marxistische analyse in Bevrijdingstheologie

ROME — De voorkeurskeuze voor de armen, zoals die blijkt uit de Bevrijdingstheologie, heeft zijn wortels in het Evangelie. Het is ook een goede zaak dat deze op de voorgrond wordt geplaatst. Maar bepaalde interpretaties ervan hebben verwarring gesticht. Zo moet het gebruik van de Marxistische analyse wordt afgewezen. Zo stelt de Vaticaanse congregatie voor de geloofsleer vast in een onlangs uitgegeven document, dat veel stof deed opwaaien omdat sommigen er een totale afwijzing van de Bevrijdingstheologie in zagen en anderen juist vonden dat de congregatie de zaak genuanceerd had aangepakt.

De Vaticaanse verklaring begint met een beschrijving aan de hand van de Heilige Schrift van wat bevrijding als typisch christelijk thema inhoudt. Van daaruit is er, aldus het document, ook plaats voor een theologie van de bevrijding, maar dan binnen het perspectief van het heilswerk dat God aan de wereld verricht. De verwarring begint waar wetenschappelijke analyse van de oorzaken van de armoede wordt geïdentificeerd met de Marxistische analyse zonder deze eerst kritisch te bekijken. Men is er zich te weinig van bewust dat deze analyse wezenlijk bepaald wordt door de ideologische vooronderstellingen, die zich niet met het christelijk geloof laten verzoenen. Kardinaal Ratzinger, de opsteller van het document, noemt enkele van deze vooronderstellingen: het idee dat er geen waarheid bestaat, tenzij in en door de praktijk van de revolutie. Vervolgens: het voorstellen van de klassenstrijd als een fundamentele grondwet van de geschiedenis. «De kerk van de armen» of «de volkskerk» krijgt zo de betekenis van de «kerk van een maatschappelijke klasse». Op deze manier wordt ontkend dat de kerk haar eenheid ontleent aan de genade van Christus.

De invloed van de Marxistische manier van denken komt nog op andere manieren in de theologie tot uiting. Zo de stelling dat de orthodoxie wordt gelijk gesteld met inzet voor de bevrijding van de armen in Marxistische zin. Ook de uitleg van de Heilige Schrift, het beoefenen van de theologie en de sacramentele vieringen ondervinden de weerslag van deze aanpak. De sacramenten worden tot symbolen van de strijdende zelfwerkzaamheid van het volk. En de eenheid van het christen-volk is niet meer de vrucht van Christus verzoenend offer, maar het resultaat van de klassen-strijd die het volk te voeren heeft.

Kardinaal Ratzinger veroordeelt in de Bevrijdings-theologie ook de «toevlucht tot blind geweld» en «de verheerlijking van de politiek». De bron van alle onrecht is in het menselijk hart gelegen, stelt hij. Volgens het document zouden «miljoenen mensen graag de fundamentele vrijheden herkrijgen, die hun ontnomen zijn door totalitaire en atheïstische regiems, die — in naam van de bevrijding van het volk — op revolutionaire en gewelddadige manier aan de macht zijn gekomen. Men kan deze schande van onze tijd niet vergeten, dat gehele naties, die zeggen de vrijheid hoog te houden, de mensen in onwaardige situaties onderwerpen». Degenen die, misschien onbewust, medeplichtigen worden van dergelijke slavernijen, zijn verraders van de armen, die zij zeggen te dienen, aldus het Vaticaanse document waarvoor kardinaal Ratzinger tekende, die niet bekend staat als progressief.

Tegen het einde waarschuwt het stuk dat het signaleren van afwijkingen «door bepaalde bevrijdings-ideologieën» niet mag worden opgevat als een soort instemming, zelfs niet onrechtstreeks, met degenen die de armen in hun ellende houden, die profiteren van de armoede van anderen, die de ellende wel zien maar niets doen om die te overwinnen, of die in deze onverschillig blijven».

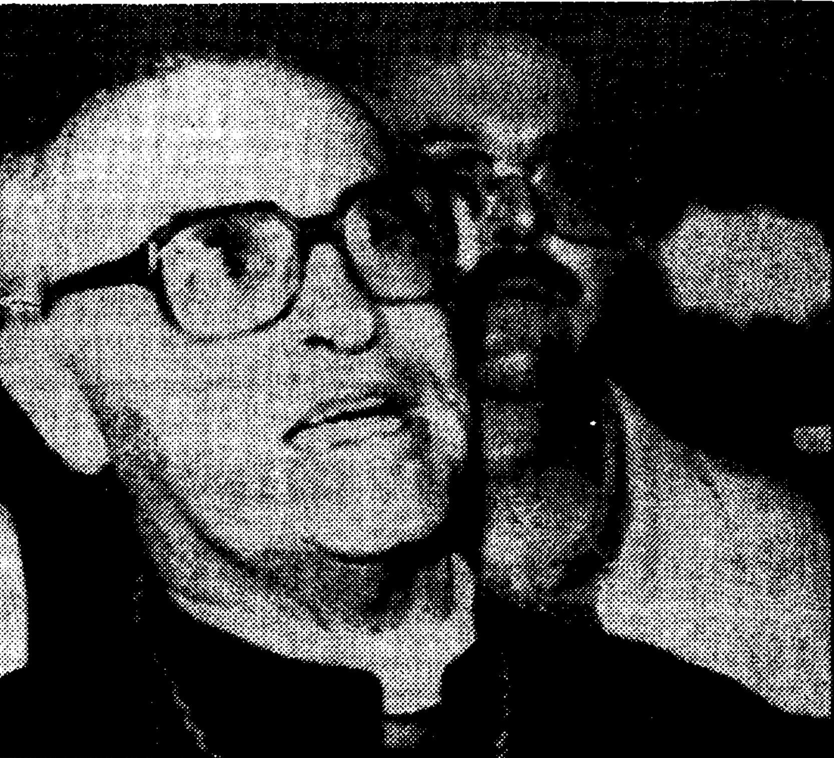
De instructie roept alle gelovigen op met groeiend inzicht en durf, met inzicht en zelfopoffering te werken aan het overwinnen van de armoede. Priesters, religieuzen en overige gelovigen worden aangespoord om te reageren op de bijbelse en kerkelijke oproep tot gerechtigheid. «In het licht van de evangelische zaligsprekingen wil de kerk, de kerk van alle armen ter wereld zijn», aldus de instructie.

Tenslotte citeert het document uit de geloofs-belijdenis van paus Paulus VI in 1969 geformuleerd. Daarin wordt het christelijk geloof beleden als samen-brenging van tijdelijke en eeuwige perspectieven, van wereldlijke en boven-wereldlijke waarden. Die zullen juist samen het eeuwige rijk van God uitmaken.



...werken aan alternatief voor communisme en kapitalisme...

Kard. Arns: paus wil Boff ontmoeten



KARDINAAL ARNS
...geen steun voor klassenstrijd...

BONN — Volgens een mededeling van kardinaal Paolo Evaristo Arns, die leermeester is geweest van de omstreden theoloog Leonardo Boff uit Brazilië, heeft paus Johannes Paulus II de wens te kennen gegeven Boff te ontmoeten. Naar kard. Arns in Bonn journalisten vertelde, kent de paus de familiegeschiedenis van Boff en heeft hij spontaan gezegd: „Dat is een vrome man, die wil ik ontmoeten."

Kardinaal Arns is van mening dat de Bevrijdings-theologie „een rivier is die niet meer kan worden ingedamd". Hij is het totaal niet eens met het verwijt als zou de Braziliaanse kerk de klassen-strijd steunen. Hij vond het veel belangrijker mee te werken aan totstandkoming van een maatschappij „die noch communistisch noch kapitalistisch is". Naar kard. Arns denkt zal gestaag moeten worden gearbeid aan de vormgeving van een alternatief, „dat zich langzaam zal ontwikkelen".

Naar de kardinaal onthulde hebben de bisschoppen concrete voorstellen gedaan over land-hervormingen en de functie van vakbonden, maar zij zijn ook van mening dat het niet een taak van de kerk kan zijn een nieuw samenlevings-model te ontwikkelen. Christenen dienen zijns inziens in partijen en vakbonden vanuit hun geloof te werken en de christelijke waarden daarin tot uiting brengen.

Vaticaans document "gemakkelijk te verteren"

Braziliaans episcopaat blij dat Vaticaan Boff niet veroordeelt

SAO PAULO — De Braziliaanse bisschoppen haalden weer opgelucht adem na informatie te hebben ontvangen, dat hun belangrijke adviseur, de Bevrijdings-theoloog Leonardo Boff (voorlopig) niet door het Vaticaan zal worden veroordeeld. Voorts zijn zij tot de conclusie gekomen dat het Vaticaanse document tegen enkele aspecten van de Bevrijdings-theologie gemakkelijk te verteren zal zijn.

Nadrukkelijk veroordeelt het document het gebruik door theologen van de Marxistische theorie om de bestaande realiteit te analyseren. Dit document van dertig pagina's is officieel aan alle Latijnsamerikaanse bisschoppen toegestuurd in drie talen en is ondertekend door de leider van de Congregatie voor de Geloofsleer, kardinaal Joseph Ratzinger. Volgens de Braziliaanse bisschoppen heeft dit document veel minder gezag dan een pauselijke encycliek. Toch zeiden zij te vrezen, dat de conservatiefste sectoren in Latijns-Amerika het als munitie zullen gebruiken tegen „de verlinksing van het woord van God".

Dat in het document het gebruik van de Marxistische analyse alsmede pastoraal werk dat leidt tot klassen-strijd worden veroordeeld, verontrust de Braziliaanse kardinaal Aloisio Lorscheider geenszins. Volgens hem gaat het de meeste bevrijdings-theologen daarom helemaal niet.

De kardinaal verzekerde voorts dat er geen sprake zal zijn van een veroordeling van boven door het Vaticaan. „Het gaat om een dialoog over het boek „Kerk, charisme en macht", dat enkele twijfels kan oproepen omdat het een verzameling is van losse artikelen waarin enkele punten niet voldoende zijn uitgediept", zei hij.

Kardinaal Lorscheider wees erop dat in de encycliek „Humanis generis" paus Pius XII in 1950 een aantal theologische ideeën veroordeelde die daarna volledig werden geabsolveerd door het tweede Vaticaanse concilie.

In het overwegend vooruitstrevende Braziliaanse episcopaat is men het met het document-Ratzinger eens, waar wordt gezegd „dat de optie voor de armen" niet tot gevolg mag hebben het bestrijden van de rijken. Het gaat er volgens het document om dat alle klassen tegelijk kiezen voor de armen, als een christelijk bewijs van werkelijke broederschap. De Braziliaanse geestelijken leggen doorgaans wat duidelijker het accent op de noodzaak van een voorkeurs-optie voor de armen.

De Braziliaanse bisschoppen lieten doorschemeren dat zij zich niet gegriefd voelen door het document, omdat de kritische noten daarin de hoofdlijnen van de Bevrijdings-theologie niet treffen. Kool en geit worden gespaard en de meeste Braziliaanse bisschoppen vinden het belangrijk dat het document de strijd voor de armen verdedigt. Kardinaal Arns heeft dan ook al in een rondschrijven laten weten het voor het pastorale werk belangrijk te achten dat het Vaticaanse document „een oproep is tot het voortzetten van een effectieve strijd voor rechtvaardigheid voor en bevrijding van de armen".

De Braziliaanse theologen zijn evenwel veel kritischer en hun verwachting is dat nu een langdurig debat op gang gaat komen tussen de Vaticaanse theologen en de ongeveer honderd Latijnsamerikaanse bevrijdings-theologen.

De Braziliaanse theologen zien evenwel ook een aantal positieve punten in het Vaticaanse document. Volgens theoloog Bezozzo zijn er in het document zes onderdelen die een duidelijke uitnodiging zijn aan de kerk zich te verdiepen, te zuiveren en het kerkelijk engagement met de armen, hun strijd en hun wens tot bevrijding uit te breiden. Ook Frei Betto zei dat kard. Ratzinger „een programma heeft opgesteld voor de strijd van de armen en voor een kerk die in de armen de aanwezigheid van Christus herkent en zich dus inlaat met de zaak van de bevrijding".

Kerk en wereld

IN DEZE aflevering van Kerk en Wereld veel aandacht voor theologie. Daar is het eigenlijke eerste deel van Theologie van de straat van pater Paul Brenneker. Er spreekt een wijsheid uit waaraan men zich alleen aan kan warmen. Verder de nodige aandacht aan de Bevrijdings-theologie en de kwestie-Boff. In beide gevallen gaat het om een theologie van en voor mensen die aan de arme basis van de gemeenschap leven.

Braziliaanse theologen kritisch

SAO PAULO — De Braziliaanse bevrijdings-theologen hebben na een gezamenlijke bijeenkomst felle kritiek geuit op het Vaticaanse document „Instructies over enkele aspecten van de Bevrijdings-theologie". Net als kardinaal Paolo Evaristo Arns en andere Braziliaanse bisschoppen beschouwen zij het positief dat het document de noodzaak van bevrijding erkent en tevens de nadruk legt op de voorkeurs-optie voor de armen. Zij verwijten evenwel de samenstellers, curie-kardinaal Joseph Ratzinger en de Vaticaanse Congregatie voor de Geloofsleer, dat zij de realiteit van Latijns-Amerika niet hebben begrepen.

„Als het mogelijk zou zijn de samenstellers vanuit Rome hier naar toe te halen om stage te lopen in de kerkelijke basis-gemeenschappen, zouden ongetwijfeld veel van hun vooroordelen omver worden gegooid. In plaats van dat zij Leonardo Boff naar het Vaticaan laten komen om tekst en uitleg te geven van zijn werk, zouden zij beter hier kunnen komen om de realiteit te leren kennen waarin hij leeft", aldus de bevrijdings-theoloog Frei Betto na afloop van een bijeenkomst in Sao Paulo met Leonardo Boff en vijf andere leidende Braziliaanse theologen.

Kerkelijke huiver voor LA-theologie

DE BEVRIJDINGS-theologie ontstond omstreeks 1968 in Latijns-Amerika in een poging de armoede en de uitbuiting in dit continent met behulp van de theologie te bestrijden. Uitgaande van de situatie van de armen en onderdrukten tracht zij de rooms-katholieke theologie te verbinden met een Marxistische maatschappij-analyse.

Met haar keuze voor de armen vraagt de Bevrijdings-theologie ingrijpende politieke en sociale hervormingen alsmede toepassing van de mensen-rechten. Op grond daarvan hebben sommige priesters gekozen voor deelname aan linkse guerrilla-activiteiten. Anderen hebben politieke functies aanvaard, zoals de vier priesters in de Sandinistische regering van Nicaragua. Het Vaticaan heeft hun echter bevolen op korte termijn uit de regering te stappen. Weigering komt hun op het verlies van het priesterschap te staan.

De Bevrijdings-theologie heeft vooral geleid tot de oprichting van tienduizenden basis-gemeenschappen in geheel Midden- en Zuid-Amerika. Paus Johannes Paulus II heeft twee jaar geleden deze „volkskerk" krachtig veroordeeld als een gevaar voor tweespalt in de rooms-katholieke kerk.

De Latijnsamerikaanse bisschoppen-conferentie (Celam), die in 1969 te Medellín de Bevrijdings-theologie aanvaardde, heeft zich er vanaf 1972 steeds meer tegen verzet. In dat jaar werd de conservatieve mgr. Lopez Trujillo tot secretaris-generaal van de Celam gekozen. In februari 1984 wordt hij tot kardinaal benoemd. De paus noemde in dat verband Trujillo's „bijdrage tot de studie en de verheldering van de zogenaamde Bevrijdings-theologie een uitstekende dienst aan de kerk". Anderzijds hebben landelijke bisschoppen-conferenties vooraanstaande Bevrijdings-theologen (Leonardo Boff in Brazilië, Gustavo Gutierrez in Peru) zo goed en zo kwaad als dat ging in bescherming genomen.

De voltallige redactie van het internationale tijdschrift Concilium, waaraan bijna alle vooraanstaande progressieve R.K. theologen zijn verbonden, protesteerde in juni krachtig tegen „de verdachtmakingen en ongerechtvaardigde kritiek op de Bevrijdings-theologie". Verwijzend naar uitspraken van kardinaal Ratzinger wordt interventie van kerkelijke gezagsdragers een bedreiging voor nieuwe wegen in de kerk genoemd. De verklaring was onder meer ondertekend door Yves Congar, Hans Kung, Jurgen Moltmann en Edward Schillebeeckx.

De Amerikaanse economie:

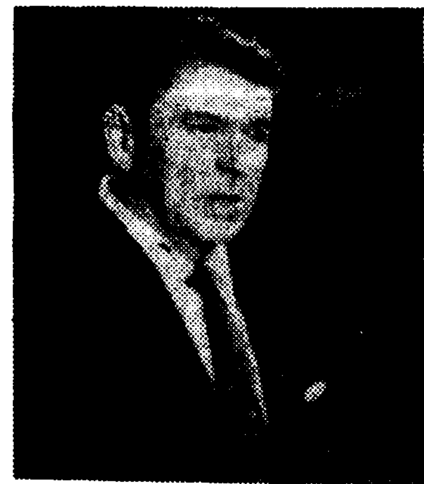
Sterke locomotief op wankele rails

'Wie dan ook in november tot president zal worden gekozen, hij zal iets aan het begrotingstekort moeten doen en de belastingen moeten verhogen. Het verschil tussen Reagan en mij is dat Reagan het niet zal zeggen, en ik zeg het nu'. Dit waren de woorden van Mondale nadat hij de Democratische nominatie voor het presidentschap op zak had. De Conventie applaudisseerde, maar of het van harte ging is de vraag.

Zo begint Rene van Zanten een beschouwing in de Haagsche Courant. Belastingverhoging is doorgaans geen geliefd onderwerp tijdens verkiezingscampagnes voor het presidentschap. De kiezers lopen maar zelden warm voor dit vooruitzicht in de Verenigde Staten, waar belastingverhoging maar wat graag wordt geïdentificeerd met verregaande bemoeienis van de regering, geldt het onderwerp als uiterst precair. De 'polls' geven nog altijd een forse achterstand aan van Mondale op de zittende president en het leek erop als Mondale opnieuw een soort wanhoopspoging ondernam waarvan niemand precies kon voorspellen wat het effect zou zijn. Maar, moeten de Democraten hebben gedacht, 'baat het niet, echt schaden zal het ook niet'. Een nieuwe wanhoopspoging, want zelfs bij de Democraten is er van begin af aan al niet geheimzinnig over gedaan dat de verkiezing van Geraldine Ferraro tot 'running mate' vooral moet worden gezien als stunt. Niet omdat er geen capabele vrouwen in de VS rondlopen, maar omdat het feit dat Ferraro werd gekozen juist omdat het een vrouw is er iets te dik bovenop lag.

VAL

Mondale bleek echter met zijn gedurfde uitspraken over belastingverhoging de roos te hebben getroffen. Reagan liet weten niet



RONALD REAGAN ...in val gelopen...

van plan te zijn de belastingen te verhogen. 'Er kunnen zich omstandigheden voordoen dat het moet', zei zijn vice-president George Bush twee uur later. Vreugde bij de Democraten, boze gezichten bij de Republikeinen, die met open ogen in de val waren gelopen. Mondale liet er geen gras over groeien en liet de Amerikaanse volk tot in details weten op welke manier hij het begrotingstekort zou terugdringen. Als dit plan wordt uitgevoerd, aldus Mondale, brengen we het overheidstekort terug van ruim 280 miljard dollars (cijfer over 1983) naar 90 miljard dollars. Dit is mijn plan, liet hij weten, Reagan moet dan maar uitleggen hoe hij het gat denkt te dichten.

RIJKEREN

Het plan van Mondale komt er in het kort op neer dat vooral bij de 'rijkeren' in Amerika meer belasting zullen gaan betalen. Voorts wil hij bezuinigen op defensie, milieu, onderwijs, gezondheidszorg en landbouw en de overheidsrente verlagen. Volgens de Democraat zullen de rentelasten teruglopen door het terugdringen van het tekort, zal de handelspositie van de VS verbeteren en zullen door een gestage groei banen ontstaan. Mondale zal het niet makkelijk krijgen met zijn plan. Er is in Amerika onmisbaar sprake van economisch herstel. De basis waarop dat herstel is gefundeerd, is omstreden, maar het is de vraag of de Amerikaanse kiezer dat wel wil horen. Bedrijven maken weer winst, de werkloosheid loopt terug, de inflatie is beteugeld en van Republikeinse kant wordt niet nagelaten te benadrukken dat de voorstellen van Mondale 'een nieuwe recessie zullen uitlokken'.

TIJDBOM

Dat het ontzagwekkende tekort van de Amerikaanse overheid echter als de spreekwoordelijk tijdbom onder de zich herstellende Amerikaanse economie ligt te tikken, is onmiskenbaar. Omwille van dit tekort moet Washington enorme bedragen lenen en de daarmee gepaard gaande hoge rentestand drukt als een loden last op de wereldeconomie. Voor bij voorbeeld Europa is het een factor die sterk vertragend werkt bij de pogingen de economie weer in de rails te krijgen. Investeerders worden door de hoge rentetarieven aangelokt hun geld in de VS te beleggen, wat de prijs van de dollar opdrijft. De hoge waarde van die dollar leidt er weer toe dat Amerikaanse produkten duur worden voor het buitenland, en buitenlandse produkten goedkoop voor de Amerikanen. Een enorm handelstekort in de VS is het gevolg, wat de regering — om de circel rond te maken — weer noopt tot leningen. Een hoge rentestand is, dat laat zich raden, rampzalig voor landen met een grote schuldenlast bij Amerikaanse banken. Zoals bekend zijn vooral Zuidamerikaanse landen de wanhoop nabij. De gesprekken gaan al lang niet meer over het afbetalen van de leningen, maar over de mogelijkheden een oplossing te vinden voor het feit dat deze landen hun rente niet meer kunnen betalen.

SPROOKJES

Ook Reagan ziet in dat het overheidstekort moet worden teruggedrongen. De voorstellen van Mondale echter wees hij als 'sprookjes' van de hand. Sprookjes die het economisch herstel in een klap weer teniet zullen doen, aldus de president. 'Voor het eerst in jaren', aldus Reagan, 'is onze economie weer op het juiste spoor, opstomend als een grote, sterke locomotief'. Concrete maatregelen om iets te doen aan dat overheidstekort heeft Reagan nooit aangekondigd. Dat zal ook niet gebeuren, liet de woordvoerder van het Witte Huis, Larry Speakes weten. Reagan zoekt het, aldus Speakes, in 'een aantal wegen, waaronder het tegengaan van verspilling bij de uitgaven en vermeerdering van inkomsten door een aantrekkende economie'.

GEHEIM PLAN

Dat klinkt niet erg doortastend en de Democraten zijn er dan ook van overtuigd dat Reagan en de zijnen een 'geheim plan' hebben. Dat geheime plan zou een gecamoufleerde manier van belastingverhoging zijn, te weten het introduceren van een nieuwe vorm van belasting. Het is voor Mondale uit electoraal oogpunt van de grootste belang dat 'geheime plan' in een direct debat met zijn opponent op tafel te krijgen. Reagan wilde het aantal debatten, heeft hij al laten weten, liever beperkt zien tot twee. 'Daar vervelen we de televisiekijker maar mee', zei hij — waarschijnlijk tegen beter weten in. Het is bij de Republikeinen geen geliefd onderwerp. De locomotief rijdt, maar de toestand van de rails is zorglijk. Tot zover Rene van Zanten in de Haagsche Courant.



WALTER MONDALE ...niet gemakkelijk...

Na vijftigduizend doden

Irak snakt naar einde oorlog

„De oorlog komt ons tot hier, maar we hebben geen keus". Praktisch unaniem zijn de Irakezen in dat oordeel. Vijftigduizend doden heeft de oorlog hen tot nu toe gekost. En de economie draait op leningen van Koeweit en Saoedi-Arabië. Aan het front wordt al zes maanden nauwelijks gevochten, maar het einde is nog niet in zicht.

Of er moest een wonder gebeuren: Plotselinge handreiking vanuit Teheran is het enige waarop de Irakezen kunnen hopen. Een oorlog beginnen of zelfs winnen zo stelt Jan Hendrik Bakker vast in de Haagsche Courant, is eenvoudiger dan hem te beëindigen. Dat bewijst deze bloedige burenvete tussen Iran en Irak, die het vijfde jaar is ingegaan. Vier jaar geleden trok Irak op 22 september Perzisch grondgebied binnen. Naar Iraks eigen zeggen werd het daartoe geprovoceerd door de voortdurende Iraanse beschietingen van grensplaatsen als Mandali, in Midden-Irak, maar in werkelijkheid was het Bagdad erom te doen een oude rekening met de sjah uit 1975 te vereffenen: teruggave van de controle over de Sjatt el-Arab en enkele kleine grensgebiedjes, waaronder dat bij Mandali, ter hoogte van het Iraanse Xasr-i-Sjirin. De val van de sjah en de grote revolutionaire verwarring die daarna in Iran heerste leek het aangewezen moment om Iran binnen te trekken. Over de hele linie van het duizend kilometer lange front gleden de Iraakse troepen aanvankelijk als een warm mes door de boter. Xasr-i-Sjirin en Khorramsjar werden met de grond gelijk gemaakt. Maar nadat zij hun doelen hadden bereikt en er uit Bagdad het bevel was gekomen niet naar Teheran op te trekken, groeven de Iraakse troepen zich in om te wachten totdat hun militaire succes bezegeld zou zijn aan de onderhandelingstafel.

WACHTEN

Dat pakte anders uit. Vier jaar later, wachten de Iraakse militairen nog steeds, in de zinderende hitte, starend naar de andere kant van het water of over de mijnenvelden. Daar vandaan moeten de Iraniërs komen: als onderhandelaars of aangolvend in een nieuw offensief. Hun frontlijn is keer op keer teruggeworpen door de Iraanse pasdaran en basdji de gardisten en van het heilig vuur bezeten vrijwilligers. De Iraakse militair successen van de eerste dagen zijn nu vrijwel allemaal teniet gedaan, bijna overal vecht het Iraakse leger weer op eigen bodem. En hoewel de defensielinies die Irak heeft opgeworpen als vrijwel onneembaar gelden voor een landleger als het Iraanse is zonder luchtmacht, is het

Generaal Maher Abdel Rasjid ...hoe lang nog...



verlangen naar beëindiging van de oorlog in Irak overal aanwezig.

ONGEDULD

Binnen de militaire top heerst bovendien ongeduld. „Moeten wij misschien wachten tot het Iraanse leger net zo goed georganiseerd en uitgerust is als het onze?" vroeg de Iraakse generaal Maher Abdel-Rasjid, opperbevelhebber van het derde leger aan zuidelijk front, zich woensdag retorisch af. De Iraakse legerleiding beseft maar al te goed dat er nu onderhandeld dient te worden, nu het moreel van de troepen nog stevig is en Irak internationaal de wind nog mee heeft. Alles hangt af van een ommekeer in Teheran. Als zetje in de rug van het mullah-bewind liet de Iraakse president Saddam Hoessein, ten teken van goede wil en verzoening, een aantal Iraanse krijggevangenen — voornamelijk oude mannen en kind-soldaatjes — vrij. Dat alles ter gelegenheid van de viering van het islamitische feest Id, minder bekend in het Westen, maar even belangrijk als de Ramadan. De boodschap van de zelf nauwelijks goddienstige Hoessein is duidelijk: moeten islamieten nog langer islamieten uitmoorden?

OORLOGSMOE

Even sprekend voor de oorlogsmoeheid van de Irakezen zijn de ogenschijnlijk tegenstrijdige verklaringen die deze week door Iraakse regeringsfunctionarissen werden uitgegeven. Op 4 September was het volgens de Iraakse geschiedschrijving precies vier jaar geleden dat de oorlog begon, dat wil zeggen de Iraanse beschietingen van Mandali. Alle vredesvoorstellen die wij ooit gedaan hebben gelden nog steeds, luidt de ene verklaring. En de andere: als de Iraniërs nog een offensief in petto hebben, laat ze dan gauw komen en we zullen ze verpletteren. Krijgshaftige taal. Maar achter dit Arabisch woordgeweld klinkt de onzekerheid: Hoeveel jaren houden wij het nog vol? Tot zover Jan Hendrik Bakker in de Haagsche Courant.

Het land van te kleine stappen

IN ZUID-AFRIKA zijn in zwarte woonwijken doden en gewonden gevallen, voornamelijk onder jongeren. Wat ditmaal de precieze oorzaak is van de rellen is niet duidelijk, het zou om een combinatie van allerlei factoren gaan. Zo zou er sprake zijn van onvrede over het onderwijssysteem, terwijl het voornemen om de huren in de zwarte woonwijken te verhogen eveneens een rol zou spelen. Mogelijk hebben de onlusten met de nieuwe grondwet te maken: kleurlingen en Indiërs kregen wel politieke medezeggenschap, maar de zwarte meerderheid van het land bleef daarvan uitgesloten. Ten slotte zal er nog wel een crimineel aspect zijn: jongeren schoppen soms rellen uit vandalisme.

Dat laatste is in de hele wereld zo. Zodra moeilijkheden ontstaan die op zichzelf een ideële achtergrond hebben — bij voorbeeld in Nederland het kraken van een pand — is vaak van escalatie sprake doordat andere er zich mee bemoeien. De andere hebben meestal niets te maken met de oorzaak van de ongeregeldheden, maar doen mee omdat ze het een sport vinden om stenen naar de politie te gooien of ruiten van winkels te vernielen. Soms ook is deze escalatie zo hevig dat een probleemverschuiving optreedt: niet de directe aanleiding is meer het belangrijkst, maar alles wat er om heen gebeurt. Amsterdam heeft daarvan menigmaal voorbeelden te zien gegeven. Dergelijke verschuivingen zullen ook wel voorkomen bij onlusten in Sharpeville, Soweto en andere zwarte stadsgebieden in Zuid-Afrika.

Bij de beoordeling van dergelijke rellen in het land zelf — ook dat is een vrij algemeen verschijnsel — bestaat er neiging om vooral op dat criminele aspect de aandacht te vestigen: het gaat om rellenschoppers, die zich niet aan de rechtsregels van het land houden. De accentuering kan er toe leiden dat de aandacht wordt afgeleid van de eigenlijke oorzaak, in dit geval: de apartheid. In Zuid-Afrika blijft dat nochtans de kern van de problematiek en dat weer houdt in dat onlusten zoals nu in Sharpeville, periodiek zullen voorkomen zolang er apartheid bestaat. De laatste jaren wordt echter de wereld vanuit Zuid-Afrika voortdurend voorgehouden dat de scherpste kanten van dit systeem zijn verdwenen en dat vele tekenen op verbetering wijzen. In zekere zin is dat wel zo, maar toch blijkt dat de apartheid zo diep in de blanke samenleving van Zuid-Afrika is geworteld dat principiële veranderingen uitblijven.

De New York Times gebruikte deze week in een hoofdartikel over de recente verkiezingen onder kleurlingen en indiërs een merkwaardig woord om deze situatie aan te geven: 'shamocracy' — schaamtecratie. In Zuid-Afrika is er een regering die weigert de zwarte meerderheid ook maar enige plaats te geven in het nationaal bestuur: zij mogen die rechten slechts uitoefenen in kunstmatig gevormde thuislanden. Er zijn nu weliswaar verkiezingen gehouden voor Indiërs en kleurlingen, maar in beide gevallen bleef daar de meerderheid thuis. Daardoor was 'de luidste stem bij deze verkiezingen die van de zwijgende meerderheid', aldus de New York Times. Men kan zich afvragen of deze zwijgende meerderheid niet ook de angstige meerderheid is.

Wanneer men eindelijk politieke rechten krijgt, zoals de Indiërs, dan wel herkrijgt, zoals de kleurlingen, is er alle reden om massaal naar de stembus te gaan. Dat gebeurde niet. Beide groepen beseffen maar al te goed dat de meerderheid in hun land politiek rechteloos is en dat die situatie niet zo kan blijven. Er is van een onbewuste angst sprake voor wat er mogelijk zal gebeuren indien de zwarte meerderheid zich als een onweerstaanbare machtsfactor machtsfactor gaat manifesteren. In andere delen van Afrika zijn destijds Aziatische groepen eenvoudig het land uitgezet, terwijl zij er toch al generaties woonden. De meerderheid bij deze verkiezingen is inderdaad welsprekend: zij wil zich kennelijk niet compromitteren met een systeem dat de meerderheid van de bevolking beleidsverantwoordelijkheid op nationaal niveau ontzegt.

De onlusten deze keer in Johannesburg onderstrepen dat — ook al moge er van incidentele vooruitgang sprake zijn — de apartheid niet is afgezworen. Zij is niet alleen deel van het wettelijk systeem: het hele leefklimaat in het land is er van doortrokken. Dat betekent dat de blanken de afbraak slechts stapje voor stapje kunnen prijsgeven, als dat al gebeurt. De uitslag van de recente verkiezingen voor kleurlingen en Aziaten en de onlusten in de zwarte wijken tonen scherp aan dat Zuid-Afrika het land is van de te kleine stappen. Hoeveel tijd zal het nog gelaten zijn?

Dit commentaar van hoofdredacteur De Kok verscheen in de Haagsche Courant.

Na uitverkoop aan Likud-blok

Arbeiderspartij gaat beschadigd coalitie in

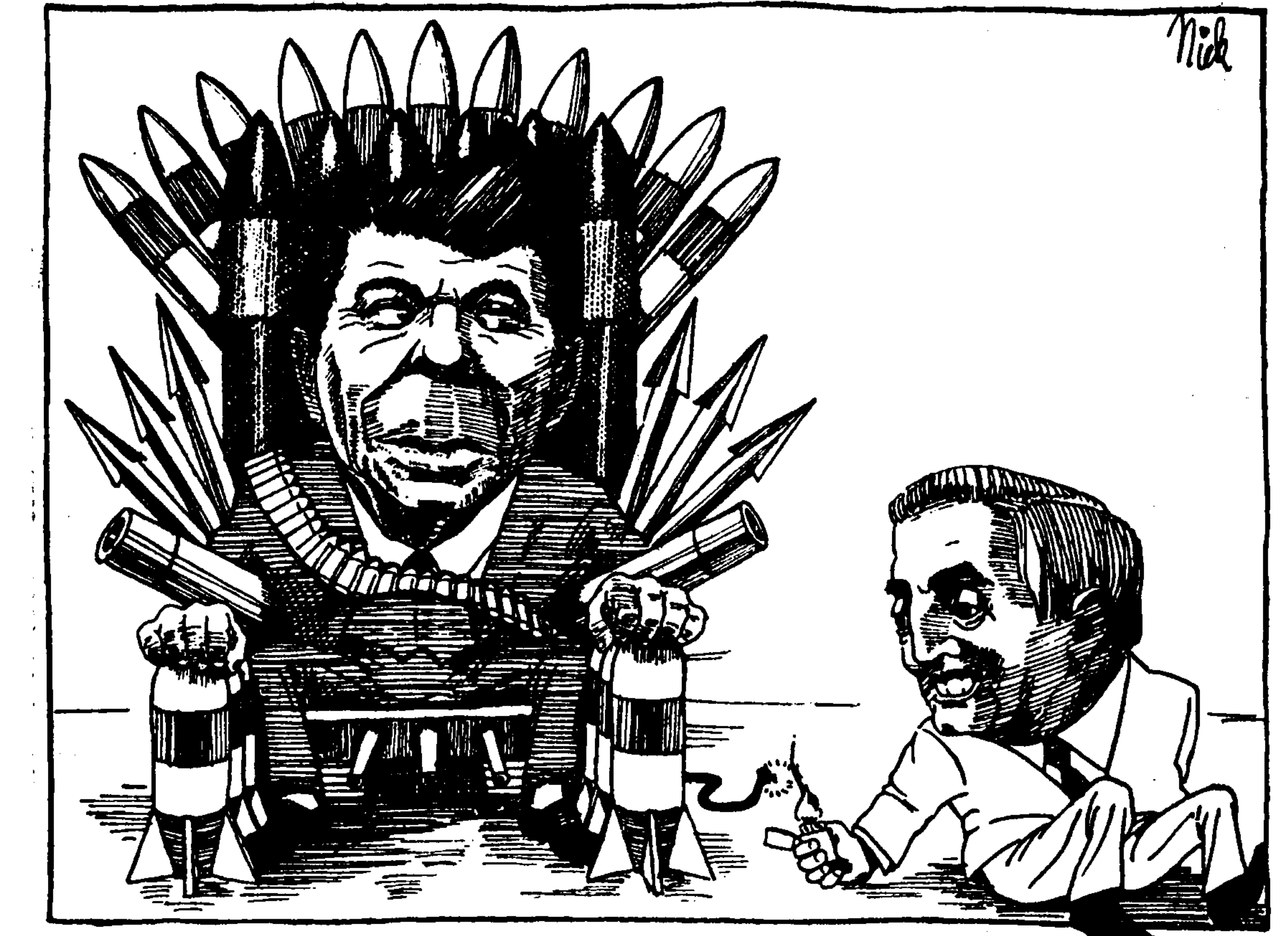
De grote coalitie die Peres en Sjamir met veel moeite in elkaar hebben getimmerd zal op de steun van acht van de veertien Knesset-fracties of 98 van de 120 Knesset-leden kunnen rekenen. De socialistische fractie heeft een ander gezicht gekregen nadat de linker Mapam-vleugel met een overweldigende meerderheid van 400 tegen 9 stemmen heeft besloten de parlementaire coalitie met de Arbeiderspartij te verbreken.

Mapam zal samen met 'De beweging voor burgerrechten en vrede' van Sjoelamit Aloni en de uit de Arbeiderspartij getreden socialistische duif Jossi Sarid als parlementair blok een linkszionistische oppositie tegen de regering van nationale eenheid voeren. Zo schrijft Rob Simons in de Haagsche Courant. De oppositie zal verder aan de uiterste linkerzijde door het communistische 'Front voor vrede en gelijkheid' en de Arabisch-joodse 'Progressieve lijst voor vrede' bestaan. Extreem-rechts wordt door de renaissancepartij en rabbijn Kahane vertegenwoordigd. Tijdens de politieke koehandel van de afgelopen weken heeft de Arbeiderspartij het verlies van Mapam ten dele weten te compenseren door de Jachadpartij van de voormalige minister van defensie Weizman en de eenmansfractie van de voormalige minister van financiën Hurwitz in de socialistische gelederen op te nemen. Als beloning zijn Weizman en Hurwitz in het kabinet opgenomen maar zij zullen geen portefeuille beheren. Door deze politieke kunstgrepen is het socialistische gezicht van de Arbeiderspartij weliswaar verder verbleekt, maar de Knessetfracties van de Arbeiderspartij en de Likoed-coalitie zijn nu met ieder 41 parlementsleden helemaal tegen elkaar opgewassen. Peres heeft in zijn eigen Arbeiderspartij veel weerstand moeten overwinnen tegen de totale politieke uitverkoop waaraan de socialistische Leider zich in de coalitieonderhandelingen met de demissionaire Likoedpremier Sjamir zou hebben bezondigd. Vooral de roulering van het premierschap, de terugkeer van Sjaron in de boezem overwicht van de Likoed in de social-economische driehoek stuit de socialisten tegen de borst. Volgens Peres zijn nieuwe verkiezingen het enige alternatief voor een regering van nationale eenheid. Nieuwe verkiezingen zouden funest zijn voor de economische crisis die Israël momenteel doormaakt en bovendien geen verandering van de politieke kaart opleveren. Het coalitie-akkoord tussen de Arbeiderspartij en de Likoed-coalitie staat bol van de vage formuleringen zodat de politieke strijd op de kabinetszittingen zal moeten worden uitgevochten. De hoogste prioriteit zal aan een economisch herstelprogramma worden gegeven waarmee de galopperende inflatie van meer dan vierhonderd procent per jaar zal moeten worden beteugeld. Peres heeft het centrale comité van zijn partij weliswaar beloofd dat minister van defensie Rabin het Israëlische leger uit Libanon zal terughalen, maar in het coalitie-akkoord wordt aan die 'terugtrekking op korte termijn' geen tijdslimiet verbonden. Van de door de Arbeiderspartij aanvankelijk geëiste bevriezing van de bouw van joodse nederzettingen in de bezetten gebieden is geen sprake meer. Het kolonisatiebeleid van de regering-Sjamir zal worden uitgevoerd. Door de financiële nood zal slechts het bouwtempo alleen wat worden vertraagd. Over de oprichting van nieuwe nederzettingen zal door het kabinet met een absolute meerderheid van stemmen worden besloten zodat de Arbeiderspartij in feite een veto-recht heeft bedongen. Van- uit de oppositie binnen de Arbeiderspartij wordt al smalend opgemerkt dat het regeringsprogramma van Peres en Sjamir niets anders is dan een nationaal-liberale Likoed-beleid van de afgelopen zeven jaar. De ingebouwde ideologische tegenstelling maken dat geen aktief vredesbeleid kan worden gevoerd. Als koning Hoessein van Jordanië zich bereid toont over de toekomst van de bezette gebieden te onderhandelen zullen nieuwe Knessetverkiezingen worden gehouden. Door het akkoord over de roulering van het premierschap wordt de parlementaire democratie in Israël gekortwiekt. De woorden van Israëls nieuwe premier Sjimon Peres, die een regering van nationale eenheid nog maar maanden geleden tijdens zijn verkiezingscampagne een regering van nationale verlamming noemde, worden door de oppositie tegen de grote coalitie volmondig beaamd.

Tot zover Rob Simons in de Haagsche Courant.

PERES ...niets anders dan Likud-programma...





GOLFOORLOG ...anders uitgepakt...



ALMIRANTE LUIS BRION
6-7-1782 — 27-12-1821

AL GRAN ALMIRANTE LUIS BRION
con motivo de la exhumación de sus restos en Setiembre de 1881, para trasladarlos al Panteón de Caracas.

Curazao, Setiembre de 1881.
ADOLFO A. WOLFSCHOON
(12-3-1863 — 12-6-1889)

I

Deja hoy tu lecho umbrío,
Guerrero denodado,
Intrépido soldado
De Venezuela ayer,
Que á libertarla ansioso
Del despotismo ibero,
Blandiste el duro acero
Mil veces con placer!

II

Levántate hoy y mira
La tierra que, ultrajada,
Vengó tu noble espada,
De la trompeta al són,
Ufana, agradecida,
Ceñir tu digna frente
De un lauro floreciente,
Premio á tu heróica acción.

III

Levñtate ya escucha
La Voz entusiasmada
Con que esa tierra amada
Te aclama hoy, gran Brión.
Y mírala gozosa
Llevar tu resto frío
Desde un rincón sombrío,
Indigno, á su Panteón.

IV

¿Qué corazón humano
De horror no palpitara,
Tu nombre no alabara,
Ilustre lidiador,
Al oír la de esos tiempos
Insana tiranía?
Oh! ¿quién no ensalzaría
Tu singular valor?...

V

¿Quién al oír los crímenes
De aquel cruel tirano,
Que rígido, inhumano,
Sediento de poder,
Ay Dios! avasallaba
Aquella tierra hermosa
Bajo cadena odiosa,
Teñida en sangre, ayer?...

VI

No temas, nó, tu nombre,
Lleno de honor y gloria,
Lo ensalzará la historia,
Junto al de aquel león,
De aquel ángel que al suelo
Mandó Dios de su coro,
Para calmar el lloro
De esa infeliz nación.

ALMIRANTE LUIS BRION, admirante di Venezuela i e antiguo republika di Colombia, a nase na Korsou dia 6 di yüli 1782 i el a muri na su isla natal dia 27 di september 1821.

Sin ningun duda su kontribushon pa logra independensia di Venezuela i Gran Colombia tabata masha desisivo i di gran balor. Bolivar no por a presendi di su servisionan i prueba di esaki ta, loke Bolivar a proklamá ora el a tende di su morto. El a bisa: "Mi miho pa efektua e intento generoso di liberá Gran Colombia, no t'ey mas pero Colombia débe na dje mitar di su felisidat". Den kontekstu di su ideología revolushonario i di liberashon, Bolivar tabata menshoná Brion komo un kompañero den lucha pa revolushon politiko.

Es desir e lucha pa independensia, pa demokrasia, pa libertatnan publiko i pa un estado di derecho. Su mihó kompañero den lucha pa revolushon sosial, ke men pa alkansa igualdat sosial i rasial i pa liberá katibunan.

Ku Colombia debe na Luis Brion mitar di su felisidat ta nifika ku Colombia debe na dje parti di su independensia. Pasobra Brion tabata promé kompañero di Bolivar den su lucha pa dominio riba laman loke tabata kondishon absoluto pa komplementá lucha di ehérsito riba tera. Durante e temporada mas krítiko, Luis Brion tabata e mihó kompañero di Bolivar den atministrashon i finansiamentu di guera.

Luis Brion tabata e di sinku, di e shete yunan di un doño di barku i komersiante riba yamá Pierre Louis Brion i su kasá Marie De Trox, katólikonan nasí na Belgica i biba na Korsou for di aña 1777.

Shon Pierre, a pesar di su prosperidat, no tabata pertenesé na e klase "high" i dominante di Korsou promé ku revolushon fransés. Komo katóliko di klase medio i ulandes di sur di Ulanda, e tabata sufri tur diskriminashon rasial di su époka.

P'esey e tabata un hòmber, ku por a komprendé filosofía di revolushon fransés i e tabata kere den desaroyo kompleto di talento den igualdat i den libertat.

Pierre Louis Brion, huntu ku su atministrado di negoshi i hòmber di konfiansa, Jean Baptiste Tierce, a hunga un papel importante den demokratisashon i lucha pa igualdat na Korsou.

Despues di morto di Shon Pierre nan a saka Toerce Cadet for di Korsou pa motibu di e papel ku el a desempeñá den un kòmplòt pa tumba gobiernu i pa establesé igualdat absoluto i libertat di presunan.

Luis Brion a lanta mucha na Korsou, kaminda for di aña 1790 ideanan di revolushon fransés di: igualdat, libertat i fraternidat, tabatin mashá impakto riba su personalidat. Su mama a muri tempu ku e tabatin apenas 11 aña i su kuido a keda den man di un muhé neger, Lisette, ku e tabata yama kariñosamente „Chèchè". Na final di añanan nobenta, el a bai Ulanda pa hasi un rekorido komersial den negoshinan di e socios di su tata na Amsterdam.

Ayanan tempu di "Bataafse Republiek", pa motibu di su prinsipionan di revolushon fransés pa: igualdat, libertat i faternidat, Luis Brion a drenta ehèrsito voluntario pa bringa kontra trupanan inglés i ruso, ku tabata invadí Ulanda pa destruí e repúblika demokrátiko. Inglésnan a koh'é presu i nan a hib'é Inglaterra.

Despues el a bolbe Korsou pa un temporada Kòrtiku na okashon di morto di su tata. Na september di aña 1800 poko promé ku okupashon inglés el a tuma parti huntu ku su ruman Theodore na un movementu di orientashon revolushonario pa haña igualdat i libertat. Despues di esey el a bai biba Merka, kaminda el a studia nabegashon i komersio marítimo. Na aña 1803 tempu ku Korsou tabata bou di soberanía ulandés atrobe, Brion a bolbe pa kuminsa su aktividatnan komersial.

No obstante esaki, e no a bandoná su vokashon militar, i den grado di teniente i despues komo kapitán, el a bai forma parti di Guardia Nashonal di Korsou.

Di 1803 pa 1806 el a dirihí diferente akshon kontra Gran Bretania, den intentonan pa rekonkistá Korsou. El a sobresalí pa rekonkistá Korsou. El a sobresalí pa su kondukta heróiko i e forma ku e tabata suministrá Korsou ku alimento pa vía di St. Jorisbaai, di moda ku por a kibra blokeo inglés.

Despues ku na 1807, inglésnan a konkistá Korsou atrobe, Brion a hañ'é obliga di hui bai San Thomás, e tempu ey un isla danés, kaminda el a desempéñá aktividatnan komersial-marítimo hopi intenso ku Caribe i Costa Firme.

FOR DI 1813 el a "uni su mes na e kausa di independensia di Venezuela. Na 1814 el a matrikulá Venezuela i Bolivar a ortorga na dje grado di "Capitán de Fragata. "Meimei di aña 1815 el a risibí na Inglatera e barku DARDO ku 24 kañon, diesdos mil skopèt i otro artíkulo ku kuá el a purba yuda su kompatriotanan na Cartegena. Na Haiti el a reuní ku Bolivar, kende a dun'é promoshon komo "Capitán de Navío". Ku apoyo di presidente Petión el a organisá "Expedición de los Cayos" riba costa firme. Ku e ekspedishon ey, e tabata ke a alkansá no solamente liberashon di Venzuela, sino tambe liberashon di katibunan di Caribe. El a logra su promé viktoria konti a barkunan di guera spañó, durante e kombate naval di "Los Frailes" dia 2 di mei 1816. Riba e mesun fecha Bolivar a nombr'é komo "Almirante de la Repûblica". Dia 14 di yüli 1816 el a bishitá Korsow pa pidi Gouveneur rekonosementu pa bandera di Venezuela. Na Korsow habitantenan di koló a risib'é komo libertador.

Ora isla di Margarita i tambe Barcelona i Cumaná tabata okupá pa patriotanan, Brión a sigui su kampaña pa Guyana i el a establesé na yaniwari di aña 1817, loke nan a yama "Almirantazgo", i "Cuerpo di Infantería di Marina". Dia 3 di ougustus di e mesun aña, despues ku el a penetrá ku su "Escuadra Republicana " den rio Orinoco, el a gana e kombate riba laman i kapturá 14 di e 28 barkunan spanó.

Despues ku el a konkistá Angostura (ciudad Bolivar) Almirante Brión a keda nombrá "Presidente del Consejo del Gobierno". Esaki a sosodé dia 5 di novembe 1817. Na aña 1819 el a bolbe establesé su mes na Margarita ku su "Escuadra" pa organisá un ekspendishon fuerte di 22 barku riba kosta di Nueva Granada bou di mando di General Mariano Montilla. Despues ku el a kapturá tur e hafnan i bokanan di Río Magdalena, e ciudad Baranquilla y Santa Martha, Brión tabatin desakuerdonan frekuente ku Montilla riba asuntu di ken ta dirihí operashonnan i kon ta relashoná komando riba tera ku esun riba laman. Pa e motibu aki na luna di mei 1821 el a alehá su mes for di mando di marina i bai biba na Maracaibo. Ku kebranto di salú fuerte pa motibu di enfermedat ku tabata asot'é, el a regresá Korsow tristu dia 27 di mei 1821 pa bin buska consuelo serka su famianan. Lamentablemente no mas ku un luna despues, dia 27 di september, e héroe mas grandi di kombatenan naval di Venezuela i Colombia ta muri na Korsow lagando atrás tantu pa Korsow komo pa America un gloria ku nunka lo marchitá.

NAN A DERA Pedro Luis Brión na kunuku di famía Rozentak i for di aña 1882 su restunan ta sosegá den "Panteon Nacional de Caracas".

Dia 21 di yaniwari 1984 Fundación "Pedro Luis Brión" a lanta na Korsow pa venerá memoria di Pedro Luis Brión i duna mas i mihó rekonosementu na su idealnan i su obranan.

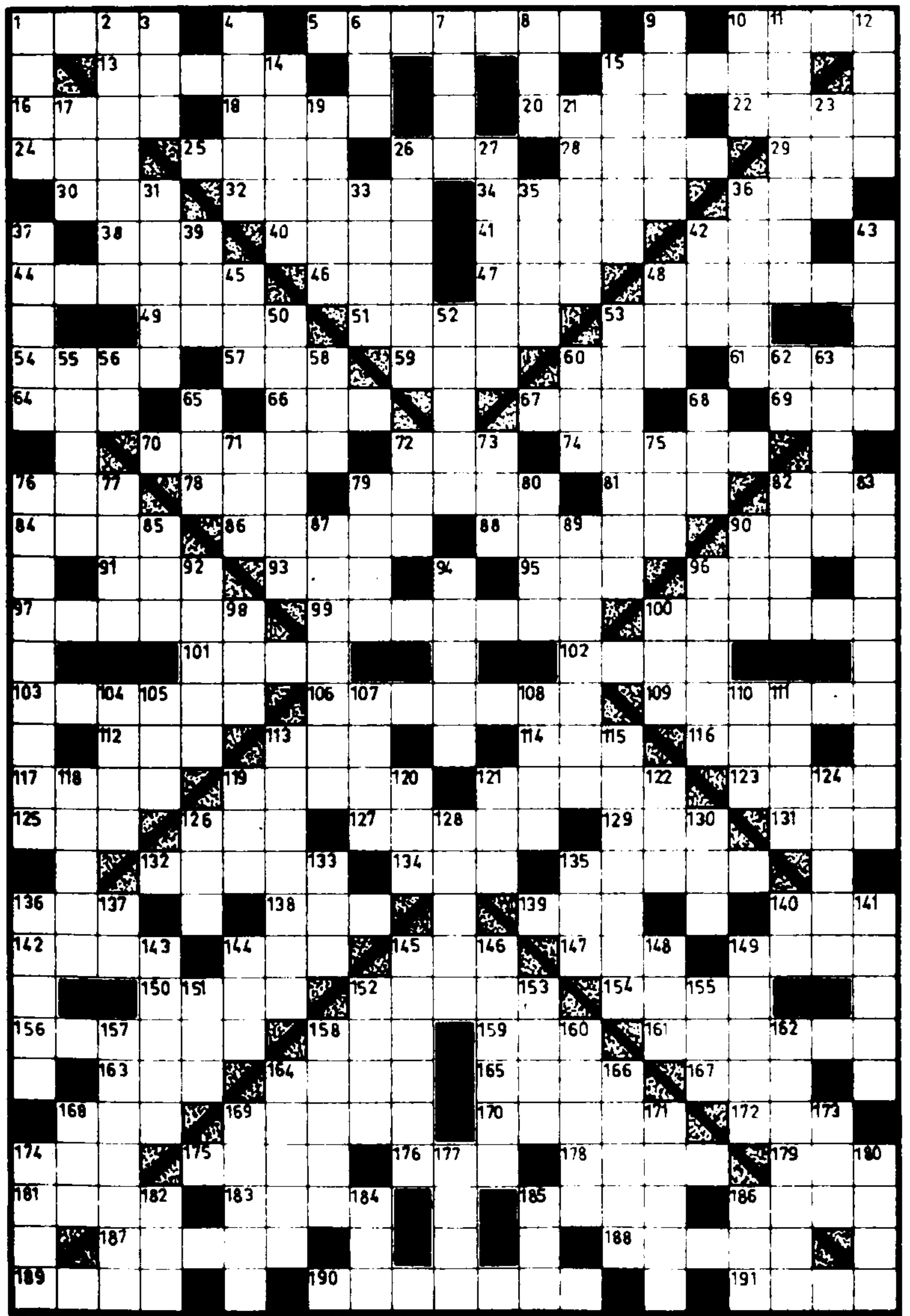
EN KONEKSHON KU konmemorashon di e fecha di fajesimiento di almirante Pedro Luis Brion, 27 di sèptèmber 1821, Amigoe lo publika un artikulo tokante su bida, idealnan i logronan. Esaki, meskos ku e Fundashon ku a wordu lanta yanuari ultimo, tin komo meta, pa promove rekonosimiento tantu aki ku den eksterior di almirante Pedro Luis Brion. I pa keda rekordele komo un di e gran luchadornan di nos tera.

FUENTENAN:

Contralmirante Manuel Diaz Ugueto, "Luis Brión el Héroe Indispensable"
Almirante Luis Brión, Ediciones Presidencia de la República 1982.

Contralmirante Manuel Diza Ugueto, "Luis Brión en "Los Libertadores de Venezuela", 1984.
Roberto Palacios, "Luis Brión Primer Protector de America," Ediciones Congreso de la República 1984.

Amigoe kruiswoordpuzzel



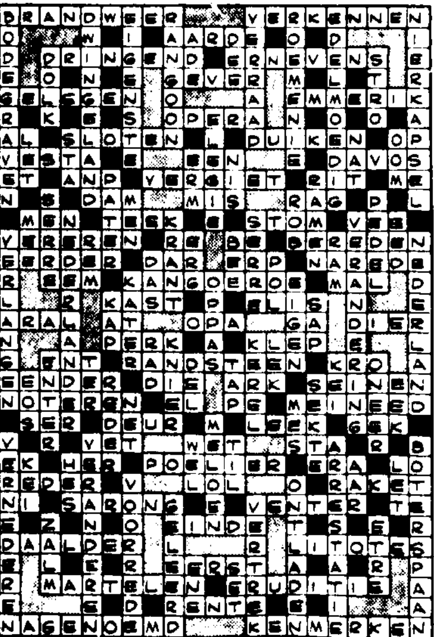
HORIZONTAAL: 1. Listig; 5. groente; 10. feest; 13. stof voor geneesmiddel; 15. monter; 16. drinkgerei; 18. keukengerei; 20. hofbal; 22. deel van het oog; 24. lidwoord; 25. dom; 26. nieuw (in samenst.); 28. made; 29. lange strook hout; 30. bevel; 32. turkse ruiter; 34. snaak, snuiter; 36. dwingend voorschrift; 38. trechter v. netwerk; 40. plant; 41. heilige; 42. koel; 44. stok om koren te dorsen; 46. bil artstok; 47. zangstem; 48. rijschool; 49. azijn; 51. heel boos; 53. hoofddeksel; 54. koraaleiland; 57. kikvorsachtig dier; 59. muzieknoot; 60. doorwaadbare plaats; 61. bijwoord; 64. vrij; 66. soezerig; 67. schaakterm; 69. hechtmiddel; 70. dans; 72. gravure; 74. schreeuw; 76. streep; 78. uitgeput; 79. lief; 81. ijzerhoudende grond; 82. kledingstuk; 84. uniek; 86. hondenlekkernij; 88. hevel; 90. inwending orgaan; 91. plechtige gelofte; 93. aanwijzend voornaamwoord; 95. tot 'n oog gedraaid touw; 96. rond voorwerp; 97. explicatie; 99. bepaald schrijfgerei; 100. troep, rotzooi; 101. bezorger; 102. wang; 103. huiduitslag; 106. puur van ras; 109. schrijftafel; 112. takje; 113. boom; 114. vordering; 116. noodsignaal; 117. denkbeeld; 119. vol kieren; 121. open, onbebouwde ruimte in een stad; 123. inktvlek; 125. vogel; 126. niet dichtbij; 127. wijnsoort; 129. raar; 131. engels bier; 132. dans; 134. mislukking; 135. dik draad, koord; 136. kledingstuk; 138. bloeiwijze; 139. deel van de dag; 140. lichaam; 142. in het jaar; 144. omslag; 145. boot; 147. tennisterm; 149. larve van een insekt; 150 niet vermengd; 152. heerlijk; 154. plakband; 156. hevig; 158. wig; 159. verkeerd; 161. iemand die werkschuw is; 163. natuurlijke waterloop; 164. zielig; 165. een weinig; 167. afslagplaats bij golf; 168. vragend voornaamwoord; 169. omslagdoek; 170. muze van het minnedicht; 172. tocht; 174. klein soort paard; 175. houten huisje; 176. bedorven; 178. middag; 179. feestelijk aangerichte tafel; 181 foedraal; 183. overblijfsel; 185. emmertje; 186. Europese hoofdstad; 187 lansier; 188. autopech; 189. vluchtheuvel; 190. gemiddelde natuurlijke gesteldheid; 191. niet stevig.

VERTICAAL: 1. overgeleverd volksverhaal; 2. gewoonte, gebruik; 3. groei; 4. wild rund; 6. pluis, vlokje; 7. smekend verzoek; 8. deel van het hoofd; 9. één vierde; 10. hevig; 11. muziekinstrument; 12. biervat; 14. uitgestrekte boomloze vlakte in Zuid-Amerika; 15. cliënt, koper; 17. onderricht; 19. lat om gebroken ledematen bij elkaar te houden; 21. geneeskrachtig kruid voor de maag; 23. vochtig; 26. bericht omtrent iets dat nog onbekend was; 27. zangerskoor; 31. insectenwapen; 33. deel van de beurs waar effecten worden verhandeld; 35. ongetemd; 36. verkregen voordeel; 37. ellipsvorming; 39. paardje; 42. huisdier; 43. niet krom; 45. deel van de mond; 48. oude inhoudsmaat; 50. contant geld; 52. slagader; 53. zeeman; 55. vis; 56. rund; 58. tweetal; 60. gat in het ijs; 62. in orde; 63. appelwijn; 65. waterkering; 68. Europeaan; 71. bovenste deel van een huis; 72. grond om boerderij; 73. schutsluis; 75. telwoord; 76. vogel; 77. hechtmiddel; 79. licht alcoholische drank; 80. aaneengesloten rij auto's; 82. stengel van grassen; 83. algebra; 85. ingewand van haring; 87. in de hoogste mate; 89. uitoefening van een ambt; 90. mannetjesvis; 92. tegoed; 94. landbouwgrond; 96. bijzondere uitkering; 98. vlakgum; 100. zeehond; 104. schoonmaakgerei; 105. een zekere; 107. heilige stier; 108. duivels, woedend; 110. kledingstuk; 111. rivier in Spanje; 113. kuis, zedig; 115. genotmiddel; 118. ligbank; 119. vertragingstoestel; 120. licht ontvlambare stof; 121. bolstaande plooi; 122. vogelsnavel; 124. immer, steeds; 126. tuimeling; 128. koningen van Delhi; 130. papegaai; 133. vierhandig dier; 135. zoen; 136. groot plezierschip; 137. stannum; 140. opbergplaats; 141. kenau; 143. voorkeursrecht; 144. insekt; 145. roofdier; 146. uiterste grens; 148. aantal; 149. honderd gulden (barg); 151. nachtvogel; 152. draagriem; 153. roofvogel; 155. gegraven diepte; 157. in vet gebakken spijs; 158. knuppel, oud slagwapen; 160. onaangename geur; 162. teugel; 164. bouwmateriaal; 166. voetgangerspad; 168. kleur; 169. engel van de hoogste rang; 171. Russisch gebergte; 173. duivenverblijf; 174. kaasgebrek; 177 voorheen; 180. voorgerecht; 182. plaats in N-Holland; 184. ogenblik; 185. Japanse parelduikster; 186. gewicht.

UIT HET grote aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van twee weken geleden is uiteindelijk als gelukkige winnares van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

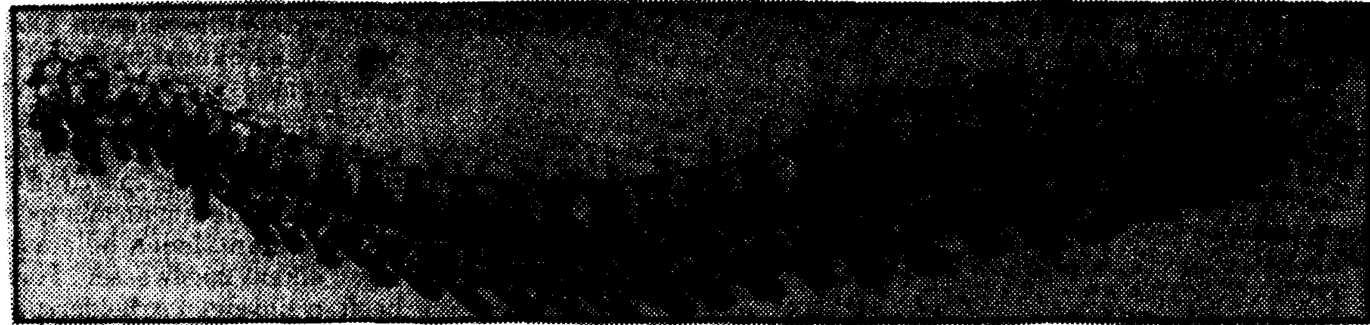
Zuster Novata
Klooster Alverna
Curaçao

De winnares kan haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel.
De goede inzending had er aldus uit moeten zien:



Oplossingen moeten ingediend zijn vóór 12 oktober 1984 en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.
Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

HERNIA: spuitje of operatie



NIJMEGEN — Geen chagrijniger kwaal dan pijn in de rug. Daar is weinig meer tegen te doen dan pappen, poederen en nathouden, en als dat niet helpt soms een operatie.

Hoewel. Tegenwoordig kunnen ze rugpijn ook met een spuitje behandelen. Voordat alle rugpatiënten in juichen uitbarsten, even een domper: het spuitje helpt alleen bij rugpijn met de weidse naam Hernia Nucleï Pulposi, kortweg hernia. Bovendien is lang niet zeker of de spuit beter of slechter uitpakt dan de operatie.

Om dat uit te kunnen leggen eerst even de anatomie van de rug. Romp — en dus rug — wordt gestut door de wervelkolom. Dat is eigenlijk een stapel van 30 blokjes wervellichaam met om en om een elastische schijf als schokbreker. Aan de rugkant van elk wervellichaam omsluit een benige boog het wervelkanaal. Daarin zit het uiterst kwetsbare ruggemerg. Dat die blokkendoos bij de minste beweging niet onmiddellijk in elkaar stort is eigenlijk nauwelijks te begrijpen. Hij wordt weliswaar bijeen gehouden door spieren en gewrichtsbanden, maar toch.

Het gaat dan ook nogal eens mis. Pijn in de rug is een nagenoeg overal ter wereld volkskwaal. Bij zoveel ellende zou de dokter toch heel veel afwijkingen moeten vinden, zou je denken. Mis. Ook al barst de patiënt van de rugpijn in de meeste gevallen [illegible] röntgenfoto van de wervelkolom er puntgaaf uit.

Dat soort rugpijn wordt aspecifiek genoemd; de patiënt heeft klachten maar de dokter weet niet waarom. In een enkel geval zijn de klachten wèl op een mankement van de wervelkolom terug te voeren. De gewrichtjes tussen de wervellichamen kunnen versleten zijn of er kan sprake zijn van een Hernia Nucleï Pulposi (HNP).

BREUK

HNP krijg je als de schokbrekers tussen de wervellichamen het begeven. De zachte verende kern van de tussenwervelschijf puilt dan door een zwak punt van het harde kapsel naar buiten. Kortom hernia ofwel breuk. De schijf heeft dan afgedaan als schokbreker en, erger nog, kan dan uiterst pijnlijk gaan drukken op de zenuwen die vanuit het ruggemerg de ledematen in lopen.

De gevolgen laten zich raden. Rugpijn natuurlijk en ook pijn in het verloop van de afgeknelde zenuw. Vaak straalt de pijn uit naar knieholte, kuit of voet. De grote teen of buitenste voetrand kan gevoelloos worden, de kracht in de benen loopt soms terug. Gestrekt buigen van het been doet pijn omdat je dan aan de beknelde zenuw trekt, vooroverbuigen van het hoofd geeft hetzelfde effect. Hoesten, niezen en persen doet de druk in het wervelkanaal toenemen en is ook pijnlijk. Toch zijn de klachten van HNP moeilijk af te grenzen van een ordinaire lage rugpijn. Alleen een röntgenfoto waarop de afgeknelde zenuw is te zien geeft zekerheid.

Wat er aan te doen? Tja. Bedrust op een harde matras, pijnstillers enzo willen wel eens helpen. Als dat allemaal niet helpt kan de chirurg (neuro of orthopedisch) proberen om de uitpuiling van de tussenwervelschijf weg te halen. Die operatie heeft nu in de injectie-behandeling een concurrent gekregen. Eleganter kan het al niet. In plaats van een tamelijk zware operatie volstaan enkele injecties met chymopapaïne. Dat gaat zo. De patiënt wordt onder narcose gebracht, niet omdat de injectie erg pijnlijk is, meer om onwillekeurige spierbewegingen te vermijden. Vervolgens wordt de uitpuilende tussenwervelschijf met chymopapaïne ingespoten. Dat spul doet de kern van de schijf inschrompelen zodat de uitpuiling en daarmee de zenuwpijn verdwijnt. Dat is dan dat, na een dag of vier kan de patiënt weer naar huis.

Op het eerste gezicht het ei van Columbus. De geschiedenis van de behandeling leert anders. Al in 1964 begon men mensen met hernia met dit middel in te spuiten. In 1972 bleek ineens uit onderzoek dat de behandeling niet beter was dan een fopbehandeling. Chymopapaïne werd door de Amerikaanse autoriteiten zelfs uit de handel genomen. Later onderzoek toonde toch aan dat de behandeling wel degelijk helpt en sinds drie jaar wordt het ook in Nederland toegepast.

PIJN

Die verwarring was er niet voor niets. Het resultaat van een behandeling van hernia laat zich alleen maar afmeten in de afname van de klachten. De belangrijkste klacht is pijn. Maar ja, hoe meet je nu pijn? Er zit niets anders op dan dat aan de patiënt te vragen. En dan begint de ellende pas goed. Artsen die geloven in eigen behandeling — spuitje dan wel operatie — zijn geneigd om de resultaten van hun behandeling te overschatten.

Patiënten doen dat trouwens ook. Als ze een hoop sores hebben meegemaakt zijn ze buitengewoon geneigd om de ondergane behandeling gunstig te beoordelen. Daar komt nog bij dat voor een spuitbehandeling andere patiënten in aanmerking komen dan voor een operatie. Kortom, spuit of operatie, niemand weet wat beter is. Het blijft voorlopig appelen vergelijken met peren.

(Dit artikel werd overgenomen uit "De Gelderlander").